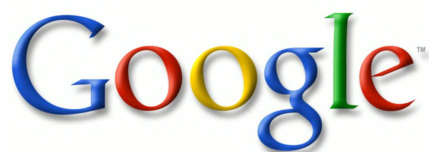

A
144

Kirstine Holm-Sondergaard

Dec 12 1904

GUDRUN DYRE

VALDEMAR RØRDAM

GUDRUN DYRE

NUTIDS
FORTÆLLING
PA VERS

TREDIE OPLAG

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG
KØBENHAVN OG KRISTIANIA
1904

VIGNET
PAA OMSLAGET
AF HANS NIK. HANSEN

GRÆBES BOGTRYKKERI

INDHOLD

EFTERSKRIFT

Digtet S. 134 har Indledning, Omkvæd og Strofebygning tilfælles med V. Bergsøes i «Bruden fra Rørvig», og er skrevet til Udfyldning af den for Bergsøes Digt komponerede Melodi.

I

I HAVESTUEN

Der sitrer gennem Stuen
Duftstriber af Jasmin.
Frants Henrik løfter Buen
og griber sin Violin,
og sænker Buen og famler
efter flygtende Harmonier;
hans Feberfingre vilder sig
ad klingre Strålestier
igennem Drøm og Dæmring
over Vellyds dunkle Flod.

Gudrun står på Altanen
og vipper sin slanke Fod.

„Hvor blev du, levende Kilde,
du dybe, mægtige milde,
„det var kun dig jeg vilde,
det er efter dig jeg rider,
„men Genfærd frister og truer,
Gangerens Hov slår Luer —
„Fjender, jeg aldrig kuer —
og Slangerne, de bider —
„jeg rider hjem og lider
i mine stængte Stuer —"

Og Tonernes Vildskab stiger,
en vanfør Sjæl, der skriger
og basker med stumpe Vinger,
de løfter den aldrig fri.

Gudrun plukker et Vinblad
og sætter sin Negl deri.

Generalen sidder ved Tærsklen
af den dæmrende Havesal
med sin Rovfugleklo begravet
i den buskede hvide Manke,
hvasøjet, selvbevidst, kraftig,
en allerhelvedes Karl —
Hvad sidder han dær og ruger?
Pines han af en Tanke?
Han stirrer gennem Døren
og rynker de tykke Bryn,
det glimter i Gubbens Øjne,
ved Gud, de skyder Lyn!
Ja, Tanker går hvor Tanker vil,
træder ind foruden at banke —

Gudrun skriver i Luften
sit G med en Rosenranke.

Generalen tænker tilbage
paa dristige Druedage,
han magtede mer end tage,
holdt kærligt, holdt fast.
To Gange var i hans Hænder
det sket, at Bægret brast.
Karina var hed Tokayer,
Merete den køle Rhin —
Gudrun — hvad er Gudrun?
End står min Hu til Vin.
Men Ingvor Dyres Datter —
Folks Snak og Naboers Latter —
og Børnene, nej, de fatter . . .
Hvem ved? Sligt såes dog før!

Gudrun valser lydløst
forbi den aabne Dør.

Og Musen? Hvor er Musen?
Hun er stille krøbet ind
og sidder under Flyglet
på det tykke Ulveskind,
som Fru Jerichaus Odalisker,

men med en stivet ren
Sirtskjole bredt med Omhu
over de korslagte Ben.

De er endnu så tynde —
Hvornår vil Det begynde?
Bare man kunde skynde sig
lidt mere med at gro,
og blive sådan Kvinde —
elske, la sig vinde —
Storartet, men desværre,
de Mænd, hvem kan man tro? —
Hun sukker og forfærdes:
Var der ikke en, der lo?
Nej, Pappa har glemt hende,
Frants Henrik ser hende ikke —
hun ser på dem skiftevis
med kloge Barneblikke:

Frants Henrik filer Strængene
med Underlæben hængende,
rokkende, ruskende, slængende,
som sprang fra Legem og Lemmer
Toner, der Toner jager,
i Trods, i truende Klager,
Rovdyrknurren og Fugleskrig
og bange Menneskestemmer, —
mens Buen danser, og Fingrene
springer frem overStrængen og klemmer

Å Gud, hvor er han latterlig —
dog må man næsten græde,
sådan han ser på Gudrun.

Men Gudrun er gal af Glæde,
fordi hun har gjort det forbi med Sten,
har kastet sin Ring og er flyet:
Dær står hun og smiler med løftet Bryn
op i Luften til Månenyet! —

Hun er nu morsom, Guller,
ikke det Gran til vigtig,

helt lige til, og frygtelig sød,
når man kender hende rigtig.
Der er kun det med Pappa —
men Pappa han er gal,
han svømmer rundt om Gudrun
og pruster som en Hval,
harpuneret af Amor.
Dær drev han nu på Land,
ligger og glor forelsket
fra Sofaens flade Strand.

Jo, det er nydeligt, Far,
du gør dig smukt til Nar;
og du, som har så travlt
med at råde, med at rette!
hvis Jytte bare vidste,
å Gud, hun vilde spjætte!
For Gudrun kan velsagtens
dog aldrig tænke på . . . .

Gudrun ser til de Stjærner,
der stiger hvide og små.

I HAVEN

Hinsides Hejre Sø
gled det knivsmalle Ny
ned bag ved Slottets Tårne.
Som i Elfenben skårne,
minaretslanke, steg de
mod en ildfarvet Sky,
hvis Dunflige syntes
af deres Fløje bårne.
Snart grånede dog og døde
det sidste sitrende røde —
en liden Stund fra Solnedgang,
en liden Stund til Gry.

Så åbnede hun Døren,
et Dufthav slog imøde.

Hun vendte sig paa Trappen.
Frants Henrik havde slukket,
nu slukkede Generalen,
og alt var mørkt i Huset. —
Det var i Tanker halvvejs,
at den Jasmin blev plukket;
nu så hun i dens Firbladskalk
og drak sig dybt beruset
i Duften — og den Stilhed! — —
Dær klukker Nattergalen.
I Hegnet? eller i Dalen? —
— Ty ty ... det blev ved Klukket.

En Dør blev revet op,
et Par Sko slængt ud i Gangen,
på Loftet vist. Med Bulder
blev Døren atter lukket.
Det var Musen, som var krænket,
fordi hun blev „holdt fangen."

Og der blev dobbelt stille.

Ene — ene og fri!

Hun greb af Jasminerne,
idet hun gik forbi,
en Håndfuld, suged Duften
af en, af to, af alle,
og kyssed en — så hvid, så ren —
og rev af Stilken en for en
og lod med Kys dem falde.
De dalede lig Stjærneskud
og lå på Stiens Grus. —
Hun fulgte Buxbomhækken
op langs det hvide Hus.

Ved Gavlen stod en Sølvpoppel,
Vinden vendte Løvet,
det glimtede som Morild,
det suste bedrøvet,
det underligste hjemløse
klagelige Sus —

Og som nu Gudrun gik
under de lavt skyggende Grene,
og den hvide Kjole lyste,
hun ligesom svævede hen
lydløst over Jorden,
sært høj og sælsomt ene —
fornam hun sig en Dryade,
der tvungen måtte forlade
sine Søstre, de grønne Blade,
og Stammen, sin stærke Ven —

Men Duggen fra de brede
Rhabarbres Bladeskærme,
gydt ud på Pigens Skulder
og klare Kjoleærme,
vakte hende. Hun gyste,
det kildrede, hun nyste,
og lo, og kneb sig i Benet:
Nej, hun var ingen Ånd!

Og hun skød Skuldren fremad,
til der blev Luft om Barmen,
og lod så atter slutte,
så Duften og så Varmen
af hendes unge Krop
blødt slog i Bølger op:
Nej, et Menneskebarn, en Pige —
ak ja, en fattig Pige —
Men den, der selv tør tage
sin Skæbne i sin Hånd,
hersker i Sjælens Kejserdom
og Legemets Kongerige.
Det havde hun nu vovet,
det havde hun nu gjort,
Kamp var der, Sår at mindes,
men nu var Sejren hendes,
Æren, Magten og Riget,
som er den frie Kvindes:
Det gav så dybt et Åndedrag,
det gjorde Hjærtet stort — —
i den, der nys kun stirred
på Burets stængte Port.

Hvor følte hun sig flyvelet,
som Foden bar hende frem,
fri for denne Burre,
der hang ved Kjolens Bræm —
følte sig Sjæl og Legem
så frydelig frisk og sund,
fri for længer at skure
Kærtegn af Hånd og Mund —
ja, følte hver lille Ynde
vel tusendfold skøn,
fri for en ukær Bejlers
modbydelige Bøn.

Hvor var det dog vidunderligt
at være fri for Krav,
sig selv og helt sin egen,
i hvad man tog og gav.
Kusiner, Onkler, Tanter,
Folks Snak, Selskabets Dom,

lysende ligegyldigt,
hvad brød hun sig derom.
Hun kendte i hvert Åndedrag,
i hvert et Trin hun trådte,
den Kraft det gav, at gøre
hvad man skulde, hvad man måtte.

A Gud, for en Duft i den lune Luft!
Hendes Sjæl var fuld af Toner.
Sølvstjærner skjalv i det bleggrå Hvalv
over Digets dunkle Kroner.

Hvad kunde man andet sanse
end flagre, flyve, danse,
i Duggen og i Støvet,
til Blomsterne, til Løvet,
og tænk, at følge Nyet
didhen hvor det var flyet,
indhente Morgengryet
på Fusiyamas Tind!

Hun løftede sin Kjole,
hun svang den, hun dansed,
en Alfeleg, en Elverdans,
en Hvirvelvind herind —
hun løste sine Lokker,
hun svang dem, hun dansed
i den dugvåde Plæne
som en skinnende Fontæne,
hvis Rankhed spændigt bøjes
i den lunefulde Vind.

Hun svang sig, hun dansed —
til åndeløs hun standsed,
greb en Håndfuld frisk Løv
og pressed mod sin Kind,
og stod lidt og såe
til den dæmringsdunkle Lund
med Barmen højt gyngende,
med halvåben Mund.

Så gik hun langsomt hen
og satte sig på Stenten
fra Haven ud til Marken.
Den milevide Sø
lå perleblank helt over
imod Priorens Ø.
Klart spejledes de kuplede
„syv Søstre“ på Skrænten
med deres sorte Kroner
og deres hvide Stammer —
syv stille stigende Flammer —
dem bar han, Ridder Hr. Nat,
i dette sit blanke Skjolds Rand
til Våbenmærke sat.

Hys! Var det Fodtrin? Stille!
Hvem kunde det være, mon?

Nej, det var Dyrene kun.
De gik i det Hasselkrat.

Nu stod de vistnok stille.
De havde hørt, måske,
dengang hun rørte på sig.
Å, bare de dog vilde
gå rigtig ud og græsse!
Det var så smukt at se,
sådan som igåraftes,
ved Søbygårds Allé,
en halv Snes Alen borte kun,
en Rå med sin lille —
Hvor rørte de sig let og stolt
på deres fine Ben . . . .
Dær kom de. Nej, det var en Mand.
Hun sprang op. Det var Sten.

„Ja det er mig.“ Han hilste ikke. —
„Jeg har ventet på . . . .
Jeg tænkte nok, jeg traf dig;
du kan jo nok forstå . . .“

„Hør Sten!“ — Hun greb om Stenten,
og hendes Stemme dirred.
„Vi to har talt nok sammen.
Det troede jeg du vidste.“

En lille søvnig Bogfinke
pippede forvirret
og smutted længer ind
mellem Elmetræets Kviste.

En Stund tav han stille.
Så løfted han sit store
tunge Hestehoved
og gav sig til at klage:
„Å Gudrun, kom tilbage,
jeg har lidt disse Dage,
jeg tænker ikke rigtig
du vidste, hvad du gjorde,
tilgiv mig, kom tilbage,
jeg tilgir dig, jeg tror . . .“

„Ti stille!“ råbte Gudrun,
„jeg vil ikke høre et Ord!
Du vover — —“ Hun samled
sine Skørter, løfted op,
tog fat i Stentepælen,
var oppe med et Hop
og liså hurtig nede,
hen foran ham i Vrede:
„Du taler om at tilgi!
Har du glemt allerede . . . ?“

Her husked hun på Håret,
hvordan hun stod derude,
og greb op og snoede
og slynged det i Knude
og vedblev mere dæmpet:
„Du tilgi! . . . Hvis du kan!
Nej, Sten; Vorherre
bevare din Forstand!

„Som jeg sa dig forleden,
vi må prøve på, om muligt,
at tilgi hinanden
den utilgivelige
Dumhed med Forlovelsen,
endskønt det jo er gruligt —
en Mand paa treogtyve
og en nittenaarig Pige —

„Mig selv tilgir jeg aldrig —
skønt, på den anden Side — —
Men dær var du dog undskyldt,
du kunde ikke vide,
hvor meget, meget mindre
det hele var for mig,
hvor lidt i mit Indre
det gjaldt netop dig.

„Men siden — siden, Sten,
da vi var mere sammen,
du såe det, Sorgen, Skammen,
jeg begyndte at forstå —
Hvorfor hjalp du mig ikke?
Jeg så på dine Blikke,
du vidste, hvad jeg følte,
og hvad jeg vented på;
du søgte kun at narre,
holde hen, dække over,
og dette her med „Barnet“,
der „voxer mens det sover“.

„Det var ikke mandigt
og heller ikke smukt,
og det som langsomt groede
blev ikke det du troede,
nej, bort fra dig og bort fra dig
gik alle Længslers Flugt,
og du blev stadig mere
forelsket, mere varm —
A Gud, hvor har jeg hadet dig,
når du kom og tog min Arm!

„Og alt det der fulgte
af Løgn, af Hykleri,
skammeligt, fornedrende!
Jeg fandt mig deri,
fordi du holdt af mig
og ellers var så god,
og Løftets Hellighed,
og alt det du veed,
og ingen af dem hjemme,
der såe, der forstod,
hverken Far eller Mor, —
heller ingen som jeg kendte —
og såe de det, havde de
ialtfald ikke Mod;
så først da du blev myndig,
og Bryllup var i Vente . . .
Da isnedes af Rædsel
min Sjæl, mit Kød og Blod,
jeg hverken vilde eller kunde,
det var at gaa tilgrunde,
da var det jeg bestemte
at gjøre det forbi
og gik til dig og bad dig:
Sten, giv mig fri! —

„Men gjorde du det, Sten?
Nej, du lod mig tigge
og trygle dig om Friheden,
sa, du kunde ikke,
jeg dræbte dig, sa du,
dit Hjærte vilde briste,
og denslags — og du vidste,
hvor grænseløst svært
det er for mig at sige Nej,
selv når det kun gælder
om Småting — og jeg turde
jo den Gang ikke heller,
men led et År næsten,
før jeg fik det lært.

„Et Ar har du stjålet,
og et har du røvet

med Vold fra min Ungdom:
Giv mig dem igen,
så vil jeg skilles fra dig,
medlidende, bedrøvet,
og ønske dig på Gensyn
en Gang som min Ven!

„Et År har du stjålet,
og et har du røvet —
så gå nu med dem da,
du får ikke fler,
jeg er fri, som du ser,
og sørger ikke mer.

„Og du, lille Sten?
Ja, en Mand, der kan klamre
sig årevis ihærdigt,
som du, til en Kvinde
der ber ham om at slippe —
og en Mand, der kan jamre,
sådan som du kan jamre —
hvad den Mand har isinde
kan sikkert være sørgeligt
og frygteligt og stolt,
men han opgir det sikkert,
når hans Blod blier koldt!“

I det hun udsendte
den sidste hvasse Pil,
såe hun ham i Øjnene,
hånligt, med et Smil,
og tav og trak Været.
Han havde prøvet først
at stanse hendes Ordstrøm,
men snart sænket Hodet
skyldbevidst — ialtfald
at hans Skyld vel var størst.

Anklagen kom så voldsomt,
så brat, så uformodet,
og trængte gennem Smerten
til hans Samvittighed.

Men denne sidste Brandpil,
der stak og der sved,
den vakte ham til Modstand;
fortvivlet, skamfuld, vred
slog han med knytte Hænder
hårdt frem igennem Luften:
„Ja, du gør Nar, men vent kun,
din Tur vil komme,
så vil du lære hvad det er
at brydes med Fornuften,
og en anden har Ens Hjærte
og Ens Vilje i sin Lomme!

„Du er skabt til at elske,
det såe jeg på din Mund,
hvor Elskovssmilet blunder,
så stræng den end synes,
og dybt i dine Øjnes
himmelfjærne Grund,
hvis alvorsfulde Nætter
af Længsel gennemlynes.

„Du er skabt til at elske
så luende som få,
desmer skal du fornedres,
den, der elsker, er Træl.
Hvad du iaften håner,
skal du engang forstå,
en anden skal betale dig
min Vanæres Gæld.
Jeg forbander dig, Gudrun,
til det værste, jeg veed,
til Trældom, til Fejghed,
til Skam: Til Kærlighed!“

Gudrun såe længe
på Søens blanke Vande,
der blegt gled ud og blegt gled ind
bag Sivets bløde Bræm —
så løfted lig en Dronning
hun pludselig sin Pande,
i Blikket og om Munden
et solstærkt Smil brød frem:

„Kærlighed er Solen,
den skinner varmt og klart,
hver Sjæl, som var i Knop kun,
udfoldes efter sin Art,
al Uklarhed og Skjulthed
bliver strax forbi,
den trælske bliver trælført —
og den fribårne fri.
Tak, Sten, for din Forbandelse!
Ja, gid såsandt det ske,
at Kærlighed ramme mig —
da får jeg min Sjæl at se."

Så sprang hun over Stenten
op i den lange Gang,
det knirkede i Gruset,
hvor raske Fødder sprang,
en Dør blev åbnet og lukket,
Lys tændt bag et hvidt Gardin. —
Igennem Luften sitred
Duftstriber af Jasmin.

II

BADET OG BREVET

Fra Hejrelund går der
en Markvej, et Spor
langs Diget, langs Grøften,
hvor vilde Brombær gror,
kun fem Minuters Vandring,
endda med langsom Gang,
fra Porten ned til Søen
over den frugtbare Vang.

Midtvejs, i Tjørnedalen,
hvor Droslen, Nattergalen
og Tornskaden bygger,
og hvor nylig Generalen
har givet Jens Vejmand
fri Græsning til hans Ko,
dær deler denne Markvej,
dette Spor sig i to.

Et lige ned til Søen.
Dær står en Bænk i Læ
under Lerbrinken, lænet
til et ældgammelt Træ,
en lavstammet Bøgeknold,
Gud veed hvor mange Favne,
arret op til Kronen
af hundredårige Navne.

Det andet glider over
under Skovbrynet, dær
hvor der er så mange Hindbær
og gamle Elletræer,
og bliver til en Fodsti,
der slynger sig på Slump
mellem Træstød og Tuer,

over Tørvmuld og Sump
til Søbreddens Sivskov,
hvor den med Et forsvinder
i blomsterblå Bølger
af frodige Kærminder.

Men op langs med Søen
i denne Plantefylde,
mellem Kvalkved og Hylde,
Stargræs og Baldrian,
må Folk vist endnu færdes:
Tit skimter man
Siv, som er bøjede
til Siden, eller Strå,
der ligger henad Jorden,
som var de trådte på,
og hist og her i Sandet
mellem Småsten og Rødder
ses der ganske tydeligt
Aftryk af Fødder,
en mindre, noget bredere,
en længere og smal:
Pigebørn — et Barn er
det ene ialtfald.

Ældre Spor og nyere,
og somme under Vand,
så nær har de holdt sig
ved selve Søens Rand.
Og her ved denne Musling,
hvad var det dær stod?
Her har den ældste vistnok
trådt ned med nøgen Fod.

Det var et Spor at følge!
Men nej, Gudskelov,
der er ingen Røvere
i denne grønne Skov,
og Gudrun og Musen
går trøstig ud at bade,
set kun af Sol og Sky
og Vand og grønne Blade,

og af den grå Vildand,
der ror af alle Kræfter
ind mellem Sivene
med Ællingflokken efter
og stanser dær og kigger
og frygter ikke mer,
men ligger helt rolig
og glatter sine Fjer.

Det morede dem altid
at se det bitte Dyr.
I det hele, det med Badet
var Dagens Æventyr,
de tilbragte Timer
med at svømme eller soppe
og sidenefter gik de
helt evanøgne oppe
i Skoven og tog Solbad.

De havde hver sin Rede,
beskyttet ind mod Landet
af den grangroede Skrænt,
helt usynlig omtrent,
indtil man stod dernede.
Dær klædte de sig af og på,
dær lå de, når det blæste,
og drømte eller læste.
Nu lå just Gudrun dær
og nød det friske Vær,
mens hun ventede på Musen,
lyttende til Bølgeskvalp
og Sivskovens Susen.

Å de små klare Bølger,
dær kom de og de gik
imellem Rør og Stene
med den muntreste Musik!
Fra sin tidligste Barndom
kunde Gudrun huske,
hvordan den Bølgelyd
var Lok og Frygt og Fryd:
Vi vugger viden om,
duk i, glid ud, kom, kom!

Uendelige Verden —
vidunderlige Jord —
og Vind og Vand kalder —
og Stjærneskud falder —
men selv går man Året rundt
i samme slidte Spor,
og Sjælen er fængslet
til Hytten hvor den bor. —

Den, som kunde rejse,
bryde op, flyve bort!
sådan som Sigurd Hjort —
Men hvad var det nu han skrev?
Hun tog det frem og læste
hans lille gode Brev:

„Ja tilgiv, Frøken Dyre,
jeg veed nok, vi kender,
målt kun med Forstanden,
kun lidet til hinanden,
men jeg har altid syntes,
at De og jeg var Venner.

„Når to taler sammen,
er det jo tit sådan,
jo flere Ord der skiftes,
des mindre fatter man,
hvor er og hvad bevæger
det Hjærte, som dog banker
etsteds i det Menneske,
og hvad det har for Tanker —
det synes En at Vejen
af Ordet netop spærres.
De forstod altid mit Sind,
og jeg, tror jeg, Deres.

„De undres eller vredes
vist ikke da, fordi
jeg ber om Lov at sende
min Hilsen, mit til Lykke
med Deres Mod og Vilje,
at De fik gjort Dem fri.

Jeg er vis på, De bærer
Deres Frihed som et Smykke —
nej, at den er Dem selve
den Luft, De ånder i.

„Dog fatter jeg, De følte
Dem bundet af den Lænke
langt mere virkeligt
end andre vilde tænke.
De har ikke fundet
det ganske lige til,
hvor meget end det gjaldt om,
hvad end der stod på Spil,
at såre den så blodigt,
volde den så dyb en Smerte,
som engang dog var Dem kær
og længe stod Dem nær,
og sådan som det var
havde givet Dem sit Hjærte.

„Nej, Gudrun, jeg forstår det,
det har ikke været let.
Og dog har De gjort Ret:
Thi De selv stod på Spil.

„Det siges: Med sig selv
kan man gøre hvad man vil.

„Det „kan“ er godt for Aberne,
hvis Vej er altid andres,
til Kirken, til Bordellet,
Alverdens åbne Døre.
For Mennesker, som ejer Sjæl,
må Sætningen forandres:
Det, som man vil
med sig selv, det *skal* man gøre.

„Godt, at De har gjort det.
Det er ynkeligt at se
et Menneske, en fribåren
Mand eller Kvinde
— uden ret at vide
hvad just der sker, måske —

gå ind og spærres inde
i dette Abebur,
som Aber kalder „Skik og Brug“
og „social Kultur“!

„Vi er i Slægt med Aberne,
vi stammer sagtens fra dem,
vi færdes midt iblandt dem,
og vi kan holde af dem,
og det kan ske vi mødes
i Paradisets Dør
og blander Blod derinde —
men — heller aldrig før!

„Vi, der ved Fædres Lidelser
og ved hvad selv vi stred
vandt Adelsbrev som Mennesker,
det stolteste vi veed,
vi har den Pligt at bære
trods Bulder og Spektakel
på dette Hestemarked
og Abekarneval
ned ad den lange Korso
uslukket hver sin Fakkel
til Åndens Koliseum,
til Slægtens Tempelhal.
Men højt må Faklen holdes,
og fast må Foden føres,
thi som Vand slukker Ild,
slukker Åndløshed Ånd,
og skønt vel ingen undgår
i Trængslen at berøres:
Den smittes selv til Abe,
som tar en Abes Hånd!

„Det havde været Synd for Dem,
der bar så stolt en Lue.
Til Lykke da! Nu veed jeg,
De aldrig lar Dem kue.

„Nu kommer Tanken på Dem
som Lysning i mit Sind,

Solskin over Søen,
Græsluft og Vestenvind —

„Lev vel da, Frøken Gudrun!
Hvor er det godt at vide,
at De er til. Nu slutter jeg;
jeg veed, det er på Tide,
men tilgiv: Jeg har ikke
haft Tid at skrive kort.
Om en Time går Toget.
Farvel! *Sigurd Hjort.*"

— — — — — — — — — —

— — — — — — — — — —

„Mons, Mons grå Kat,
hvor var du forgangen Nat?"

Det var Musen. Det skingred
imellem Skovens Stammer.
Hun rasled ned ad Skrænten,
så stod hun i sit Kammer,
hun sparked sine Sko
højt i Luften: „Halløj!
Sover du, Gudrun?
Nu smider jeg mit Tøj."
Gudrun gemte Brevet
og sprang op i en Fart!
„Lille Mysling, jeg er vågen,
det skal du mærke snart."

Og Uret med sin Kæde
var i Busken hængt op,
Bæltet slængt i Græsset,
den gule Kjole læsset
på en næsten segnende
Vandskvallers Top,
og tæt ved i en Klynge
af de mørkegrønne Siv
gynged som en Søfugl
det hvide Snøreliv;
i Sandet stod de to
små lysebrune Sko

ved Siden af hinanden.
tålmodige og tro,
de safrangule Strømper
lå sammensunkne, næppe
til at skelne fra Vandmænd
på en Strandbred ved Ebbe;
de skråtskårne Benklær
med Kniplinger forneden
lå inderst i Reden
og buledes af Blæsten,
en lille Sten, som holdt dem,
løftede de næsten,
og en Særk og en Stråhat,
halli og hallo,
fløj lystig op i Luften:
„Hvem blev først af os to?“

Det skummer og det bruser
som af en Flok Delfiner,
Ben glimter gennem Skummet,
det ler og det hviner;
det syder, det suser,
som om Delfiner sprang,
fire slanke Pigeben
i Luften på en Gang!

Og Fangstråb og Flugtskrig —
så stilner Larmen atter;
der lyder længer ude
kun en glad lille Latter.
Bag Sivskoven skimtes
hvide Skuldre, hvide Bryster,
og Pigepludren blandes
med sagte Bølgerøster.

III

ÅRET EFTER

Det lyste hvidt langs Kysten
i Søens brede Runding.
En Kvartmil bort stod Sprøjt
og Brænding favnehøjt
mod den stensatte Mole
ved Hejreåens Munding.
Den stormslagne Vandmark
var lutter hvidt og gråt,
frysende lå histovre
det hvide Sommerslot.
I brunlige Alleer
såes vel hist og her
gulgrønne Kupler
af blomstrende Piletræer,
en Kvist med gyldne Rakler
stod som Vårbebuder
i Hejrelunds Bogsal
bag de dobbelte Ruder,
og udenfor ved Muren
hang Kirsebærkviste
med hvide Kugleknopper
på Nippet til at briste:
Men når sprang Bøgen ud mon,
og når blev Himlen blå?

Gudrun lod atter
sine Kniplepinde gå.

Lun og mild var Luften
i den tæppelagte Stue,

Birkebrændet knitred
i den Gråstens Kamin,
det varmede, det lyste,
så skælmsk en lille Lue,
og Birkelugten blandede
sig syrligfrisk og fin
med Duften af Narcisser,
Violer og Hyazinther —

Dog alt det var Fængsel,
og alt det var Vinter.

De smidige små Fingre
sprang om som i Leg,
og samlede og skilte
de Elfenbens Pinde,
der hver fløj sin egen
lille lunefulde Vej
og spandt dog den Maske
som den skulde spinde.
Hver Maske faldt i Mønster
efter Helhedens Trang:
Når Kniplingen var fuldendt,
hvem såe da Trådens Gang?

Nej! De travle Hænder
tog Hvil i hendes Skød.
Nej! — Ikke døde Masker —
frit Valg, og Viljen vågen!

Vel gir ej Viljen ene
den dybe Livets Glød,
fører dog Gnistens
Kongsemne gennem Tågen.
Og blæser så fra Himlen
den evige Gud,
ildkrones vel det Hjærte,
der venter viet Bud.

Og Gudrun såe op:
Der var Sol på hendes Pande.

Ud såe hun: Solen glitred
på blå skumsprængte Vande,
og Slottes hvide Tårne
svang dristigt pàny
hver sin glimtende Guldfløj
imod den regngrå Sky.

„Hør, Gudrun!“ „Onkel ønsker?“
„ved Gud, at blive fri
for dette „Onkel“ altid!“
„som jeg alene bruger,
fordi Hr. Generalen
selv fandt Behag deri.
Jeg gav Dem Deres Titel
ifjor de første Uger.“

„Ja, det var rent utåleligt!“ —
Hun lo, en munter Latter:
„Nå så?“ „Jo — ja, jeg synes — —“
Han hostede: . . . „Som Datter . . .“

„Ja, De fik Rang af Onkel
som Fars gamle Ven;
det faldt jo ret naturligt,
idet jeg blev så længe.
Nu frasiger De Dem
den Ærespost igjen;
det gør mig ondt.“ — Han prustede
og lod sit Hoved hænge.

„Fortryder Generalen
Deres Hårdhed allerede?“ —
„Jeg mente det sletikke
sådan som De tror.“ —
„Nej, et eller andet
har vel ærgret Dem dernede.
Er det Bertel, der har ødslet
med Remonternes Foer?

Tilgiv ham, han er Jyde
for Vorherre, gør sit Bedste
som et Bæst imod Mennesker,
en Engel imod Heste.

„Eller har „det forbandede
Regnskab" ikke stemt?
Så hjælper jeg Dem gærne.
Men tilstå, det var slemt,
at Onkel derfor gav
en så ufortjent Næse
til en så helt uskyldig
taknemmelig Niece!
Dog, da De nu fortryder,
lar vi det være glemt."

Han sukkede og vendte
tilbage til sin Stol:
„Taknemmelig?" „Taknemmelig!
For Arbejd og Føde,
for Husfred og Hvile,
for Dug og Morgensol,
men mest fordi De kom mig
forstående imøde
og fandt mig Deres Tillid
og Deres Venskab værd:
Et Hvileår, et Væxtår
gav De mig gavmildt her."

„Og nu, da De er udhvilt
og voxen, som De siger,
går Farten velsagtens
strax bort fra Hejrelund?
De skimter vel i Synsranden
Æventyrriger
Guld i Guld på Længslernes
højblå Bund?"

Helt sørgmodigt lød det
og halvvejs som i Spot,
men Gudrun såe på ham
og svarede ham rolig:

„Jeg dyrker ikke Drømme.
Fata Morganas Slot
er mig for koldt; jeg vælger
en mere jordisk Bolig —
en, jeg selv kan bygge,
og selv er Hersker i:
Mit Arbejd. Jeg kan arbejde,
veed De, og er fri.“

„Hm ja —“ Den Gamle rejste sig —
„det siger De så rask.
Men til at rense Fisk med
og rode i en Vask
passer *de* små Fingre
ved Gud i Himlen dårligt.
Det var sgu Synd da for dem.“ —
Han havde langsomt nærmet
sig Gudruns Plads og greb nu
i Kærtegn, uvilkårligt,
ned efter hendes Håndled —
men strejfede kun Ærmet.
Hun havde hurtig rejst sig
og stod nu rolig vendt
med Ansigtet imod ham,
som ingenting var hændt.

„De fejler!“ sa hun. „Tror De
jeg frygter for mit Skind?
Jeg tænkte ikke særlig
på Kokkepigepladser,
skønt alslags husligt Arbejd
godt stemmer med mit Sind,
og jeg med Glæde gør det,
og godt nok, når det passer.
Men når jeg styrer Huset
og Tjenerskabet her,
udregner, uddeler,
fører Bog — er Værtinde —
er det så ikke Arbejd,
sin Løn, sin Hvile værd?

Jovist. Jeg *får* jo Løn for det,
har den jo derinde.

„De veed, den Gang jeg blev her,
med Far — jeg tog en Tørn —
men jeg *vil* selv betale
hver Hat jeg får, hver Kjole!
Og jeg har gode Kundskaber,
jeg kan omgås Børn,
jeg kan få Plads på Landet
eller Timer i en Skole.
Og jeg kan Sprog, jeg regner godt —
ja, kære General,
det veed De selv ialtfald
er ikke lutter Pral.
„Tilgavns“ var mit Valgsprog
fra jeg var ganske lille;
fik jeg først Plads, såe Folk nok snart,
at dær var En, der vilde
og kunde bruge Tiden,
og Lønnen blev forhøjet —
Men —“ afbrød hun sig hurtig
og med en Skælm i Øjet,
„Tilgiv min Snak! Jeg mente kun
at det har ingen Nød,
jeg klarer mig med Lethed!“

„Ja, Klæder, Sko og Brød —
men ikke Brød alene . . .“

„Jeg vinder også mer.
Jeg læser og jeg tænker,
jeg hører og jeg ser
langt mer, helt anderledes
nu som min egen Herre,
end før. Ak, jeg blev det
altfor sent, desværre.
Så mange Muligheder
er fløjet mig forbi,
mange ubrugte Evner
er allerede døde,

mit Liv når aldrig
den Kraft og Harmoni,
som egentlig det skabtes til.
Endnu kan jeg dog gløde,
for mig er endnu Retfærd
og Frihed noget stort,
og et Barns Blik kan løfte mig
til Paradisets Port.
Og i Digtningen hører jeg
mit Væsens dybe Røster,
jeg lider Brynilds Pine,
jeg strider Portias Strid,
jeg vandrer til Graven
med Antigone, min Søster,
jeg spinder med Penelope
den lange Ventetid — —
Således smykkes Huset,
der bygges af min Flid.“

„Alt det er godt nok, Gudrun,“
sa Rauff og såe til Siden,
„men ikke Livets Lykke,
det lærer De med Tiden.“

„Kan være,“ svarte Gudrun.
„Men dette her med Lykken —
den går man ikke hen og tar,
når man får Lyst en Dag.
Den kommer, hvis den selv vil.
Vend ikke Lykken Ryggen
den Dag den vinker ad dig!
Resten — er Lykkens Sag.“

Hun rystede på Hodet,
som om der var en Tanke
hun vilde ryste af sig —
og satte sig og strøg
en Hårlok fra Tindingen
og gav sig til at sanke
de lette Kniplepinde,
der fløj og gjorde Støj.

De lange smalle Fingre
sprang som i Dans omkring.
De grå Øjne smilte —
ad hvad? — „Ad ingen Ting.“

„Ja kære Frøken Gudrun,
det er jo netop dette.
De taler, bevares,
Gud veed hvor mange Sprog,
De giver Råd, de hersker,
bøder Dumhed, stiller Trætte,
griber i de vanskeligste
Forhold strax det rette,
er kortsagt for en Dame
helt uanstændigt klog —

„Men det, at De kan smile
så glad „ad ingen Ting“,
at De, når jeg er gnaven,
og hele Huset skælver,
går så uforknyt smilende
og syngende omkring,
den friske Luft, De bringer,
den Himmel, som De hvælver
omkring hver den De taler til,
ja kun den Latters Lyd
af Sol og blå Bølger
og tusend Lærkers Fryd:
Deres Mod og Deres Mildhed,
Deres Ungdoms glade Magt,
det er det mest velsignede
af alt hvad De har bragt.

„Selv jeg gamle Støder,
der snart i mange År
har været mest til Plage
for mig selv og for andre,
jeg lever op trods Gigten
og trods de gamle Sår,
og blev det end for sildigt
for mig til at forandre

mit vanskelige Sindelag
(Gud veed, jeg gærne vilde!),
jeg styrkes dog, jeg varmes
i Deres Ungdomskilde.

„Og Margit — ja Vorherre
har ikke rigtig skabt
mig til Opdrager, veed De —
men jeg har godt lagt Mærke
til Dem. De greb de Tøjler,
som min Hånd havde tabt,
og blev i al Gemytlighed
og i en Fart den stærke.
Hun er jo som forvandlet,
er Musen, fra De kom,
næsten hensynsfuld herhjemme,
påpassende i Skolen,
hun prøver at beherske sig,
hun tænker sig lidt om, —
kortsagt, man skimter Kvinden
igennem Tøsekjolen.

„Hun efterligner Dem jo,
men hun har Ben i Næsen,
det gælder kun om Retningen
af Vilje og af Væsen,
så blir hun nok til noget.
Det beror på Gudrun Dyre.
De har hendes Hjærte,
af Dem lar hun sig styre.

„Hendes Hjærte, — ja, hvis Hjærte
er ikke i Deres Vold?
Frants Henrik, stakkels Sønneke, —
nå, tilgiv, jeg skal tie.
Men Jakob Dreng, og Bertel,
den gamle Arrigtrold,
og Jomfruen — lidt skinsyg, ja —
men Ane og Marie,
de danser sgu minsandten
kun efter *Frøknens* Pibe;

hvis De gjorde Oprør,
kom jeg bandsat i Knibe!
Men Spøg tilside, Gudrun,
De er os alle kær,
Ja mere, De er — kortsagt —
uundværlig her.
Bliv her, jeg ber Dem bønligt, —
og vær Husets Herskerinde!“

„I Sommer blir jeg gærne,
men jeg vil ikke binde . . .“

Det bankede på Døren,
Stuepigen stod derinde:
„En Herre ber at hilse
på Frøknen.“ „Hans Kort!“
Hun greb det, kun lidt nysgerrig.
Hvem mon?“ — Sigurd Hjort!

IV

APRIL

Først gik hun ned til Søen —
    å nej dog, ikke dær!
Der var altfor uroligt:
    De mange Bølgerøster,
det stærke Lys fra oven,
    Vandets blændende Skær, —
og så forsvarløst åbent
    imod de andre Kyster!
Hvor langt der end er over,
    man mærker, man fornemmer — —
og hist imellem Sivene
    lød Åreslag og Stemmer.

Så fulgte hun en Lønsti
    forbi den lille Kantning
af pipgrønne Lærketræer
    og halvtudsprungne Birke
ind i Hjærtet af en femtenårig
    Gran- og Fyrreplantning.
Dær var da dunkel Skygge
    og stille som en Kirke.
Det suste i Granerne,
    der skreg en opskræmt Fugl,
men hvis der kom nogen,
    hvis nogen lå i Skjul;
hun hørte på Stien
    sine Støvlesåler knirke . . .

Nej! — hun følte efter Brevet,
    den ru Konvolut,
den ene Side flænget,
    så hastig var den brudt!

Hun havde sikkert tænkt sig
at Hjort vilde skrive;
så hurtigt, det havde hun
dog aldrig kunnet tro:
Brev strax Dagen efter!
Hvad det nu skulde blive?
Det trængte til at læses
i Ensomhed og Ro.

Hun skød da Genvej ind
gennem Mosen med det samme;
den bedste Plads var vistnok
i Lysningen ved Leddet.
Hun klatred op ad Banken
og fandt den grå Stamme,
hvor hun og Sigurd Hjort
just igår havde siddet:
Frit Syn til alle Sider,
et Bøsseskud omtrent,
med hist og her en Storbøg,
og blåt af Anemoner,
Middagssol på Mosen
og på Grusgravens Skrænt,
Musvit- og Mejsekvidder
i de knopgyldne Kroner —
Hun satte sig på Stammen
og løfted sine Arme
og bøjed sig tilbage
og såe salig op
i den lysfyldte Luft,
og Solens søde Varme
overrisled hendes Ansigt
og hele hendes Krop, —
og slap så med Fødderne
og strakte sine Ben
og vuggede i Luften
som en Fugl på en Gren
med alle Muskler spændte
fra dem i Vrist og Fod
til dem der sagte sitred
i hendes Fingerspidser —

Sang i hendes Muskler
og Dans i hendes Blod . . .

Uh, det snærede i Livet.

De tåbelige Lidser!

Hun hævede sit Hoved:
Se hvilken Buebro,
Bropillerne hinsides
to dyngvåde Sko!

Så retted hun sig spændstigt
og såe sig om og lo:

Velsignede Forår,
du kom dog, langt om længe —
og spotter nogen dit Scepter af Ild,
velan, vi lar ham hænge!

Og spotter nogen — og spotter nogen —
min Glæde ved dette Brev — —
Se disse Ord, og disse Ord
sad han inat og skrev!

De grimme stive Streger
henslængte dær så rask.
Det ligned Vintergrene
af en knortet gammel Ask.
Intet Sving, ingen Ynde:
Plads! Væk! og lige til,
hver Opstreg, hver Nedstreg
veed strax hvorhen den vil.

Og han, som var så bøjelig,
så hensynsfuld og blid,
og smilte så ironisk –
Undertiden dog en åben
helt mandig Kraft i Blikket:
Ifald det gjaldt en Strid,
måske de var korte nok
og skarpe nok, hans Våben!

Men ser man ikke Mennesker
i årevis hver Dag
og følger Ord og Handling
i deres Sammenføjning
til Karakterens Lønskrift
og forsker den i Mag —
og finder så først Nøglen
tilfældig i et Drag,
der kaster Lys tilbage
over hver lille Bøjning?
Hvem tror da på at finde
et Væsens dybe Drift,
Sjælens Hovednøgle,
i denne Bunke Streger
og Prikker? I en tillært
og tillæmpet Skrift!
Et Fæs kan flyve med Ørnesving,
Geniets råbe med Rejer.

Ikke desmindre — denne
bar så personligt Præg —

Javist! Og lirum larum
og nu gør Katten Æg!

„De er jo ingen *Danmark*
med Dannebrog og Ax
og korngule Lokker
og valmurøde Kinder
og dybe havblå Øjne
og al den Slags
med Christiane Heger
og Guldalderminder.
Jeg tilstår, Frøken Gudrun,
Deres Øjne, Deres Hår —
jeg husker ikke Farven,
skønt jeg såe Dem igår.

„Jeg veed kun det med Håret,
at det er såre blødt,
og ikke sort, og ikke gult —

og veed, at Deres Øjne
er de stærkeste, de mildeste,
jeg nogentid har mødt,
sidder dybt under Brynet
og foragter alle Løgne.
De Øjnes Smil og Tillid
gør En så hjærtensglad —
De *såe* på mig tillidsfuldt,
da sidst vi skiltes ad.

„Men det var det, jeg tænkte
at sige Dem: Hver Gang
min Længsel fløj til Danmark
og søgte Sted at hvile,
så blev det Gudrun Dyre,
hendes Tale, hendes Sang,
og hendes Vis at lytte på,
og se op, og smile.
For Deres Blik, det husked jeg,
og Deres klare Stemme —
Og først igår fornam jeg
at jeg var rigtig hjemme.

„Igår — dengang da De og jeg
drev sammen op langs Hegnet
og rev de sejge Kviste
af den gæslinggule Pil,
og Humlebier surrede,
det havde nylig regnet,
Solvarmen stod i Hjørnet,
hvor vi tilsidst holdt Hvil,
og en Flagspætte hamrede,
en Ravn blev ved at råbe,
og det Raklestøv, jeg børstede
så pænt af Deres Kåbe,
og Deres glade Øjne
og Deres stolte Smil:
Det var den allerdanskeste
fortryllende April!

„Og Turen ind gennem
den solskinsfyldte Skov,

at strejfe dær i Timevis,
de muldsorte Stier,
hvor Brokkens magre Fodspor stod,
og Råens skarpe Klov,
og Solsortfløjt og Drosseltoner,
tusend Melodier . . .
De husker, hvor vi stansede,
det travle Myrebo?
Og svævende i Luften
de første grønne Grene.
Vi stod dær i Mosen
ved den sammensunkne Bro —
midt i Verdens vilde Skov,
De og jeg alene,
i den mægtige Stilhed,
og hørte Livet gro . . .“

SIGURD

Det rasler i Løv,
og det pusler i Krat,
det pipper og fløjter
fra ruggrønne Højder.

Nu bygger Fuglene Rede —

Der skriges og kriges
og kures og fris
i det solede Diges
knoprøde Ris.

Nu bygger Fuglene Rede —

Det blæser, det blæser,
men Luften er lun,
Småfuglene fanger
de flyvende Dun.

Nu bygger Fuglene Rede —

Det smutter, det glimter
af hastige Vinger,
Luften er levende,
skælver og klinger.

Nu bygger Fuglene Rede.

Så fattig er ikke
den fattigste Fugl,
den fejrer dog Våren,
den veed dog et Skjul.

Jeg — hvor skal jeg bygge Rede?

V

MAJ

Lophodermium pinastri,
Tortrix Buoliana,
mod østrigsk Fyr og Weymuthsfyr,
silvestris og *montana* —

Besåning og Foryngelse
på Muldjord, på Mor,
Læbælter, Vindskærme,
Øst, Vest og Nord,
Kulissehugst og Renhugst,
Sortering og Beregning,
Fastmassetal, Auktioner
og Underhåndensalg,
Frøkøb i andre Lande,
forbedret Plantevalg,
Rørlægning, Grøftegravning,
Opdæmning, Indhegning —

Hver enkelt Øres Udgift
og Indtægt skematisk
sat op, indtil Hyssingmål
og Tal på brugte Søm,
at gennemse og ordne
og forske problematisk
for hele Statsskovbruget.
En ustandselig Strøm
af Regninger og Regnskab,
Rundskrivelser og Breve
ind i det københavnske
solhedede Kontor:

Var det at være Menneske?
Fy fan, var det at leve!
Mens Våren gik sin Sejersgang
hen over Mark og Jord —
og satte i Ens Hjærte
sit Lys-og-Lue-Spor!

Men det med Lys og Lue,
Vårfryd og Livets Rus,
hvad havde det med ham,
med Sigurd Hjort at gøre?
En Skovmand uden Stilling,
en første Klasses Lus!
Nej — rulle ned for Solen
og rase inden Døre,
med Arbejd — her i Slotsholmens
Tvangs- og Arbejdshus!

Når endda man kunde kaste
sin Kraft, sit Raseri
med begge brede Næver
fra den muskelspændte Skulder
i Skoven selv, i Mosen,
bare ude i det fri,
til Stammers Styrt og Brag
og Stensprængnings Bulder!

Men vente hed det, vente,
og vil du frem, så buk.
De kender den Kontorsjef?
Nå ikke! Den Minister?
Uheldigt. Men for Fanden,
så Rigsdagsmanden Klister!
Venstre, ja. Men ser De,
et let Finanslovspluk —

Hjort kendte ikke Klister.
Og selv om han havde
en Skovfogedstilling,
en lønnet Hjælperplads...
Ja, det var Sol og Vind ialtfald,
Jord og grønne Blade,

og Sindet noget friere
og Kroppen mer tilpas.
Men to - på tusend Kroner, godt —
Gud hjælpe da os alle!
Endog som Ungkarl fik han
vist rigeligt sin Hyre —

Var det så en, der tog det,
som det nu kunde falde,
et nævenyttigt Pigebarn — —
men Frøken Gudrun Dyre!

Ja ja, det fik være.
Det var nu eengang hende,
som havde vundet ham,
og som han vilde vinde.
Blot var det ganske afgjort
en hel Del mer forstandigt
at holde sig til Striden
og Stræbet for det første.

Ja, gode Hjort, tillige
mere hensynsfuldt og mandigt.
En Mand skal kunne tåle
at sulte og at tørste.

Og han tog Overarbejd,
han hængte i, han sled —
men Sulten, hvor den gnavede,
og Tørsten, hvor den sved!

Så var det Pinselørdag.
Ministeriet holdt fri,
men Hjort var ved Pulten —
en Korrespondance —
en Skovrider havde
lavet Rod og Svineri,
Uorden i et Regnskab,
en altfor stor Restance.
Han havde siddet hele
sin Formiddag og slidt,
kom støvet, varm og gnaven
en Svip hjem fra Kontoret.

En Udskrift glemt. Han greb den
og vendte sig fra Bordet —
da fik kan i det samme
et Glimt af noget hvidt.

Fra Gudrun?! Han greb det,
han holdt det i sin Hånd,
imod Brystbenet huggede
hans Hjærte som en Kølle,
han sank ned i Stolen —
„Hil, overlegne Ånd!
A fy for Skam, — et Mandfolk,
og være så sølle!“

Det forbistrede Hjærte,
det gjorde rigtig ondt.
Et Brev, et Ærend sagtens,
var det at hamre efter?

Han sad et Minut
og lod Blikket glide rundt
til Billeder og Bøger
og kom så småt til Kræfter.

Så rev han op for Brevet —
det var læst i et Sekund —

Og Jakken lå på Sengen
og Buxerne på Stolen,
på den væltede Papirkurv
hans Skjorte og hans Vest,
selv stod han splitternøgen
i sit Badekar, i Solen,
og vasked sig og pjasked sig
og prusted som en Hest.
Det risled ned ad Ryggen,
det drev af hans Skæg,
det stænkede på Tæppet
og på den lyse Væg,
han lo kun og rysted sig
og greb det grove Lagen
og skrubbede sig højrød
på Ryg, Lår og Læg,

og sprang til sit Værglas:
Hvad lover du for Dagen?
Pinselykke, Pinselys
og Pinsesol i Dans!
Og Pokker ta det Regnskab!
Vi rejser — det er Sagen!

Venevil, og Venevil
så fletter jeg min Krans!

Det hvide Tøj i Kufferten,
og Vindvet smækket op:
Hyit! Drosje! — Ned ad Trapperne:
„Lad Rosinante danse!
Tre Kroner til Stationen!"

„Hej, hurre, hop, hop, hop,
for Livet rider hurtigt —
hvem veed, når vi må stanse?"

Dær løb en Dreng med en Bøgegren —
som Trommestikker, de små grå Ben;
„Mor, Mor! Du såe vist ikke —
Hun sælger grønne Kranse!"

Å ja, det kunde mærkes
i den solmilde Luft,
Bukkar og Violer
i Bunkevis, i Dynger
hos Konen dær i Porten:
Et Favntag af Duft,
Brystet vider sig vældigt ud,
og alle Sanser synger . . .

Trav trav, omkring et Hjørne,
dær er den gamle Vold,
Kastanjetræerne blomstrer
og skygger svalt foroven.
Dær går en hvidklædt Jomfru
med højrød Parasol;
hun venter nok, hun venter —
så hilser vi Skoven.

Es blasen die Blauen....
En Klynge blå Husarer,
som går i Takt og synger.
En Hilsen — de svarer.

Og Hjulerne, der farer
forbi i tætte Skarer
med Glimt som Sildestimer,
det ringer og det kimer,
det smælder hårdt af Hovslag,
og rappe Vognhjul ruller,
Folk klumper sig og rader
ned ad de lange Gader,
står sort om Banegården,
en Summen og et Bulder,
men over alt det sorte
et Blomsterflor af Tuller,
højt op på Arm og Skulder,
i Gråd og bange Smil,
blå, gule, hvide, stribede,
som Krokus i April!

Et Mas igennem Mylret,
en Kamp for sin Billet,
Støv, Hede, Tramp og Trængsel
i Ventesalens Fængsel,
og Døren op, og Strid paany:
Forklemt, fortrådt og træt
låst inde i Kupeen,
på Vejen til sin Længsel.
Maskinhyl og Larm
af den løsslupne Damp,
medlidende Mønstring
af andres Sved og Kamp,
den Station og den Station
og den Station ved Vejen:

Endelig stod han
udfriet ved sin egen.

Udfriet og alene.

Der var, hvor Sigurd stod,
kun et Trinbrædt i Skoven,
en Bænk ved Bakkens Fod.

Langt borte peb ved Leddene
stadig fjærnere Toget...
den høje Granskov suste,
han hørte Konka-Koget...

Den høje Granskov suste
sin Stilhed i hans Sind,
i Skyggens grønne Køling
gik han højtidsfuld ind.
Langs mosfyldte Grøfter,
på det bregneviftende Dige,
over Skovmyrens Tuebo
og Grævlingens Grav
gik han midt ind i Æventyrets
underfulde Rige
og holdt i Hånd sin Skæbnes
bristende Aronsstav.

Der sad en Fugl og fløjtede,
han vidste ikke hvor,
men disse tyste Toner,
de var hans eget Hjærtes...

I den dugdybe Stilhed
lukkedes alle Sår
og lægtes. Han fornam det,
han skulde aldrig smertes
og tæres mer af Tvivlen,
værst for Viv og Mand:
Du elsker ikke! Hvorfor?
Måske du ikke kan.

Han vidste nu sin Evne.
Det hvide vældige Lys,
der stadig vældede nærmere
og i sine brede Strømme
gemte Flammefarvernes Voldsmagt
og Purpurets Vellystgys,

Blegrødts blide Kærtegn
og det Højblås Himmeldrømme,
var det, han alt fra sin Ungdom
længselsfjærnt havde skimtet
bag sin Sjæls mørke Marker
over Tankens stormfulde Sø,
det var det, der havde som Lynild
i Fornedrelsens Afgrund glimtet
og lokket som Hindarfjældslue:
Hid op! så kan du dø.

Over ham og omkring ham
var nu i stigende Flod
dette vældige Lysvæld,
det farvefødende Hvide.
End veg de vuggende Vover
for hans Hånd og for hans Fod,
men foran var de og bagved
og tæt ved hans Side,
og fulgte, hvor han vandred,
og stansed, hvor han stod,
og som Jorden, når den venter
Daggry ved Forårstide,
lå hans Sjæl, ydmyg, åben,
beredt til at ta imod.

Og kom hint Daggry ikke?

Ja, så blev Livet goldt.
Han sænkede sit Hoved tungt —
og rettede sig stolt:

Thi hans var Muligheden:
Fra Isse og til Hæl,
i sit Kød, i sine Knokler,
i Nerver og i Årer
fornam han det mægtigt,
det tvang ham til Tårer,
fornam i sit Væsens
allerinderste Sjæl
Mands Mod og Mands Vilje,
der fuldmyndigt kårer

i helt uforbeholden
bundløs Hengivenhed
at ofre alt — og vinde
hvad Verden ikke veed.

Og Luften blev lidt kølig,
og Skyggerne lå lange
fra Skoven over Marken
i det dugvåde Græs;
bag Søen solfaldsflammede
det kløverrøde Næs,
Pilehegnet tonede
af Solsortsange,
og fra Landsbyen kækkede
de hjemdrevne Gæs.

Med længselsfulde Øjne,
med Smil omkring sin Mund,
stod i Skovbrynet Sigurd
og såe mod Hejrelund.

Hvad var det dog for Toner,
der tøved i hans Øre,
denne lysfyldte Stemme,
denne Jubelmelodi . . .

Han lukkede kun Øjnene —
det kom — han kunde høre
de klare Toner trille —
og hans Sjæl flød deri
som på Vingerne i Luften
den solberuste Bi . . .

Der blev Skygge, kom en Sky —
det var som Dødens Kulde —
de fjærned sig pány,
de stolte, længselsfulde
vårfriske Toner —
de lod sig vejre hen —
langt borte, helt borte —
aldrig mer igen . . .

Og Morgenluften væltede
i dugsvale Strømme
fra Vindvets brede Sluse
ned over Sigurds Kind.
Så åbnede han Øjnene,
og vidste, det var Drømme,
Turen igåraftes,
Genlyden i hans Sind.

Han havde længe stirret
i Skjul bag Lindehegnet
imod et oplyst Vindu,
Profilen af en Arm,

en hastig Hovedbøjning,
af Skyggen flygtig tegnet
på det tætte hvide Forhæng
eller i den hvide Karm.
Og han vidste det var hende,
hun gik og sang derinde
og tænkte ingen hørte —
men Aftnen var varm,
og Vinduet stod åbent,
og Vejen gik så nær —
og den stod og lyttede,
som havde Gudrun kær.

Ak — nu var han vågen.
Nej, vågen: Sang og Sol!
Han strakte sine Arme —
og væltede en Stol —
og såe forundret efter den:
På Gulvet stod en Flaske —
og dær var flere Flasker!
og Bakker med Glas!
Cigarstumper, Tændstikker,
Ølsjatter, Aske! !
og han selv midt på Gulvet —
et Tæppe, en Madras!

Nu huskede han: Kroen,
og Pokkers knapt med Plads.

De Duer, de kurred da
som om de var gale!
Han rejste sig og kigged:
I den morgenstille Gård
gik en oppustet Durik
med viftebredet Hale
og trippede og nejede:
„Så lyt dog til min Tale,
forbarm dig dog, forbarm dig dog,
du husker vel igår?“ —

Men hans knibske lille Frue,
den slanke blå Due,
vendte som i Tanker
bestandig Siden til
med en yndefuld Bevægelse.
Durik følte Skammen
og fjærnede sig fornemt
og slog Haleviften sammen.
Men ak, hvor længe, Adam?
„Måske hun nu dog vil —“
og han trippede og nejede
og kurrede som før . . .

Træskotrin i Stalden,
en opsmækket Dør,
og Dueflokken letter
og kreser over Slaget
og gør et Sving i Luften
og slår sig ned på Taget,
mens Karlen står og vasker
sit Ansigt i en Spand
og kæmmer sit Hørhår
og glatter det med Vand.

Sigurd såe på Uret.
Hvad Klokken var? Fem!
Før ti var det umuligt —
fem uendelige Timer —

Hvad er det, det betyder,
Ens venstre Øre kimer?

Han stod op, tog sin Jakke,
fik Brevet fundet frem:
„— — — Ser vi Dem i Pinsen?
Måske De rejser bort?
Generalen spør mig: Skriver De
igen til ham – Hjort!“ — —

„Ser vi Dem i Pinsen?“ —
Ja, mere stod der ikke.
Jo. „Måske De rejser bort.“ —

Var det Håb? Var det Frygt?
Eller ganske ligegyldigt!
Hvem veed, hvad der kan ligge
for Mening i et Ord kun,
hvad Mål det har søgt,
når Tonefaldet savnes,
og Bevægelser, og Blikke?

Et vidste han med Vished:
Hun var ikke ligegyldig.
Hun mødte ham for hver Gang
mer tillidsfuld og glad,
ikke nykonfirmeret
uerfarent troskyldig,
nej, valgt var det, vejet,
når de to fulgtes ad.
Når i Tale, når i Tavshed
hans Sjæl gik frem mod hendes
og såe den ind i Øjnene
og stod den ganske nær,
den Gunst kunde aldrig
ved List og Smiger vindes,
hendes Vilje var den voxne,
den selvbevidste Kvindes,
glad gav hun af sin Rigdom
og vidste Gavens Værd.

Fra først af var det Venskab
hun gav og tog imod.
Nu bød han mer og bad om mer —
og hun? mon hun forstod?

Kærlighed.... en farlig,
en fordringsfuld Gave....

Men idag vil jeg spejde
min Skæbnes visse Tegn!

Han gik langs Sidelængen
forbi de åbne lave
små Vinduer i Gavlen
og ud i Kroens Have

og såe fra det duftende
Æblerosehegn
over Toften ned til Søen.
Det hvide Slot og Parken,
Alleerne hinsides,
og Lærredet på Marken
ved Fiskerhuset — hele
den milevide Egn
med ranke Røgsøjler
bag majgrønne Skove
stod paa Hodet i den blikstille
sølvblanke Vove.

Kun Lys og Fugletoner —
ellers alting i Hvile.
Den kraftfulde Hvile,
den fryderige Ro,
når Livet møjsommelig
fik Kunsten lært, at gro,
og mindes om sin Møje
og må af Lykke smile,
idet det sætter Foden
på Somrens Buebro —

Filosof! — Sigurd plukked
et Par Æblerosekviste
og indånded Duften,
den sødeste han vidste.

Dær gik såmænd Jens Vejmand
og flyttede sin Ko.

Så lydt det var. Han skelned
hvert Slag på Tøjrepælen.

Det kunde Gudrun høre —
men hun lå vel og sov.
Lille Gudrun, lille Gudrun,
sang det ham i Sjælen...

Han vilde dog gå ned forbi
og se til hendes Skov.

Og Gudrun? Var vågnet
på samme Tid som Hjort.

Fra Natbordet tog hun
det tit læste Kort,
som Jenses lille Pige
iaftes havde givet
„i Frøknens egne Hænder“,
som om det gjaldt Livet.

Hvem vidste om det gjorde?

„Kære Gudrun! (Efter „Kære“
sås noget som en Tankestreg.
Hun fløj den let forbi,
men kom igen og gransked,
hvad det vel kunde være,
og læste atter „Kære“
med mere Dvælen i.)
„Jeg bor inat på Kroen,
Imorgen Klokken ti
håber jeg at træffe Dem —
maaske ved Frokostbordet?
Eller er De allerede
så tidlig i det fri?“

Ingen Tak, ingen Hilsen;
han tar mig kun paa Ordet.

Men tier han med Takken,
er det måske fordi . . .
måske fordi . . . måske fordi . . .
og var det det, jeg vilde?
Å gid han dog vil tie,
gid han dog vil forstå . . .

Iaften veed jeg vistnok —
er det mon så for silde?

Når blot han vilde tie,
når blot han vil forstå . . .

Hvad Kjole mon? Den gule?
Nej, naturligvis den hvide!
Fra yderst til inderst,
Livstykke, Strømper, Bånd,
lutter hvidt i hvidt kun,
alle Smykker lagt tilside —
men Kniplinger i Halsen
og om den spinkle Hånd.
Til hende passed Kjortler,
sa han, og Klædebon.

Så gik hun på Tåspidsen
gennem Havesalen
ned ad Verandatrappen,
og hele Huset sov —
med alle Vindver lukkede,
Musen, Generalen,
Frants Henrik, hele Rækken:

Fra Mark og Sø og Skov
steg Iltens frie Styrke,
Solfryd og Blomsterduft —
og dær lå de og slugte
deres egen brugte Luft!

Det var så Sæd af Arild
og blir til ævig Tid:
Til Ovn-Os og Stue-Stank
slår Dannerfolket Lid!

Dem præker Folkets Ældste,
ved dem blir vi frelste.
Så kryber vi i Krogen
for Storm og renlig Kulde,
aner ikke hvor Stormstrid
får Blodet til at rulle,
vi ligger under Dynen
og sveder, naar det lyner,
veed ikke Sjælens Flammer
ved Himlens Flammesyner.

Vor Saligheds Lovsang
er Dyner, tykke Dyner!

Selv Sommernattens Duft og Dug
og Gryets blide Lue
stænger de med Omhu for —
af Frygt for Snue!

Og Søvnen blir til Snorken,
og Hvilen Mareridt,
om Dagen går de søvnigt,
gnikker Øjnene og gaber.
Der var — Gudrun smilte —
som Hjort sa så tit,
en lang Vej til Mennesket
fra disse arme Aber.

Hjort, han var et Menneske.
Hun var det også selv.
Men hvor lykkeligt at møde
en Mand af lige Rang,
med Sjælens Vindver åbne
mod Dødens Stjærnehvælv
og Livets solblå Himmel,
hvor Skæbnestorme sang, —
en Ånd, der svømmed nøgen
i Tankens Hvirvelelv,
en Sjæl, der hørte bristende
Blomsterkalkes Klang,
og dog en Mand med mandig,
varm, lysvågen Trang
til at frydes i og lide,
hel Vilje, fuldt Hjærte,
Livets og Dødens Fryd,
Dødens og Livets Smerte.

Al Fryd og al Smerte —
hos hende? med hende?
Det længtes han, hun følte det —
men hendes egen Vilje?

Hun satte sig på Højen
under de halvtudsprungne Linde,
for hendes Fod i Græsset
dufted en Pinselilje,

hun bøjed sig og brød den
og la den i sit Skød,
snehvid var dens Krone,
dens Kalk brændende rød.

Hun frygted for hans Stemme . . .
hun skjalv for hans Blikke . . .

Hun vidste han var ærlig,
trofast og viljefast:
de andre lod hun snakke,
de kendte ham jo ikke,
deres egne Drømmesynder
la de ham til Last.
Han tænkte, han talte,
han var helt anderledes
end de; Grund nok
til at krænkes, til at vredes!

Det blev Nat, når han var sorgfuld;
han lyste, når han lo . . .

Hun tog sig op til Kinderne;
de brændte. Den Varme
det var da allerede!
Hun rev en Hægte ud,
skød Ærmet op til Albuen
på de slanke Arme
og knugede Kinderne
mod deres køle Hud,
venstre Arm, højre Kind,
højre Arm, venstre Kind —

Å nej, hvor var det prægtigt
nu at gå ned og bade!

Hun sad og såe op
i den rankvoxne Lind,
i Kronens fyldte Kuppel
skød Lyset mægtigt ind,
som grønne Luer lyste
de spæde Hjærteblade . . .

Hvad var det for en dæmrende
Angst hun fornam —
en Tåge over Viljen —
en Tvang på sine Lemmer —

Hun tog sig harmfuldt sammen
og sprængte som en Ham,
hun løftede sit Hoved
som gennem Brus af Stemmer,
sprang op, strammed Muskler
og hvælvede sit Bryst
og råbte ud i Luften
for at høre sin Røst —
og stod dær, Ild og Lue,
før Lyden døde bort:
Dær stod han jo på Vejen
og hilste — Sigurd Hjort!

Nu sprang han over Grøften,
nu brød han gennem Hegnet,
å Gud, som hendes Hjærte
tog hæftigt til at slå,
hun havde jo tænkt sig,
hun havde jo beregnet —
Å, gid han nu vil tie,
gid han vil forstå!

Hun prøvede at smile,
han smilte glad imod
og hilste varmt ærbødigt.
Gudskelov, han forstod.

I Æblehaven gik de
ad de flammerevne Gange,
Side om Side
stod hans og hendes Spor,
de gik, og kom tilbage,
og Sporene blev mange,
små fasttrådte Stier
i den muldsorte Jord.

Grøngyldne Fluer snurrede
dem lynsnart forbi,
stod stille midt i Luften
og snurrede sig atter,
og Solsorten fløjtede
sit Tungsinds Melodi,
og fra Skovbrynet klukkede
en Kukkers dybe Latter.

De gik igennem Duften
og i det blide Skær
af den endeløse Æblehaves
blomsterrige Træer,
der rakte sig i Rader
til Paradisgader,
hvide Blomstermure,
blegrøde Blomstertårne
og rosenrøde Kupler,
lysfyldte, luftigt bårne.

Disse Kupler, disse Kroner,
disse Blomsters Millioner
imod den højblå Himmel
i Solens Jubelbad!
Der skjalv en enkelt Kvist kun,
sitred et enkelt Blad.

Men som når tvende Kærter
tæt sammen fremad føres
og begge Luer lyser
i eet stort Strålebundt,
skønt Luelegem ikke
af Luelegem røres,
således gik de sammen
og fornam det hvert Sekund,
stumt syngende, klangsitrende,
højtids- og gådefulde,
den ene bar den anden
i sin Krafts gyldne Sky,

hans lille Rest af Sløvhed,
og hendes Frygt og Kulde
opløste sig, henvejredes
i Elskovs stolte Gry.

Men Ordene de skifted,
var kun om Lys og Løv,
så lette som i Luften
usynligt Blomsterstøv,
og Hjærterne derunder
så nyudsprungne bløde
som Gråstentræets Blomster,
de store rosenrøde.

Dem stod de just og såe på,
hvordan hver enkelt havde
sit bitte sølvgrå Dække,
og fem små hvalte Blade,
røde på Ydersiden,
og Knopperne allerrødest;
dem valgte Gudrun; Sigurd fandt
de åbne hvide sødest.

„Smukkest er de sammen
Deres Blomster her og mine,“
voved han og bøjed
en overdådig Gren
bugnende mod Gudrun,
en solfaldsrød Lavine:
„Her er vel tusend Blomster —
jeg ber Dem kun om een!“

„Å,“ svarte Gudrun smilende,
„nu sidder de så smukt.“

Da slap han hurtigt Grenen:
„Jeg forstår Dem, Frøken — Høsten!
Disse tåbelige Blomster
kan bære nyttig Frugt!“
Han rødmede af Skuffelse
og skjalv lidt i Røsten.

Men hun blev rød — af Glæde:
Den kære, dumme Mand!
Ja Gud, hvor Mænd er dumme
med al deres Forstand!
Dær gik han tavs af Kvide
og anede vist ikke,
eet vredt Blik havde røbet mer
end hundred Elskovsblikke.
Ham var hun vis på nu.
Men du, hvad vil så du?
Jeg gætter næsten, gætter næsten,
det jeg har i Sinde —
Men jeg vil rigtig vide,
vil ikke gå iblinde.

Kommer Tid, kommer Råd,
til Lykke — og til Gråd.
Hun skottede til Sigurd:
„Hr. Hjort, er De krænket?
De går, som De var lænket?“ —
Hun lo, helt lykkekåd.

Han stirrede forbavset:
Hvad Fanden var der løs?
Var hun med Et forvandlet?
en femtenårig Tøs?
Nys fløj hendes Tanker
i Flok som hvide Duer,
nu svirrede de Myggedans
og surrede som Fluer
omkring hans arme Hode.
Og han, som netop troede . . .

Da knirkede rappe Fodtrin
i Midtergangens Grus.
„Godmorgen!“ råbte Gudrun,
„og glædelig Pinse, Mus!“

Det var Margit, der kom hoppende,
nystivet, nystrøget.
Hun stod som himmelfalden.

Så drejede hun kort
et helt omkring tilhøjre,
medvidende, fornøjet,
kom nærmere og nejede:
„Men er De her, Hr. Hjort?! —
Far vil ha Kaffe, Guller.
Du kommer vel og skænker?"

„Ja. — Hjort! En god Kop Kaffe?"
Han undveg: „Tak, jeg tænker —"
„Å, De kan tænke siden.
Kom nu, — hvis De har Lyst!"

Og Sigurd fik et Øjekast,
så varmt at han fulgte.
Skønt hvad det Blik nu dulgte?
Måske det kun var — Trøst!

Ved Frokostbordet sad han
så fåmælt og alvorlig,
at Musen spidst bemærkede:
„Hr. Hjort er da vist dårlig!"
Frants Henrik blev åndrig,
og den gamle General
drak Snaps med „Kandidaten",
helt spydsk jovial,
og spurgte til hans Planer,
„for som Forstmand her i Landet —
jeg veed det, ja jeg veed det,
det er sgu rent forbandet."

Og Gudrun? Ja Sigurd
blev ikke rigtig klog
den Dag på hendes Holdning,
den talte mange Sprog.
Hans egne Øjne talte
kun eet, hvergang han såe
på hende. Hun forstod det —
men vilde hun forstå?

Ak, hun kunde ikke andet
end ville — ville gærne!
Det lyste som en Sol,
det lokked som en Stjærne,
hans store sortblå Blik,
hvor hun end stod og gik.
Det bad, og det truede,
og Gudruns Kinder luede
ved Lyden af hans Stemmes
mørkt klingende Musik.

Hun huskede, det siges
om Violiners Klang,
at rigest klinger den,
der var sønderbrudt en Gang.
Sådan var Sigurds Stemme.
Der lød i den en dæmpet
dyb Underklang af noget,
som nu var gennemkæmpet.
Sjæl var dens Klangbund,
og derfor var den skøn,
mægtig i Bud,
og dårende i Bøn —

Hun *vilde* ikke kues,
hun vilde ikke dåres,
vilde veje, vilde vælge
som den der vil og veed,
ja vilde kåre selv
og ikke bare kåres.
Hun trængte til at prøve
sit Sind i Ensomhed.

Og de var ude at sejle,
og de var ude at ride,
men hele Tiden holdt hun
en Vogter ved sin Side.

Først efter Aftensbordet,
da Selskabet gik op

og såe på Solnedgangen
fra Bavnebjærgets Top,
og han var fjærnet noget,
og hun lidt mere rolig,
nærmed hun sig atter
frimodig og fortrolig.

De andre gik foran dem
og snakkede og lo.
De talte stille sammen,
som var de ene to.

„. . . Nej!“ udbrød Gudrun hæftigt,
„det er aldrig ligegyldigt!
Det er altid Synd at gøre
de Ting man ikke vil.
Ens Legem føles urent
og Sindet tungt og skyldigt.
Uren og ufri,
er noget værre til?“

„Man drikker i en Ørken
af den Pøl man finder først – “.

„Nej, tørster, til man finder
Oasens friske Kilde.“

„Og bliver syg og gal
af sin ulidelige Tørst?“

„Ja, heller end at røre
det Vand, der stinker ilde!“

„Der hører sjælden Renhed
og sjælden Styrke til.“

„Den Renhed kun, som afskyr Snavs,
den Styrke, at man vil.

Og tror De ikke, den som veg
for Kampen tilbage,
tit bytted Timers Tørst
mod årlang Sot og Plage?"

„Jeg veed det. Altfor godt."

Hun tav en lille Stund.
Det skjalv som af Smerte
om hendes stolte Mund.
Så løfted hun sit Hoved
og såe ham ind i Øjet:

„Å, Hjort, hvor har De kunnet?"

Og han slog Blikket ned
og gik ved hendes Side
sorgfuld foroverbøjet:

„Jeg vidste den Gang ikke —
det, som jeg nu veed."

„Hvad veed De nu?" „Jeg skelned
kun mellem Stort og Småt.
Nu har jeg ædt af Kundskabens
Træ på Ondt og Godt."

„I Paradisets Have?"
„Ja, det er dær det står."
„Sig mig, hvordan De fandt det!"
„Nej, spørg mig hellere når.
For Vejen har jeg vandret
og fundet frem iblinde,
kun Tiden vil jeg nævne,
da først jeg fandt derhen.
Det var engang iforfjor,
jeg tog til Elskerinde
en rådvild stakkels Kvinde,
der søgte mig som Ven.
En anden Gang fortæller
jeg alt, ifald De vil —"

„Fortæl det nu!" „De andre
kan nå os hvert Minut.
Men den Gang forstod jeg,
der er dog noget til,
som hedder Ondt — for mig da."
„Og siden?" „Har jeg brudt
en anden Kvist af Træet,
med Kvide sammenlignet
den som er forbandet
med den som er velsignet."
„Måske De . . ." „Tys! de andre!"

„I tar så lange Skridt,"
kom Musen til, forpustet,
„som gjaldt det Verdens Ende.
Og er I døve, Gudrun?
Jeg har råbt så tit, så tit.
Far synes vi skal hjem nu.
De står og venter henne
ved Skovfogedhuset.
Nu kommer I måske?"
Så gik de hjem igennem
den skumrende Allé.

Og Gudrun hindred ikke,
som det af Skæbnen førtes,
dengang de gennem Haven
gik op mod Hejrelund,
at Sigurd gik hos hende,
og deres Hænder rørtes,
let og som tilfældigt,
de gik ad ujævn Grund.

Langs Frugthaven lyste
de hvide Blomstergrene.
Ved Hjørnet stod hun stille:
„Å jo, jeg tør dog vist
nok plukke. Tror De ikke?
Der gælder kun den ene —"
Og hun rakte ham en halvtudsprungen
dugvåd Æblekvist.

Så gik de ind i Salen,
og Lamperne blev tændt.
De talte ikke sammen.
Han bar sit Blomstersmykke.
Det var, som noget helligt
og underligt var hændt,
og deres Øjne mødtes
Lys i Lys af Lykke.

SIGURD

Det var en Aftenstund.
Men jeg, som ellers altid mindes
hvorledes Luften gennemskinnes
og Skyer farves og forbindes,
jeg mindes dette kun:

Det var en Aftenstund.

Du gik mig ganske nær.
Men jeg, som ellers aldrig glemmer
hvad Øret og hvad Øjet nemmer
af Blikke, Tonefald og Stemmer,
mindes kun een Ting her:

Du gik mig ganske nær.

Tæt var min Hånd ved din —
din lille venstre, som ved Siden
i let Fremogtilbagegliden
mødte min højre hele Tiden,
din frem, tilbage min:

Tæt var min Hånd ved din.

Alt som vi to nu gik,
steg der af vore Hænders Svingning
i rytmisk Bort- og Sammentvingning
noget som dæmpet Klokkeringning,
en frygtsom spæd Musik —

alt som vi to nu gik.

Det sker, som Elskov vil.
Endskønt en tredje var i Følge,
næppe vor Fryd vi kunde dølge,
så sød var denne Tonebølge —
Dog tav vi, skjalv dertil:

Det sker, som Elskov vil.

Så let var denne Rytme,
al Længsels Melodi:
Hånd imod Hånd til Møde
og — uberørt forbi.
Selv den fik vore Hjærter til at gløde.

Da skete det, jeg strejfed
din Hånd med min engang:
Symfonisk i det samme
tusende Strænge klang.
Hver Nerve i min Krop var Sang og Flamme.

Fryd skjalv i mine Knokler,
Fryd sitred i min Hud,
af Jubel blev hver Celle,
hvert Blodkar videt ud.
Hvert Livets Væld tog mægtigt til at vælde.

Så luende en Vellyst,
at Hjærtet gjorde ondt,
begærede dog bønligt
hint lynende Sekund.
Gang efter Gang berørte jeg dig lønligt.

Og hver Gang var der nye
små Nervenæt, der skjalv,
og nye Baner sprængtes
i Hjærnens Himmelhvalv,
hvor Stjærnetåger tindrende henslængtes.

Jeg følte mig som selve
det grænseløse Alt,
opfyldt af Verdenskraften,
hvis Bølger steg og faldt:
Evig, uendelig — hin ene Aften.

VI

SANKT HANS BLUS

Det regnede, det blæste,
vådt var det allevegne,
og det blev ved at regne:
Det var en smuk Sankt Hans!
Ifjor var den så strålende —
Hvad blev det nu med Bålene?
iår da netop alting...

Regnplask og Bølgedans!
Det afskyelige Værlag
vi har dog hertillands!

Nu kom han sagtens ikke.
Endskønt, han kunde komme,
drivvåd og leende!
Det ligned ham vel bedst.

Hy—it! hvor Stormen fløjtede —
og Elmetræet omme
ved Leddet ind til Skoven
i den lunevilde Blæst,
se Toppen, hvor den nejede,
og tunge Grene fejede
langs Jorden med de brede,
ru regnmørke Blade —

Hvad var det for en Fugl mon?
Kun en forpjusket Skade

Det var om en Løverdag,
det regned under Ø,
det var Tyge Hermanssøn — —

„Hvad står De dær og grubler?
Han kommer nok, den Herre!“

— skulde hente sin Fæstemø —

„Han er sgu ikke denslags,
der gør sig mange Skrupler.“

„Hvad mener Generalen?“
Hun rejste sig og stod
årvågen, kampberedt.

„Å — nå jo — ja jeg mener,
Hr. Hjort er ret ihærdig,
han savner ikke Mod.
Mit ringe Hus, som Deres
Nærværelse forlener
med en så mægtig Attraktion —
der skulde mer end Blæst
og Regn til at berøve
det en så flittig Gæst.“
„Å, var det det De mente —“
Hun vendte sig til Blæsten
og Regnen og sin Tanke:
Det blev vel nok dertil —

„Men da De spør mig om det,
tilstår jeg for Resten,
jeg finder at han spiller
et uforsvarligt Spil.“
„Hvem spiller?“ „Hjort!“ „Hvorledes?“
„Sådan som han er stillet.
En Mand, som intet Embed
og ingen Penge har!
Han burde dog betænke —“
„Hvad har Hr. Hjort da spillet?“
„Å, Gudrun, De forstår godt.“
„Nej, er det sandt! Hazard?“

„Hazard? Ja, med Livet.
De vil da ikke nægte,
De veed, hvorfor han kommer?“

„Hvordan skal jeg dog vide?"
„De veed det, Spøg tilside:
Han ønsker Dem tilægte."
„Det har han aldrig talt om."
„Så gør han det sgu snart.
Men det var det, jeg mente,
at det må stå Dem klart —"

„Det er for meget fordret!"
„De afbrød mig." „Jeg hører —
nej, hys —!" og hun lyttede:
„Dær kommer Vognen hjem!"
„Ja Margit er ialtfald
da med, som Bertel kører!"
„Det regner ikke længer."
„Nej Solen kom sgu frem."
„Nu drejer de om Hjørnet."
„Vi må vel ud og nikke —"

Men Gudrun blev stående
ved Vindueskarmen, mat
af disse Timers Spænding!
Nej — nej, han var der ikke — —
Å jo, nu såe hun ham!
og han løftede sin Hat —

Så stift? Ja, naturligvis,
det gjaldt jo Generalen.
Nu lod han Blikket glide
langs Ruderne i Salen,
Å de Blomster da herinde!
Jo — jo, nu såe han hende —
så festlig en Hilsen!
Det brændte hendes Blod —
hun hoppede af Glæde —
og kunde gærne græde — —
men ingen måtte ane —
de andre var tilstede —

Ved Generalens Side
gik hun ud og tog imod.

„Nå, dette stygge Regnvær
har ikke holdt Dem hjemme?"

Hvor klang det overmodigt
højt jublende, hans „Nej!"
Og hun forstod det: „Aldrig!
Tror De, jeg kunde glemme?"

Så sprang han op ad Trappen
og kasted sin Kavaj:

„Frøken Gudrun, etpar Blomster —"

„Nej, Hjort, hvor er den dejlig!"

Sorte og gyldne Roser
med blankregnet Løv.

„Ikke sandt, Hr. General,
den Regn kom belejlig,
nu dufter alting dobbelt,
og man er fri for Støv."

Hun såe at han var skuffet,
hun hørte det på Røsten,
forstod at hendes Holdning
var bleven lidt for stiv;
men Gudskelov, hun vidste
at der var nær til Trøsten:
han skulde få iaften,
ja, hele hendes Liv.

Hun tog en sortrød Rose
og fæstede i Håret
og fæsted i sit Bælte
en Rose gyldenrød,
nu bar hun Elskovs Farver,
dem hun aldrig havde båret —
Elskov, Livets Lue,
Elskov, den dunkle Død!

Det blæste noget mindre,
og det var mildt i Luften,
skumfri, skygrå skvulpede
den skovkranste Sø,
hver Brise bar usynlige
bløde Bånd af Duften
fra Syrenhæk og Kløvermark
og tusendblomstret Hø.

De styred efter Fiskerhusets
aftenblege Rude
og vendte midtvejs ude:
Den lette Robåd skød
højt vuggende tilbage
gennem Vove efter Vove
mod en ravklar stille Luftsø
bag skumringssusende Skove —
Ak, Skyerne skjulte den,
og så var Dagen død.

Da sprang der på det tusmørke
Skovnæs i det samme
en Gnist ud af Mørket —
og Gnisten blev en Flamme —
en højtsvungen Fakkel —
et Hvirvelhjul af Lue —
et brændende Halmneg,
der på en Humlestang
blev stukket hen til noget —
en mægtig Myretue?
en Bavn af Tjæretønder!
og Råb og Tilråb klang,
mens Blålys føg og futtede,
og Ildslangeunger
gled ud af Tjærehulen
og ormede sig rundt
og rejste sig og spillede
med kløftede Tunger
og slyngedes i Knude,
et mægtigt Slangebundt —

for pludselig at flyve
i Flamme over Flamme,
fuldvoxne, frygtelige,
med Vinger, Kløer og Kamme!

Fjærnt fra Kroen hørtes
Musik og Sang og Skrål,
men her var alting stille,
de lå og syntes næsten
de kunde høre Lyden
af dette vilde Bål,
hvor knitrende, hvor buldrende
det slængte sig i Blæsten.

Nu kom der Folk tilsyne,
små underlige Trolde
med kulsorte Lemmer
og ildrøde Fjæs,
de dansede om Blusset
på Næssets grønne Volde,
grinte ved Luens Hvissel
og hvinte ved dens Hvæs,
løb til Skovs og hented Kvas
og Grankvistebunker
og hev dem ind i Gabet
på Bålets Hundreddrage,
og den rejste sine Kamme
og udspyede Funker,
så de hoppede af Rædsel
og drog sig langt tilbage
i Mørket — eller i Højen —
Bag Bålets gule Flammer
stod Fyrreskoven kulsort
med kobberrøde Stammer.

„Nej se — som Flaggermus af Ild,
der flakker over Vandet!“

„Ja se dog! — Uh, man mærker
den skarpe Tjærerøg!“

„Se ovre bag ved Hejrrød!“

„Nej se, se dær, det andet,
det store dær, det voxer —
ser ud som om det fløj."

„Og to, nej tre, tæt sammen;
det er vist Karlehøj."

„Alligevel," sa Sigurd,
„jeg holder paa det første,
det inde i Fyrreskoven."

„Og jeg på Bavnestrands,
se dær, nordøst for Søen —
det er det stærkeste, det største.
Men jeg indrømmer, morsomt
er den lille Mands."

„Den lille Mands?" „Ja sådan en,
De veed, der kan skænke
umaadelige Skatte
som i *Das kalte Herz*,
men Ens Hjærte blir til Is."
„Jeg har svært ved at tænke . . ."
„Jo, Blusset er fra Ovnen,
dær smælter han sin Erts,
derfor ryger det så sodsort
og slår så røde Flammer,
og se, det røde Guld
står i Søjler i hans Kammer!"

„Som du ser det, Gudrun!" — Margit
sank i Beundring sammen.
„Jeg ser nu ikke de Ting,"
sa Hjort. „Men det er smukt
med Skovens mørke Trusel,
den Jubeltrods i Flammen,
den dødsdømte Lidenskabs
udødelige Flugt —"

„Ja mon —?" og Gudrun smilte,
„Jeg dømmer vel som Kvinde,
men denslags vilde Luer
gir Os og gør Påstyr.

Se nu til mit deroppe:
Trods alle kåde Vinde
bevarer det sin Højhed
og bliver ved at skinne."
„En Dagligstuelampe!"
„Et havomsvælget Fyr —"

„Nej, Bavnen, vogt Dem, Gudrun,
thi Fjenden er herinde,
den store Konge Sommer!"
„Så hjælper vel ej Flugt?"
„Og vover De at vente?"
„Ja, hvis han sejrer smukt."

„Så ror vi ham imøde.
Må jeg nu ikke ro?"
„Nej, Hjort!" skreg Margit ivrig,
„nu bliver De ved Roret!"
„Ja, Hjort må gærne styre
og gi Kommandoordet,
men Farten, lille Mysling,
den sætter helst vi to."

„Nå, ro så væk da, Manne!
Jeg veed, hvor vi skal lande . . ."
„Ja," sa hun luftigt smilende,
„ved Hejre Bådebro!"

Det skvalped under Jollen,
højt løfted den sin Side,
så lystrede den Roret
og søgte åben Sø
den samme Vej som Bølgerne,
de lærte den at glide,
det var Midsommeraften,
de sejled under Ø.
Der brændte Blus på Kysten
af Dæmringens Riger,
der skvulped skygrå Vande,
der bølged Siv med Sus,
og plaskende roede
de lysklædte Piger,

en stolt Fyrstinde Gudrun,
en lille munter Mus.
— — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — —

Nu havde han dog set hende
både tit og ofte —
Jeg rider ud, jeg rider ud
imod så væn En —
men som hun satte Foden
på Jollens Agtertofte
og strakte sig med Styrke,
til begge slanke Ben
og begge høje Bryster,
al smidig Ynde skimted —
langsomt og langt tilbage,
een spændt og spændig Bue,
og i et Kast fremover —
Lig blege Kornmod glimted
de nøgne Underarme —
Det var et Trylleskue!

Og det opadvendte Åsyn,
de dæmringsblege Kinder,
Øjnenes sorte Funklen
hvergang de mødte hans,
Midsommer, Nat og Trolddom,
Ildhåb og kolde Minder,
sort Lys og gyldent Mørke:
O gnitrende Sankthans!

„Ro Styrbord!“ „Er det mig?“
„Skod Styrbord!“ „Er det mig?“
„Ja Gudrun, veed du ikke
så meget om at sejle?
at Styrbord er til højre
i Båden, altså dig!“
„Jamen hvorfor skal det altid
være mit, som er det fejle?“

De roede i et Ildhav
ind under Bådebroen,

på Strandbredden brændte
et klart og roligt Bål,
Karle og Piger kom
i Klynger ned fra Kroen,
fik Øje på Jollen
og hilste med et Skrål,
så Gudrun og Musen
greb fat i deres Årer
og roede bort fra Larmen
ud på den dunkle Sø.

Sigurd så på Gudrun,
hendes Øjne stod i Tårer.

„Det var omtrent," sa Musen,
„som når et Dyr skal dø!"

„De Stakler aner intet,"
sa Hjort, „om det, de sårer."

Så hvilte de på Årerne
og såe til Sø og Himmel,
Bølgerne var smulnede,
det blæste ikke mere;
under det dunkle Skyhvalv
stod, som en dalet Strimmel
af Mælkevejen, Blus ved Blus,
og stadig blev der flere,
i Kæder og i Klynger
og ensomt kastet hen,
imens de gamle blegnede
og blussede igen.

„Se, Hjort, nu er det slukket
af Engens våde Dampe,
det Bål i Fyrreskoven,
De veed, den lille Mands!"
„Ja, Gudrun, og ser De,
Deres Dagligstuelampe
blusser over Højene,
vi glider i dens Glans.

Det Blus er over Dæmring
og over dunkel Sø,
jeg bøjer mig og tror det —
det kan vist aldrig dø.“

Så gled det da mod Midnat,
nu var det vel påtide —
de stod et Par Minutter
i Havens Lindeport
og såe i Sommernatten
til Søens nordre Side;
de fleste Blus var slukte,
kun hint stod endnu stort,
hvidt strålende histovre
og syntes på en Vis
den skinnende Portsøjle
foran Paradis.

Og Sigurd stod hos Gudrun,
de tav af lutter Lykke,
omvuggede usynligt
af Duftes bløde Bånd.
Der skjulte sig i hans
en lille tillidsfuld Hånd,
den kom og lisom spurgte,
hvor varmt den turde trykke.
Han tog den så trofast
og ømt, som den var givet,
og begge, begge vidste,
de tog, de gav for Livet.

Sov sødelig, sov blødelig!
Godnat, Godnat, Godnat!
Han stansede på Bakken
og svang sin hvide Hat.
Der blev viftet fra et Vindu,
og Sigurds Hjærte skjalv.
Hinsides lyste Bålet
mod Himlens mørke Hvalv.

SIGURD

Intet Ord som Ordet Himmel
blænder mig og gør mig svimmel.
Sværger jeg min Elskovs Ed,
intet Ord jeg bedre veed.

Snart af Lyset i dets Renhed,
snart af Mørke gennemskælvet,
intet er så vældigt hvælvet,
så mangfoldigt i sin Enhed:
Sværger jeg min Elskovs Ed —

Himlen: Skæbnetunge Skyer,
Hagl, som lægger Høsten øde,
Forårsregn til frugtbar Grøde,
Jordens Hærger og Fornyer:
Intet Ord jeg bedre veed.

Medens Bjærgene forvitrer,
dugges mildt af Himlens ømme
Aftensuk og Morgendrømme
alt hvad Liv der spædest sitrer:
Sværger jeg min Elskovs Ed —

Himlen er den store Nat,
Nattens Frygt og Nattefreden,
En i Favntag, En forladt,
begges Hu mod Evigheden:
Intet Ord jeg bedre veed.

Himlen er de store Flammer
over Jorden og dens Jammer,

dem som trøster, dem som truer,
Stjærnelys og Lynildsluer:
Sværger jeg min Elskovs Ed —

Himlen, det er den som spænder
over mer, end Jorden kender.
Verdner fødtes, Verdner døde
mellem Nat og Morgenrøde:
Sværger jeg min Elskovs Ed,
intet Ord jeg bedre veed.

VII

HAR DU BETÆNKT DIG RIGTIG?

„Har du betænkt dig rigtig,
og veed du hvad det gælder?"
„Hvor tit skal jeg svare?
Jeg vidste hvad det gjaldt."
„Simpel Skovfogedkone?"
„Det skræmmer ikke heller."
„Skure Gryder, skrubbe Gulve?"
„Jeg har overvejet alt."

„Så slank en lille Jomfruhånd,
elfenbensfin!"
„Vi får vel Råd til Coldcream,
Vand og Glycerin.
Men skynd dig, Sigurd, kys den,
for hvem kan ellers vide . . ."
„Jo altid — altid!" „Tror du,
at du vil kunne lide
min lille Hånd, når siden
den ikke er som nu?"
„Men sort og hæslig skrubbet?"
„Ja. Lille dumme du!"

„Jo, når du ser de andres —"
„Som er så frøkenfine!"
„Ja du gør Nar!" „Jeg elsker
de Hænder, som er dine,
ingen andres i Verden."
„Nej du må aldrig glemme
de to trofaste Hænder,
så fryser de ihjel;

der er ingen andre Steder
i Verden de har hjemme,
end i dine.“ „Som kradser!“
„Lidt — men er der vel?“

„Nej. Husker du iaftes?“
„Å Sigurd, om jeg gør!“
„Det var mere end i Pinsen.“
„Skønt ogsaa den var god.“
„Det var den.“ „Men iaftes —
jeg tænkte: Mon jeg tør?
Men så — så såe du på mig . . .“
„Og så fik du Mod?“

„Ja Sigurd, for i Båden,
dengang vi skulde vende,
og Musen lå og øste,
havde jeg jo set,
at din Hånd gærne vilde.“
„Hvor kunde du da nænne
at holde din tilbage
den Gang?“ „Hvis det var sket,
hun havde vendt sig pludselig!“
„Ja Musen havde let.“

„Og jeg var blevet ildrød
helt op i Panden.
Men også ellers, dette,
når kender man hinanden?
Det er så lidt man veed,
det er så stort at vove —“
„Og så en Time efter,
hvor turde du da tro?“
„Jeg veed det knap — jeg gav dig
min Hånd på Tro og Love —
Jo, du har hele Tiden
ladt det ha Lov at gro
så uforstyrret i mig —“
„Å, Gudrun, jeg har længtes!“

„Jeg var dig så taknemlig,
du gjorde aldrig Krav —“

„Jo jeg åndede på Knoppen.“
„Men Blomstersvøbet sprængtes
kun langsomt, umærkeligt.“
„Til det med Et brast af,
og dit Hjærtes røde Rose
sødt duftende sprang ud.“
„Er jeg din lille Pige?“
„Det er du — og min Brud.“

„Min Husbond! — Veed du Sigurd,
den Aften hos Kaptejnen,
i Ugen efter Pinse,
du havde fulgt mig hjem
fra Teatret helt til Valby —“
„Ja ja, i Forårsregnen —“
„Du gik så tavs; jeg tænkte,
nu buser han vist frem
med alting altfor tidligt;
jeg gyste; og da Fruen
gik ud for at hente
en extra Appelsin,
og vi to blev ene —
så stille der blev i Stuen!
og så løftede du Glasset
med den mørkerøde Vin
og såe paa mig — det var
som du inderst inde søgte —
og jeg kom til at ryste,
så jeg spildte af mit Glas,
jeg turde ikke svare,
jeg kunde ikke flygte,
jeg tænkte, nu rejser
Hjort sig fra sin Plads —

Han kommer over til mig
og kysser mig — jeg vidste
jeg havde ikke Kraft
til at hindre dig deri, —
men det var som noget herligt
og helligt skulde briste —“
„Jeg såe at du var bange.“

„Jeg havde gjort mig fri
strax Dagen efter, Sigurd!
Å Tak, min Ven, fordi
du den Gang som i Pinsen
var tålmodig og forstod.
Du forstår mig altid.
Du er så klog og god.“

„Du melder nyt; men Ordet
ligger lifligt i mit Øre.“
„Jo Sigurd, efter Pinsen,
så klogt og godt du skrev,
og skrev netop alt
hvad jeg trængte til at høre.
Jeg har endnu på Brystet
dit vidunderlige Brev.“

„Maa jeg se det?“ „Nej, du må ikke.“
„Hvorfor må jeg ikke?“
„Det Brev var så længe
min Tillid og min Brøst,
jeg vil ikke ha det krænket
af profane Blikke.“
„Hvor er det?“ „Du kan mærke,
her lige under mit Bryst.“

„Den dumme stive Kjole!“
„Som du i høje Toner
lovpriste lige nylig.
Nu kan jeg da forstå,
det var kun Smiger.“ „Gudrun!“
„Jeg håber du forsoner
dig med den, for til Frokost
beholder jeg den på.“

„Ikke altid!“ „Ikke altid.
Nej, Sigurd, kys mig stille!“
„Sådan?“ „Ja, det var rigtigt.“
„Eller sådan?“ „Slip mig! av!
Du bed mig jo. Mit Øre!“
„Skal jeg blæse?“ „Ikke drille!“

„Men bide?“ „Nej, lad være!
Du har Tænder som en Sav.“

„Det har jeg; se!“ „Du gaber!“
„Tilgiv mig. Jeg kan mærke,
at mine Øjne ikke
inat har fået Blund.“
„Mine ikke heller.
Jeg er munter som en Lærke.“
„Jeg er lidt træt — men lykkelig.“
„Og ikke uden Grund!“

„Det veed jeg.“ „Hvad tænkte du
inat, da du lå vågen?“
„Jeg tænkte mange Ting.“
„Hvad tænkte du især?“
„Jeg tænkte på iaftes,
den Gang i Lindelågen.“
„Det Håndtryk?“ „Ja, hvor tillidsfuld
og varm du var og kær.“

„Mon ingen andre Tanker
inat faldt dig ind?“
„Jeg vejede min Vilje,
jeg prøvede mit Sind —
for sidste Gang.“ „Lidt sildigt!“
„Der *var* jo valgt og vejet,
jeg havde tøvet længe nok
foran Skæbnens Port,
og alting var i Orden,
så vidt det gjaldt mit eget,
men om jeg kunde svare
til det jeg havde gjort
mod dig, idet jeg vandt dig.
Jeg veed, du kræver stort.“

„Jeg kræver som jeg skænker.“
„Ja Kunsten er den samme.
Kun den som gir alt, mægter
at modtage alt.

Halv Evne hedder dobbelt Sorg,
to Gange gjort tilskamme
for Kærlighedens Åsyn.
Så kom det, at der faldt
en Angst på mit Hjærte,
idet jeg såe tilbage,
jeg som havde givet
kun halvvejs alle Dage.

„Jeg bier på min Time,“
havde jeg sagt mig selv,
„Jeg gemmer min Styrke,
til Styrke gøres fornøden.“
Men har jeg da den Styrke?
kom Tvivlens kolde Skælv;
Er jeg den Mand der elsker
trofast indtil Døden? —

Der var Stemmer i mit Hjærte,
der hånligt råbte Nej:
„Vi er Blæst, vi er Bølge,
du skabtes til at følge
„langs Elskovs Blomsterkyster
vor lunefulde Vej.
„Bind Bølger og Vinde,
og spær dit Hjærte inde!
„Os tilhører dit Hjærte,
enten du vil eller ej.“

Men der var andre Stemmer
med større Magt; de lød:
„Vi er din Sjæls Higen
mod altid dybere Glød,
„vi er din Ånds Udvé
mod altid videre Skue,
„i Lys har vi viet dig
og døbt dig i Lue,
„din Strid måtte vi stride,
din Lov må vi vel vide.
„Vi veed, din Elskov hidtil
fløj som et Dun i Blæst.

„men som et frugtbart Frødun,
kun tilsyneladende flygtigt,
„søger efter Stedet,
hvor det kan trives bedst;
„nu har Dunet fæsted Rod
og vist sig spiredygtigt.
„Hvad kender Blæst og Bølge
den Lov der bærer Livet?
„De spotter kun den Rigdom
de aldrig selv forstod.
„Se, Træet gror vel stille
på den Plet, der blev det givet,
„men med Stormen i sin Krone
og Havet for sin Fod.“

„Jeg lyttede til Stemmerne
der stredes i mit Indre,
lånte dem alle Øre,
jeg vilde ingen hindre.
Det var et Valg, det største,
Bølge — eller Mand,
jeg valgte dig — og valgte
mig selv: Jeg vil og kan.

Men Gudrun, se dog på mig!“
„Jeg har Solen ind i Øjet.“
„Hvad er der Gudrun?“ „Ingenting.“
„Jo.“ „Nej.“ „Jo, sig det nu!“
„Der er jo ikke noget.“
„Hvorfor har du da bøjet
dig sådan bort, så dybt ned?
Men . . . Gudrun . . . græder du!“

„Nej.“ „Jo! Nej, løft dit Ansigt:
Se dær, to tunge Tårer!
Betyder de du hader mig?
Nu tar jeg dem. De brænder —
Hvorfor banker i Tindingen
så bange de små Årer?
Fortæl mig hvad der sårer
den hvide Pige inde
bag Øjets mørke Ruder!
Hvad fejler min Veninde?“

„Slip mig nu, Sigurd!
Det gør ondt i mine Kinder."
„Nu skal du svare, Gudrun:
Har jeg krænket dig?"
„Å . . . du har haft så mange
Veninder og — Elskerinder!
Det kan du da begribe
er forfærdeligt for mig."

„Hør, Gudrun, sig mig nu:
Tror du, jeg nogensinde
har talt med nogen anden
sådan som vi to har?"
„Nej, Sigurd!" „Eller tror du,
at nogen anden Kvinde
har fået Lov at kende mig
sådan som du? Svar!"
„Nej, Sigurd." „Å min eneste,
for dig strækker jeg Våben,
åbner dig alle Porte
i mit Væsens faste Borg,
for dig er min Styrke
som min Svaghed værnløst åben,
hver stolt, hver modløs Tanke,
hver dybtskjult Angst og Sorg —

Alt har jeg overgivet.
Er det endda for ringe?"
„Å nej, nej nej, min Elskede,
men disse Tanker kom . . ."
„Ja, hvis de er for stærke,
så du tror, de kan tvinge,
så må . . . Jeg kan jo ikke
gøre min Fortid om."

„Sigurd, hvis du slap mig,
jeg veed jeg gik tilgrunde,
det var det, som jeg lå vågen
inat og tænkte på,
jeg veed, at du elsker mig,
men om jeg rigtig kunde . . .

For kan du alligevel
ikke godt forstå,
sådan som jeg nu er . . .?"

„Jo, jo, min egen Pige!"
„Jeg syntes at det andet
var så underligt og stygt.
Men jeg mærkede dit Håndtryk
inat, næsten lige
så levende som rigtigt,
det var så godt og trygt —
til det med Blæst og Bølge . . ."
„Så vågnede din Frygt?"

„Ja, men tænk ikke mere
på disse dumme Tanker!
Du har trøstet mig så kærligt,
min egen lille Mand. —
Se, Sigurd, der er Svaner
under Slotshavens Banker!
Tror du, de er længer
end et Haglskud fra Land?"

„Var der ikke noget andet,
hvorom du vilde spørge?"
„Du ser da også alting!"
„Spørg så!" „En anden Gang.
Sigurd, vi vil ikke
sidde mer her og sørge,
den dejlige Sankthansdag."
„Spørg!" „Nej, en anden Gang."

„Så spørger jeg for dig,
når ikke selv du vil:
Hvem var den stakkels Kvinde . . .?"
„Å nej, hvad skal det til!
Jeg veed, du skjuler ingenting,
jeg veed — du kære, kære!
Du har jo selv fortalt
mig så tillidsfuldt om alt
og skriftet alt, forinden
du bad mig om at være

din egen, og jeg veed,
at alting kan jeg bære,
når kun du elsker mig —
fordi — jeg elsker dig.

Jeg veed, at du har gjort
hvad der ikke var dig værdigt.
jeg veed, at du har lidt ondt,
og gjort ondt, og fortrudt,
har kæmpet med dit Hjærte
og stridt dig frem ihærdigt —
Nu er du den jeg elsker.
Og du har aldrig brudt
dig rigtig om de andre,
vel? Nej, det har du ikke.
Og havde du — jeg tilgav
dig alting for de Blikke.

Du ser mig ind i Hjærtet
som Lyset i Violens
lille Knop; den spørger
ikke Vilje og Fornuft,
gaber kun fortumlet
og tørstig efter Solens
Ildkildevæld og drikker —"
„Sød er Violens Duft!"

„Å Sigurd —" „Gudrun?" „Veed du,
hvad allerhelst jeg vilde?
Vi havde kendt hinanden
fra dengang vi var små."
„Ja Gudrun, det var sødt."
„Dengang du var en lille
Mors Dreng med tykke Hjulben
og knap kunde gå!"

„Jeg synes helst lidt ældre."
„Når da?" „Jo, du fortalte,
dengang du havde Mæslinger,
så nødig som du kaldte,
du døjed helst i Stilhed
din Kløe og din Sved,

ynkes var det værste
af alt som kunde ske dig,
kom nogen for at se dig,
ålede du dig ned.

Dær vilde jeg ha kommet
med en Bismarksklump og tittet
ind til dig under Tæppet
i din lille Tremmeseng.“
„Å ja, hvor jeg kan se dig,
en skælmsk lille Dreng
i brun Fløjls Bluse. —
Men du var bleven smittet!“

„Så kunde vi ha ligget
i Kamret begge to.
Jeg skulde nok ha hittet
din Skjulthed, kan du tro.
Du var nok sådan trodsig
og skjult — en lille Pige,
som aldrig vilde sige
når noget gjorde ondt,
men sad og græd i Grøften
eller bagved et Dige,
imens de gik og ledte
Gården og Haven rundt.“

„Ja, sådan var jeg altid.“
„Det kunde jeg forstå.“
„Men du går ud og ind
ad mig med Træsko på!“

„Så vilde jeg ha kommet
og klappet dine Hænder
og spurgt om det var slemt —
og du var blevet glad —“
„Vi havde skjult os sammen,
når der kom slemme Mænner“ —“
„Og til Saltebrød på Volden
skulde vi ha fulgtes ad —“
„Og sanket Martsvioler
i vores brune Fad!“

„Og leget Ilsebil
under Broen midt i Æltet!“
„Vi vilde nok ha skændtes
og kommet op at slås.
Men tror du vel ret længe?
Jeg tror, jeg havde smeltet
din Drenge-Drillesyge —“

„Og jeg din Pigetrods.
Ud i Solen havde jeg båret
din Sjæls hvide Pige,
hvergang hun syg og såret
var krøbet ind i Skjul.“
„Jeg havde til dit Hjærte
sat min Sang som en Stige,
fanget i mine Hænder
din Længsels vilde Fugl.“

„Dine trofaste Hænder! —
Men hvi så mørke Blikke?“
„Jeg tænker på din Ensomhed,
alt ondt, som du har lidt,
og jeg var ikke hos dig —“
„Du kendte mig jo ikke.“
„Nej. Men du trængte til mig —
Det bedrøver mig så tit.“

„Nu er du hos mig, Gudrun.“
„Ja — jamen Sigurd, trænger
du rigtig til mig mere?
Du er så klog og stor.“
„Og derfor dobbelt ensom.“
„Er du vel ensom længer?“
„Ikke når den er hos mig,
som jeg elsker og tror.“

„Sigurd, nu sker det
sådan som jeg i Drømme
har set de sidste Uger
så tit: Jeg stod og såe
ud ad mit åbne Vindu
igennem gyldne Strømme

af Lys, og hele Haven
var fuld af Blomster — blå
Konvolvolus og hvide
Konvaller og en Flod
af Stemorsblomster, sorte
som Nattens Hjærteblod,
mest dog røde Roser,
dagskinnende, solrøde —
de strakte deres Stilke,
de groede mig imøde
i Højde med mit Vindu,
ind om mig, hvor jeg stod,
som om de vilde kysse mig
med alle deres søde
Blomstermunde kærligt —
Men Drømmen endte dær.“
„Nu drømmer to den videre,
du Blomst, min Hjærtenskær!“

„Men hør, hvad tror du Klokken er?“
„Jeg tænker henved elve.“
„Se her!“ „Er du forfærdet?“
„Den er jo snart halv et!“
„Får Tanken om Gonggongen
Frøken Eva til at skælve?“
„Ja se, som Håret sidder,
det må dog ordnes lidt.“

„Det må det vist.“ „Så kom da!“
„Ifald vi to tør følges?“
„Ja hvorfor ikke. Hvem veed
hvad vi har snakket om?
Vi holder os desuden
til den muntre lille Bølges
fri Vidnesbyrd i Sagen
og Himlens klare Dom.“

„Kys mig!“ „Du mig!“ „Men veed du,
jeg synes, vi skal takke
det Træ som gav vort første
lille Stævnemøde Læ.“

„Ja. Tak fordi du skjulte os,
du runde rare Bakke,
tak for din grønne Skygge,
du gamle gode Træ!“

„Så går vi.“ „Ja. Se, Sigurd,
bag Bugten, i de Buske,
har jeg mit Badekammer;
dær læste jeg dit Brev
ifjor den Gang du veed nok,
du rejste. Jeg kan huske
hvor glad jeg blev og underlig,
så meget smukt du skrev —“

„Hør! Nu går Gonggongen!“
„Så syv da — vi må løbe!“
„Nej bi nu lidt, du glemmer
din Solhat — og din Mand.“
„Tag du dem kun! Jeg tænker
de siden lar sig købe.“
„Jeg vil betales forud.“
„Ja fang mig, om du kan!“

SIGURD

Om vel mit Valg er vejet —
om altid jeg vil stunde
til dig som den der stiller
min Længsel dybere end andre kunde?

Elskede, ja! Blandt alle
er du den ene Kvinde,
som jeg af Hjærtet attrår
til Hustru og til yndig Elskerinde.

Mod andre har vel ofte
tilforn en Attråbølges
flygtige Brus sig hævet —
men aldrig tænkte jeg med dem at følges.

At hvile og at vågne
Døgn efter Døgn og vide
trods alle Vilkårs Skiften
bestandig samme Kvinde ved sin Side —

Den Mulighed har aldrig
end i den første Hedes
Beruselse jeg tænkt mig
uden ved selv den yndigste at ledes.

Hvad vidste jeg vel dengang
det, som er Mands og Kvindes
vidunderlige Vinding,
når inderligt i Elskov de forbindes.

Jeg vidste, deres Vellyst,
når Favn i Favn de slutter
som Flamme sig til Flamme,
den fylder kun for flygtige Minutter.

Men ikke, hvordan Vilje
med Vilje sammenslynges
uløseligt i Favntag
og Dag for Dag sødt styrkes og forynges.

Nu veed jeg det. Lyksaligt
er det, det stolte, trygge:
Jeg elsker, og jeg elskes —
Der er ej Frygt, ej Tvivl, end ikke Skygge!

GUDRUN:

Hvor det er sært. Jeg undrer mig derover,
at det er mig, som dette skete —
mig, der så håbløs gik og ledte.

Jeg veed det jo om Natten, når jeg sover,
det gennemstrømmer mig med Luestrømme,
det skyder Blomst i mine Drømme.

Så brast hvert Bånd, der holdt mit Hjærte bundet,
intet i Verden kan dets Blomstring hindre,
rigt åbner det sit Rosen-Indre.

Endelig elsker jeg. Nu har jeg fundet
Den (som jeg aldrig havde troet at finde),
for hvem jeg glad vil være Kvinde.

Jeg elsker. I Guds Kraft jeg mig indhyller.
Hvor er min Egenkærlighed, min Kulde!
Jeg elsker. Det var det jeg skulde.

O Jubel, Jubel, Jubel, som det fylder
mit stakkels Hjærte! Men — hvad skal jeg sige:
Det er Forfærdelse tillige.

Så dybt tilintetgjort, så lufthenvejret
Ens gamle Stolthed, det som var Ens Ære,
selvhævdende sig selv at bære.

Så althengivende, så helt besejret:
Elsk mig, du eneste, du altfor kære!
Nu er din Kærlighed min Ære.

VIII

LUJA

„Husker du, jeg nævnte
Provst Ring i Søndersore,
fra dengang vi hang endnu
ved Slægtens gamle Gård?
„Kammerherrens på Hjortlund."
Vi vidste vi var store —
I visse Måder var det
vidunderlige År.

Jeg gik på Jagt med Skytten,
var en Ilder til at ride,
når jeg kom hjem fra Sorø,
gallopered jeg omkring
til Robert Skeel på Birkvang,
Hans Brockenhjelm på Blide,
helst til Søndersore,
til Hågen og Luja Ring."

„Hågen Ring? Var det ham . . .?"
„Ja det var ham, der skød sig."
„Hvad Grund?" „En Rygmarvssygdom.
Den Slægts store Kraft
var længe bleven misbrugt."
„Det hed, at han forbrød sig —"
„Rygtet har jeg mødt, ja.
Men Folk har altid haft
et Hang til at overdrive
Ringernes Bedrifter,
og dette her med Hågen
tror jeg afgjort ikke på;
pervers var han ikke
trods Karakterens Rifter."

„Var I Venner?“ „Kammerater.
Det gik, mens vi var små.
Som større Drenge skændtes vi
bestandig, eller sloges.
Han var en Tøs i Bukser,
og jeg Soraner-rå.
Han gjorde Nar, og jeg gav Prygl,
foragted ham — og droges
samtidig uvilkårligt
imod ham af en sær
udlændisk Ynde ved ham,
et fremmed fornemt Skær.

Han havde Vid og Holdning
og indtog, når han vilde.
Det havde han fra Moren,
som var en født Kreol,
i sin Tid nok en Skønhed,
nu kun en skrumpen lille
gul Heks, der sad og småfrøs
under Sjaler i sin Stol,
krammede Lugteflasken
i trætte Fuglekløer
og mimrede: Tror De
man mærker, når man dør?

Men kom så vi fra Hjortlund
med Ferskner eller Druer,
fløj Sjalerne tilside,
hun sad rank i sin Stol,
snakkede og gnaskede
og lo gennem Gårdens Stuer
med gnitsorte Øjne
og så mild som en Sol.“

„Men Luja, Sigurd?“ „Luja —
Jeg husker hende ikke
rigtig som Barn,
hvori det nu kan ligge.
Nej, hold min Hånd, Gudrun!“
„Du nævnte hendes Navn,
som om du længtes.“ „Længtes?“

„Ja, længtes.“ „Jeg mindes
den Tid med, ikke Længsel,
men med et bittert Savn
af ødelagte Minder.“
„Dine og din — Venindes!“

„Gudrun! Skal jeg tie?“
„Nej, videre! — Jeg ber dig.“
„Sig først, er jeg trods alt
altid din egen Ven?“
„Ja, Sigurd. — Du må ikke
sidde sådan at du ser mig.“
„Læg Hodet på min Skulder da,
kom med din Hånd igen.

Nej, Venner — nej, trods alt
gammelt Kendskab til Hjemmet
og Luja selv, følte jeg mig
altid halvvejs fremmed
ved den mørkladne Pige
med den underlige Latter,
en Gurglen kun, man hørte hende
aldrig rigtig le,
forstod slet ikke
at hun var Provstens Datter,
tænkte, sådan ler
Indianerne måske —

Så var det Provsten første Gang
blev sindssyg, gik derhjemme
i Gården og i Haven
og såe forvildet om
efter indbildte Fjender
og bad dem om at gemme
hans Brevskrin og Nøglerne
før „Kina-Molly“ kom.

Han klynkede for hvemsomhelst,
besynderlige Ting,
om Synder og om Sygdom,
hvormed han var forbandet —

Endskønt der fra hans Ungdom
var ymtet et og andet,
det havde få vel tænkt sig
om Landstingsmand Provst Ring.

Skarpsindig var han, kundskabsrig,
en mægtig Arbejdskraft,
til nylig et af Højres
mest ansete Navne —
Nu skildred han Bordeller
i stillehavske Havne
og pralede af Æventyr
han rundtom havde haft!

Intet af dette
var kommet os for Øre.
Jeg kom en Dag og traf ham;
han lettede sit Sind
for et og andet, ikke
just hyggeligt at høre,
før Vogtersken forfærdet
kom løbende derind.

Luja havde set mig,
men ikke selv haft Mod
til at gå ind til Faren,
så vidt jeg forstod.
Hun skjulte sig; jeg fandt hende
i en Krog af Lunden;
dær sad hun sammenkrøben
under en Vindfældes Rod
og såe mørkt frem foran sig
og bed sig i Munden
med sine spidse Tænder
så hårdt at der kom Blod.

Først søgte hun at lade
jeg ikke var tilstede;
så såe hun op på mig
i vild Hån og Trods,
som om hun vilde sige:

Jeg under dig den Glæde
at føle dig så himmelsk
langt overlegen os! —
Men da jeg talte til hende,
kom hun til at græde.

Hun mærkede velsagtens,
hvor dybt jeg selv fornam
hendes Sorg over Faren,
hendes bundløse Skam.
Hun mødte for første Gang
måske Medlidenhed,
uforbeholden Varme,
Forståelse — hvem veed?

Vist er det, at fra den Dag
var alting anderledes
imellem os; det var,
som hun aldrig kunde vredes
alvorligt på mig mere,
hvordan jeg bar mig ad —
og kom jeg, blev hun altid
på sin mutte Vis glad.

Og jeg selv, jeg begyndte
at lægge mere Mærke
til Lujas mørke Ynde,
hun var vel femten År,
og jeg en sexten, sytten,
bedåret af det stærke
grå Lys i hendes Øjne
under det kulblanke Hår —“

„Hvordan var hun ellers?“
„Du spurgte med et Suk?“
„Hvordan var hun, Sigurd?“
„Slet ikke smuk,
middelhøj, mager,
men den gulbrune Varme
i Huden stod prægtigt
til det hvide Musselin
hun næsten altid gik i;

om Hofter, Håndled, Arme
og Vrist var hun som drejet,
muskelfast og fin;
og hele hendes Legem,
hvordan hun sprang og gik
var stærk og smidig Ynde,
tungsindig vild Musik.

Men enten jeg var dristig
eller smægtende og bange,
undveg hun behændigt
hvert Glimt af Erotik;
jeg vidste dog, hun stundom
af andre lod sig fange,
men da jeg krænket spurgte hende
hvorfor, såe hun blot
bønligt bedrøvet på mig
og sa: Det veed du godt.

Det vidste jeg nu ikke.
Jeg tænkte, se til Damen,
og lod det Spørgsmål ligge.
Så tog jeg min Examen,
gik et År ud på Rejse
med min første Karakter,
og da jeg kom tilbage,
var Rings der ikke mer.

Provsten var på Oringe.
Fruen havde fået
sit Spørgsmål besvaret
tilsidst: Hun var død."
„Og Hågen og Luja?"
„Formuen var gået;
han var nu på en Slægtnings
Kontor i Hillerød —

Og Luja, ja hun sad vel
med Hænderne i Skødet
hos en rig gammel Tante,
men bare for en Tid,

for det var Tantens Mening
hun burde tjene Brødet,
Lærerinde eller andet,
blot ud i Livets Strid.

Mer vidste Hjortlund ikke.
Så var det, Far døde,
og vi med Nød og næppe
selv undgik en Fallit,
det var så helt uventet
et Liv jeg gik imøde,
det kræved alle Kræfter,
jeg drømte ikke tit.
Kun når jeg såe en Tuja,
mindede Navnet mig om Luja,
og jeg tænkte på, hvordan mon
hun havde det med sit.

Der gik en fem sex År,
så hørte jeg tilfældig,
at hun var blevet gift
med en dygtig Officer,
der tilmed havde Penge;
hun havde været heldig,
blev der sagt, lille Luja,
hundredtusend eller mer.

Jeg glemte hende næsten,
til jeg for tre År siden
havde taget min Examen
som Forstkandidat
og opholdt mig i Småland
i Urfugletiden
hos Brockenhjelm, min Barndoms-
og Soldaterkammerat.
Hans Frue havde fulgt ham
derop; de førte Hus;
vi var en halv Snes Gæster,
det gik med Sus og Dus.

Så var det en Aften
i Mørkningen i Hallen,
en nykommen Dame
trådte hen hvor jeg stod:
„Kender du mig, Sigurd?"
Jeg stod som himmelfalden
det var Luja, Fru von Linde, —
uforandret som det lod.
Den samme Gurglelatter,
og hvor hun stod og gik
i Holdning og Bevægelse
tungsindig vild Musik.

Besynderligt, vort Venskab
brudt af så langt tilbage,
så lang Tid ikke setes —
og nu, strax igen
helt kendte med hinanden!
Det var vel gamle Dage,
hun var, som om hun vidste
i mig en trofast Ven,
til hvem hun turde smile,
til hvem hun kunde klage.

Og hvor hun trængte til det,
stakkels lille Luja Ring!
Hun fortalte mig det hele,
mens vi strejfede omkring
i solklar September,
i Lyng og Birkeskov,
eller mødtes ved Elven,
imens de andre sov:

Hvordan hun havde ægtet
Kaptejnen af den skære
Fortvivlelse ved Livet
i Tantehjemmets Os
af Fromleri og Gniskhed, —
og ved ingenting at være
og ingenting eje
og ingenting betros —

Hvordan hun havde mærket,
at Et var dog værre,
at leve med en Mand,
man ikke engang holdt af,
tilmed på Lovens Grundlag
en ret despotisk Herre,
der stillede besværlige
østerlandske Krav —

Hvordan hun havde tryglet
om Skilsmisse, forgæves,
hvor dybt hun nu hadede
og afskyede ham,
der spurgte: ‚Har du Hors Grund?
Den er det jo der kræves!‘
Hvor sløv hun var af Smerte,
hvor ødelagt af Skam.

Hvorfor forlader du ham
ikke ganske roligt,
spurgte jeg, og rejser
fri og fattig som du kom? —
Ja hvorfor gør jeg ikke!
Jeg er så rent utroligt
så bundløst fejg, jeg frygter
af alt mest Fattigdom,
sa hun, jeg har jo
så tit haft det isinde,
jeg har jo Smag, et halvt Års
Ophold i Paris,
jeg tror jeg gjorde Furore
som Modehandlerinde —
men å jeg tør det aldrig,
om så han gav mig Ris!

Og havde jeg endda så haft
et Barn, som holdt af mig,
et Barn, jeg kunde elske,
en Ven, der fandt mig værd
at tale med! Jeg veed det,

alle Mænd vil ha mig,
men ingen holder af mig,
jeg vækker kun Begær.

De vil alle kun bruge mig,
som nu min Mand bruger
og foragter mig. — Sigurd
du er min eneste Ven,
kun du er god imod mig —
men nu om to Uger
kommer han hjem fra Østrig,
og jeg er solgt igen! —

Ja Gudrun, det var frygteligt
at høre på og vide
hvor grænseløst elendig
og hjælpeløs hun stod.
Jeg gik dær så pinefuldt
rådvild ved hendes Side,
helt fyldt af hendes Smerte —
jeg kunde græde Blod —

Men så igen — lidt efter lidt —
jeg kunde hver Dag mærke
den gamle Fortryllelse.
hvor sælsomt hun betog,
så helt imod min Vilje
og hendes — denne stærke
vildt sanselige Ynde —
Det var mit Blod hun drog,
kun Blodet, jeg vidste det,
jeg elskede hende ikke,
hadede hende snarest
for denne hede Lyst,
denne blindfødte Attrå;
det lå i hendes Blikke
i Øjets dunkle Rande,
den underligt mørke Røst —

Engang gik vi sammen,
hun begyndte at fortælle,
så, midt igennem Tanker
og Medlidenhed og alt —

Min Attrå brød frem
i ubetvingelig Vælde, —
en kogende Blodkilde —
som et Mørke faldt —

Hun bad mig bedrøvet —
men gav efter for min Flamme —
Vi blev to Uger sammen,
hver Dag gik jeg på Jagt;
om Natten — ak vort Venskab
var ikke mer det samme;
istedet — ikke Elskov —
Vellyst og Selvforagt!

Så skiltes vi. Den sidste Nat
forbød hun mig at komme.
Om Morgnen kom hun rolig
og rakte mig en tynd
hed Feberhånd til Afsked:
Ja nu er Tiden omme,
vi ses helst ikke mere,
men, Sigurd, det var Synd! —

Det var det. Jeg mindes
med Rædsel hvad jeg gjorde
mod en som var ulykkelig.
Ondt var det, det var råt.
Tilsidst var det forsilde.
Men dette er min store
utilgivelige Brøde:
Endskønt jeg vidste godt,
hvorhen det bar, så blev jeg,
og fandt det sødt at glide
og rive hende med mig,
forblindet og berust.
Jeg kunde have flygtet
og frelst os i Tide —
Jeg blev — og faldt — faldt dybt,
og hun — blev sagtens knust.“

Her tav han, tung af Sorg
og Skam ved sine Minder,
og stirrede på Jorden,
mens Gudrun sad og såe
med tåreløse Øjne
og feberhede Kinder
ud i Rugmarkens endeløse
Mylr af gule Strå.

En Urskov: fra stensprængte
solsvedne Banker
steg de malmglatte Stammer
til svimle Højder op
over Storkenæbs-Buske
og Rødarve-Ranker
og vippede mod Blået
hver sin guldgyldne Top —
mer end palmeslanke
og mer end himmelhøje,
og Toppen vel usynlig
for Myrens Tusendøje.

Over Klipper, gennem Kløfter
brød en brongsefarvet Bille,
forsvandt i den uendelige
Guldskovs tætte Krat . . .
Flygte så hurtigt
og skjule sig så lille
i vildt uvejsomt Skovdyb —
indtil den gode Nat . . .

Å hvem der kunde flygte!
Hun rejste sig forvirret.
Ja hvem der kunde flygte
fra alt hvad ondt man veed! —
Hun trak sin Hånd til sig.
Sigurds Læber dirred,
dybere knuged Sorg
og Skam hans Hoved ned.

Men hun gik ind i Skoven,
bort fra Sorgen, bort fra Skammen —

Lad den der såede Synd
selv høste sin Sæd! —
men stansed træt, op til en Eg,
slog Armene om Stammen
og la sin bløde Kind
mod Egens Bark og græd.

Og Fluerne summede,
det hvislede i Løvet,
den køle Hvælving fyldtes
af Droslens klare Sang.
Hun græd kun, græd og græd,
så dødelig bedrøvet,
hørte kun sit Hjærtes
vilde Stormklokkeklang.

Tilsidst dog een Ting til
— da det sagtnede med Hjærtet —
ikke Løvets tyste Lyde
og Fuglens lyse Fløjt,
men Sigurds Tavshed. — Sigurd!
Og hun vendte sig forfærdet —
syntes i sin Angst
hun havde råbt det højt.

Han sad som før på Diget —
som før — foroverbøjet —
skjulte i begge Hænder
sit Ansigt — men et Træ
stod for, hun vidste ikke . . .
og hun var løbet, fløjet
gennem Bregner, over Buske,
havde kastet sig på Knæ
og grebet om hans Håndled —
men greb som om en Klippe,
bad: „Se på mig, Sigurd!“
bønfaldt: „Vær ikke vred!“
blev ved at kysse Hænderne
og vilde ikke slippe:
„Om Forladelse!“ — Fortvivlet:
„Tag dine Hænder ned!“

Han gjorde det. Hans Øjne
var sortnede af Pine,
mødte dog hendes
med så kongelig en Magt
af Kærlighed, at Gudrun
måtte lukke sine.
„Lille Gudrun!“ sa han —
og så var alting sagt.

SIGURD

Ondt har jeg lidt i lang Tid,
led af mit Hjærtes Kulde.
Så tungt et Hav i Brystet —
først du har gjort det levende tilfulde.

Fri var en enkelt Strømvej,
min Trodsighed, fordunklet
af Selvforagtens Tåger.
Dybt har dit Smil den solmildt gennemfunklet.

Men Havet i mig, Dybet,
som lå med bundne Kræfter,
islagt, det har du løst mig
med varme Tårer, som det længtes efter.

Vidt nu i vældigt Vårbrud
Bølge på Bølge vælder,
de blinker og de blåner —
jeg kan ej stanse dem, og vil ej heller.

Højt imod dig mit Hjærte
svulmer i uindskrænket
stolt og urolig Havkraft —
du Sol, som løste det, da det var lænket!

Nu er det først jeg lever!
Hvor skal jeg dog forskylde
dig dette, du har gjort mig,
at du har frigjort mine Kræfters Fylde.

IX

I SLOTSPARKEN

Den solfyldte Slotspark
var lutter Surr og Summen,
i Kløvermarken bagved
det kørvelblomstrende Hegn
stod Køerne og stampede
med langtrukken Brummen,
Jorden sprak af Hede,
der trængtes svært til Regn.

Selv i Alleens Skygge
var næppe til at ånde.
Hvad var nu det? Kun Børnene,
som hujede og lo.
Man gik og fik Fornemmelser
og syntes allehånde —
Og Gudrun såe på Uret:
Jo, nu var Klokken to.

Hun spejdede og blændedes
af Lysvældet nede
i Alleens Portåbning
mod Søens blegblå Spejl.
Nej, ingen. Og hun rejste sig
i Skuffelse og Vrede:
For sent måske til Toget —
eller også husket fejl!

Men de ældgamle Lindes
solgennembrudte grønne
Domkirkehvælvinger
skygged hendes Skridt,

så lufthøje lette,
så ligevægtigt skønne,
så roligt opvoxende
og favnende så vidt.

Det kunde tænkes fortsat
mange mange Mile,
alle solkære Slægters
løvlyse Klostergang,
man stansede i Længsel,
man vandrede i Hvile
mod det usynligt fjærne
Døds-Orgels Fuglesang.

Døds-Orglets Fuglesange!
og Duften af Violer —
Som Tanker spire frem
for at blegne og forgå — —
Nu gik der to små Piger,
hvide Strømper og Kjoler,
langt oppe i Alleen,
så bitte bitte små.

Men ingen Sigurd var der.
Hvis der nu ingen heller
i Verden var, hvis Verden
var fuld af Folk, som kom
og gik, men bare aldrig
den eneste, det gælder —
Å gid da ramt af Lynet
strax død jeg styrted om!

Kære Far, kære Mor,
og Sødskende, og Venner —
Hjemløs dog i Livet —
fryse — fare vild —
At ikke det er Vanvid
eller Død for den det hænder!
Endskønt — de Mudderhjærter,
hvad kender de til Ild?

Han lever, jeg veed det!
Hun løftede sin Nakke
og spændte begge Hænder
bag om den, stolt og fast.
Nu kom der En gående
på Toppen af den Bakke,
en Mand, gul Frakke, Stanleyhat,
det lod, han havde Hast —

Jo det var Sigurds Rejsning —
lige midt ned ad Bakken —
luftigt, som om intet
i Verden holdt ham fast,
det mørke Hoved højtbåret,
Hatten bag i Nakken,
spændigt, et lille
lidt overmodigt Kast.

Hvad såe han efter? Fuglene —
de sollyse Linde —
Hun stod og såe ham komme
og tænkte med et Suk:
Den Mand vil mange elske
og prøve på at vinde.
Jeg vilde ønske, jeg var rent
vidunderlig og smuk!

Da såe han hende, kaldte glad:
„Gudrun!" og hun glemte
al Vrede, al Bekymring
(„Så let er jeg tilfals")
og løb ham imøde:
„Det var da godt!" og gemte
sit Ansigt ved hans Skulder
med Armen om hans Hals.

Javel, ja; forsinket;
en Buxetrold, ved Vejen,
stukket af en Bi,
halvkvalt af Angst og Gråd;

en rottehalet Søster,
rådvild og forlegen —
„til jeg kom til, erfaren,
og hjalp i Råd og Dåd,

„fik rigtig blæst på Fingren,
hvor Bien havde stukket,
og bar den lille Skrålhals
et Stykke til en Grøft,
hvor Byldens Brand blev svalet
og Sorgen næsten slukket,
og et Smil lokket frem
imellem Suk og Snøft.

„Ja, noget så bedårende,
så rørende troværdigt,
som dette Smil, der bryder frem
i selvsamme Sekund,
som Pinen bare dulmer:
Barnet tror sig færdigt
for hele Livet sagtens
med alt hvad der gør ondt."

„Ja ja da," sa hun, „siden
du var så pæn mod Drengen,
frikendes du af Nåde
for Skyld mod Vor Person —
på Vilkår, at du skrifter
dær på Bænken bag Engen
udførligt hvad det blev til
med dig og din Baron."

Tøvende såe han
på det blomsterfyldte Vænge.
„Men Sigurd dog! Hvad er der?
Svar, Mand, giv mig Besked!"
Hun tog ham i Skuldren.
„Ja du snakkede så længe —
jeg synes nok —" „Kom Gudrun,
sæt dig nu rolig ned!"

Hun satte sig. „Nåh, rolig
er ikke netop Ordet.
Du tog til Kocksholm altså?
og traf vel Hr. van Kock?
Vil han slå af på Lønnen?
Nå — Kortene på Bordet!
Den Gnier, den Fedteprins,
jeg tænkte det jo nok.“

„Han bød mig helt frivillig
Løntillæg, og Titel
af Skovrider i Købet,
og Boligen var god;
det faldt hårdt nok at opgi
den kære grønne Kittel —“
„Var det da dig, som afslog?
som ikke tog imod?!“

„Ja, det var mig. Hør, Gudrun —“
han tog om hendes Hage
og løfted hendes oprørte
Ansigt imod sit,
såe hende ind i Øjnene,
forsøgte på at drage
hende tættere ind til sig
og talte fast og blidt:

„Det gør mig så ondt,
min egen kære Pige,
at det er mig, der kommer
sådan og slår dig ned.
Jeg selv havde glædet
mig til vort Kongerige
på Kocksholm gamle Skovhus,
det tænker jeg du veed.

Så når jeg nu gir Afkald,
forstår du vel, jeg måtte.
Unyttigt, dårligt Arbejd
var det, der blev forlangt.

At gå og skulle skamme sig
for hvert et Trin man trådte!
Nej, det var uudholdeligt,
så blev Ens Bryst for trangt."

„Jeg venter en Forklaring."
Det sa hun; men i Grunden
var nok Dommen fældet,
så stiv hun sad, og kold,
tilsyneladende rolig,
men det dirrede om Munden,
hun borede i Jorden
med sin spinkle Parasol.

„Jo simpelthen, Baronen
er passioneret Æder
og fordrer hele Jagttiden
hver Dag Dyresteg;
der vrimler Vildt på Godset,
men hegnes ingen Steder,
Opvæxt og Planteskoler
er Vildtets Alfarvej.

Jeg blev vist om deroppe
af Fru Fyhn, den gamles Enke.
„De Graner," sa hun, „plantede
såmænd min salig Mand
i otte-niogfyrre.
Hvem skulde ellers tænke,
den kvarterhøje Kost
er en halvhundredårig Gran?"

Den Slags var der i tusendvis,
hver enkelt bidt og gnavet,
År efter År, de unge Skud,
på Snese Tønder Land,
al ung Kultur holdt nede,
al frodig Opvækst avet —
til Fordel for en Oldings
ormstukne Tand!

Thi bag hver Tot og Tue,
naturligvis, dær rejste
snart en smækfed Hare,
snart skogred en Fasan,
Sexendere og fejste
Spidsbukke stod og knejste —
Så spurgte jeg Baronen,
hvad nu der var hans Plan.

„Vi bliver ved det gamle,
min kære, ved det gamle.“
Planter uden at hegne?
„Javel, det sparer Mønt.“
Og hugger Mellemskoven
og lar den ældste ramle,
når pø am pø det passer den?
„Javel, den står til Pynt.“

Så bad jeg ham gi Ordre
om Vognen til Stationen.
Først gloede han fornemt,
og siden blev han grov.
Uden Omsvøb vedgik jeg
min Mening, at Baronen
var ikke Mester just
i den Kunst at dyrke Skov.

„Godt godt, min gode,“ sa han,
„men her på Godset blier
vi ved det gamle, ser De,
her er det mig, der vil.
Min Skov og jeg gir Fanden
i alslags Teorier,
Deres Hegning og Foryngelse
kan gå ad Helved til!“

Jeg smilte kun og bukkede
umådelig ærbødigt,
og han blev flov: „Jeg tror sgu
De er dygtig, det ved Gud,

jeg slipper Dem sgu nødigt,
Hr. Hjort, forbandet nødigt..."
Så slap han mig; nu venter
vi på et bedre Bud.

Og det skal nok komme.
Husk: Den, der søger, finder.
Er du ikke enig med mig?
Gir du mig ikke Ret?"
Hun stod med fjendtlig Holdning
og næsten hvide Kinder
på Stien foran Sigurd:
„Du tar dig Sagen let!"

Hun bed sig i Læberne,
der var begyndt at bæve,
vredt glimted hendes Øjne
under de sammentrukne Bryn.
„Men jeg, som kun er Kvinde,
kan ikke rigtig hæve
mig til et så mandhaftigt,
så filosofisk Syn.

At gå her og vente
en halv Snes År og flere,
det, ser jeg nok, betyder
for dig ikke stort
imod denslags forfængelige
Griller der spolerer
din og min Fremtid —
Ja, for det har du jo gjort!

Ved Statsskovvæsnet veed jeg
du selv kan beregne
din Udsigt til Selvstændighed,
det kan ialtfald jeg.
Og noget må man tåle
ved alt og allevegne.
Men Sagen er velsagtens,
at du er ked af mig!

Og du vil forberede mig
så småt på denne Måde —
men skån mig for din Skånsel!
Du fejler, hvis du tror
jeg sætter Pris på Kærtegn,
der skænkes mig af Nåde.
Du elsker mig ikke længer —
sig det med rene Ord!"

Her brast hun i den bitreste
Hulken og med begge
Hænder op for Ansigtet
begyndte hun at gå.
Han sprang efter og greb hende:
„Men, min egen kække
tillidsfulde Gudrun,
hvad tænker du dog på!"

Hun vred sig i hans Favn
og græd end mer af Harme,
da hun mærkede, hvor jærnfast
hans løse Livtag bandt.
Nu smilte han: „Jeg slipper
dig strax af mine Arme:
Se mig kun i Øjnene,
og sig, at det var sandt!"

Hun tittede forsigtigt
med de tårefyldte Øjne,
men tog dem hurtigt til sig
og skjulte for sit Blik.
„Nå, tilstår du? Den groveste
af alle grove Løgne?
Du tilstår? Tilstå! Bare
med et bitte lille Nik!"

Det var et bitte lille Nik,
næppe til at kende.
„Nej men, Sigurd," udbrød hun
med helt forandret Røst,

„netop, netop så,
hvordan du kunde nænne
for de Træers Skyld at trampe
på mit stakkels Bryst.

Glemte du da ganske
hvordan jeg går og længes
efter altid at være
hos dig, min egen Ven,
og være alting for dig —
og så med Et, så flænges
alt Håb ud af mit Hjærte,
så det helt visner hen!

Når ikke vi er sammen,
er mit Liv uden Mening,
det var dig, jeg skulde passe
og være god imod.
Du siger selv, du følte
dig tit som en Forstening,
men jeg gav Stenen Sjæl,
og din Drøm Kød og Blod.

Og Sigurd, du veed jo,
jeg havde syet næsten
det halve af mit Udstyr —
jeg tænkte at iår
slap jeg for at ligge
og lytte efter Blæsten
de lange sorte Nætter,
men å hvor er du hård!

Og så godt vi havde ordnet det,
den hyggelige Bolig,
når du kom hjem, skrupsulten
og træt naturligvis,
hvor glad jeg skulde modta dig
og åbne Døren rolig:
Maden er på Bordet,
værsgo, min Herre, spis!

Og Hunde skulde vi ha haft,
og Høns, og mange Duer
til at vække os ved Daggry,
og Duft af Hyld og Lind,
og Haven fuld af Roser,
luftige lyse Stuer,
hvor man blev glad og god,
i det samme man kom ind."

Hans Øjne blev fugtige,
og hun fik Håb og malte
den tabte Edens Have
i Længslens Aftenglans,
bad med Blikket og med Stemmen,
alt imens hun talte,
og bønfaldt med sin Hånd,
der kælede for hans.

Men nu var det Sigurd,
som rev sig løs fra hende,
sprang op og fanged hendes Blik
og bøjede sig frem
og spurgte med Eftertryk:
„Hør sig mig nu, du — Kvinde!
hvem er det, du har tænkt dig
som Husbond i dit Hjem!"

Hun stirrede forbavset:
„Men — jeg begriber ikke..."
„Ja svar mig nu!" „Hør Sigurd,
du veed da dig." „Nå godt.
Hvordan er jeg så? Ser jeg ud
som en der fejgt må tigge
om Lov at være til, mon,
om Skånsel — en Per Tot?"

Nu lo hun. „Er du gal!
Det skulde blot en anden
ha spurgt mig om. *Min* Kærest
en Per Tot! Jo det blev Fest.

Du går som en Halvgud,
og når du løfter Panden,
ligner du en Konge,
det veed du selv nok bedst.“

„Hvad tror du da der gør mig
så gudelet i Gangen,
så kongelig af Holdning?
Ja, Billedet er dit.“
„Din Mandskraft vel, dit frie Mod,
Luften, og Fuglesangen . . .“
„Du traf det, ja. Mit frie Mod —
men hvorfor er det frit?

Fordi jeg gør et Arbejd
og veed jeg gør det dygtigt
og gavner ved at gøre det
og har fortjent min Løn,
og mer end den. Men tænk dig
at jeg nu i et flygtigt
Øjebliks Bedårelse
gav efter for din Bøn.

Hvad blev så det? Ar efter År
spildt Tid og spildte Kræfter.
At lægge Plan og plante
de og de tusend Træer,
og plane om igen
og plante Året efter,
i tyve År, i tredve År,
og altid lige nær.

Når efter tredve Gange
tre hundred trætte Dage
jeg står midt i min Plantning
og leder om et Træ,
hvorunder jeg kan hvile
en Stund og se tilbage,
og aldrig eet er voxet
et Menneske til Læ:

Hvor trøstig tænker du,
jeg den Dag er tilmode?
Og vender jeg og vandrer hjem,
hvor let mon det da går?
Og tror du, at du ser mig
med kongeløftet Hode
ret tit, når jeg får båret
et Par af denslags År?

Nej Gudrun, det du elsker
i mig er netop Manden,
og Manden og hans Gærning
kan ikke skilles ad.
Hvad hjalp det os at spise med
og sove hos hinanden?
Når jeg gik sorgfuld, skamfuld,
tror du så, du var glad?

Jeg gad nu vidst om Eva
blev jaget ud af Eden?
Du elsker — og er Kvinde,
strax Dronning i dit Land.
Jeg Adam skal ha dyrket
min Jord og døjet Sveden,
så først kan jeg elske,
thi så først er jeg Mand.

Jeg mener ikke netop,
at Høsten er Dommen;
Mening skal der være dog
i Arbejdets Gang,
Ens Søn skal kunne skimte:
Så vidt er Far nu kommen.
Da klinger over Marken
nyt Forårs Lærkesang.“

Og han tog hendes Hænder
og rejste hende kærlig
og kyssed hendes Pande:
„Se nu, min Ven, jeg tror

at jeg er skabt til Planter,
og finder den Lod herlig —
men Træer vil jeg plante,
ikke Drøvtyggerfoer.

Afskyr du mig så
for min „forfængelige Grille?“
Skal jeg strax ta tilbage:
Ja undskyld, Hr. van Kock!“
Hun løftede sit Ansigt:
„Sigurd, jeg er så lille.
Det har du lovet mig
at huske, veed du nok.“

Han la sin Kind til hendes:
„Og jeg er så en Kæmpe
velsagtens? Ak nej, Gudrun,
giv hid din lille Hånd,
og mærk mit Hjærte. Tror du,
det just er nemt at læmpe
den „Broder Tuck med Køllen“
i Lovens Ledebånd?“

Hun smilte. Tavse gik de
langs Engene, hvor gule
Ranunkler stod skinnende
bag Åens dorske Strøm,
og Fluesnap og andre
stilfærdige små Fugle
småfløj og smuttede
tyst som i en Drøm,
slog Sommerfuglesving
over Fnugurt og Skræppe
og hang ved een Klo kun
i Hejrens brune Strå,
og greb de, eller slap de,
det sitrede dog næppe —
Så fjærnt og stille var det
at stå og stirre på.

Og Gudrun spejded lyttende
mod Slotsalleens Kroner,
den dybe Sol-Sommer
blev levende som før,
langt borte fra fornam hun
igen de Orgeltoner
og syntes de gik frem imod
en høj vidåben Dør.

Og indenfor, i Templet,
var Iskulde, Skygge —
„Sigurd!“ sa hun pludselig,
„hvis en af os nu døer!“
Hun klyngede sig til ham:
„Her går vi og er trygge,
og så . . .“ „Sådan!“ Han brækkede
og kastede et Rør.

Hun holdt sin Fod hen over
men drog den sky tilbage:
„Jeg synes det er meningsløst
og grusomt med den Død!“
Hendes Øjne strålte Vrede,
Ømhed og rådvild Klage,
hun kyssede ham hæftigt
i angstfordoblet Glød.

Han tog om Pigens Kinder
og sænked sine Blikke
i disse Øjnes bundløse
Mulm- og Luesø:
„Når kun man helt har levet,“
sa han, „så tror jeg ikke,
det længer er så frygteligt
engang at skulle dø.“

„Jo; altid — hvis man elsker!“
sa Gudrun. „Men, min egen,
mest meningsløst og grusomt
var det at dø som nu.“

„Ja," svarede han sagte,
„vi er jo kun på Vejen
til Livets Gård — men Vejens
Længde bestemmer du."

Hun såe ham mildt i Øjnene:
„Nej, ikke jeg, men Lykken.
Jeg havde gærne fulgt dig strax,
den Dag jeg gav mit Ord."
Han mønstred hende spydigt
med Hænderne på Ryggen:
„Nu venter du tålmodig?"
„Ja, vis mig, hvor vi bor!"

Hans Læber skiltes hastig
som til et Svar i Vrede —
men så vemodig skælmsk hun stod
(„og hende har jeg kær,
og hende har jeg gjort Sorg nok
idag allerede")
og Vreden løstes i et Smil,
et lyst og luftigt: „Her!

Vi bor i Jordens dunkle Kres
med Loft af lysfyldt Himmel,
vidt til Væggen, højt til Loftet,
her er godt at bo,
to Hjærters røde Rosentræer
gror sammen op i svimmel
Nærhed af Verdenssolens Kraft
og Evighedens Ro."

Hun smilte: „Nej, for højt for mig,
jeg blomstrer helst i Have,
en lille lun Plet Muldjord
bag mandshøj Mur i Skjul,
dær står jeg rød af Roser,
og lavt i mine lave
små Grene fløjter lifligt
al evig Længsels Fugl." —

Så randt de runde Timer,
og de var to alene,
to Hjærters røde Rosentræer
skød op og blomstred højt
i Verdenskraftens Sollys,
og gennem deres Grene
gik Anelsernes Susen
og Længslens Fugleflejt.

GUDRUN

Bølge mod Kyst, hvor kommer du fra?
Langsomt du løfter dig, svulmer og stiger.
Hvor går du hen, når du segner og viger,
Bølge mod Kyst?

Vredes du, Bølge, hvi bruser du så?
Klager du dig? Du tror vel, at ene
du bliver stanset og brudt over Stene,
Bølge mod Kyst?

Dybere bølger min Menneskesjæl,
klager som du dog i harmfulde Sange,
bruser i Brystet, bedrøvet og bange,
Bølge mod Kyst.

Jeg, som betvang det luende Lyn,
jeg, som til Stjærnernes Baner er stegen,
aner så lidet som du om min egen, —
Bølge mod Kyst.

Alt hvad jeg stred og strider endnu,
Jubel og Lidelse, Længsler og Drømme,
synes kun Bobler på glidende Strømme —
Bølge mod Kyst.

Elsker en Sjæl, hvor kan den da dø?
Ak, men hvis evig den voxende hvælver,
hvorfor mon min da bruser og skælver?
Bølge mod Kyst!

X

LUJA FOR ANDEN GANG

Den store Løn stod ravgul,
Benvedden skært zinnober,
Bergamottræet teglrødt,
jo vist var det Oktober,
Ledtjørnen havde kæmmet
det sidste Havrelæs,
tungt plumped modne Æbler
i det dugvåde Græs.

Hver Morgen sanked Musen ind,
hun gik dær så ene
og såe sørgmodigt op
i de frugtfyldte Grene,
Gråstener og Karviler
hang færdige til Høst,
men ingen havde rigtig Tid
og heller ingen Lyst.

Bad hun Bertel hjælpe,
så nægtede han gnaven,
der var en Huggen Brænde,
en Filen og en Saven.
og Ane Kok sa „sgu“ på,
at noget galt var fat,
sådan som Belle tudede
hver evigste Nat.

„Den Gamle“ gik og bandte
at Bæstet skulde skydes,
stampede som en arrig Tyr
og vilde altid lydes,

Undskyldning og Forklaring
brød han sig Fanden om,
sa han, men Musen vidste
godt nok hvoraf det kom.

Skinsyg var han, rasende,
at Gudrun „lod sig fange
af denne Hjort, den Spitsbub“,
og nu vist også bange,
at Hjort var ond mod hende:
„Hun går så bleg og tavs,“
gentog han bestandig;
„ja, det Parti var snavs!“

Men Gudrun havde selv sagt,
hun var lidt modløs bare
af Uvished, hvorlænge
den Venten skulde vare.
Kun nu de sidste Uger
var hun i skidt Humør,
lå vist og græd om Natten,
og tabte sin Kulør.

Og Musen havde passet
Niels Post op under Bakken
og proppet ham med Æbler,
Posttasken, Lærredsjakken:
Det var fjorten Dage, siden
der sidste Gang var Brev —
og Hjort var et Asen,
så flittigt Gudrun skrev!

Dær såe man, hvad det var
med de skidt Kæresterier:
Den, som får, er mindre yndig
tit end den, som frier!
Hun hev sig overskrævs
på en mosgroet Gren
og bed i en voxgul
saftdryppende Gråsten.

Den Slags hvor Saften drypper,
man kommer til at smaske — —
„Halløj, Niels Post, vent lidt!
hvad har du i din Taske?"
Bag Hegnet kom han stampende,
sit sejge Slæbetrit,
hun sprang derned og anholdt ham:
„Goddag, Niels Post, giv hit!"

„Et Brev. Til Frøken Dyre!"
„Hurra da, Posten leve!
Gå ind og få en Kaffetår,
jeg tror, Far har Breve."
Så sprang hun gennem Haven,
tog Trappen i et Sæt.
Gudrun sad og kniplede.
„Hvad har jeg, Guller? Gæt!"

Gudrun blev blodrød.
Af Angst? eller Glæde?
Hun var ialtfald lige
på Nippet til at græde,
i Tavshed tog hun Brevet,
og Musen sneg sig flov
ud igen: Den Stakkel —
hun, som før var så sjov!

Tungsindig slentrede hun om
og sparkede i Græsset,
Alverdens Sorg fornam hun
på sine Skuldre læsset,
Elskovs blodrøde Gåde,
Livets lunefulde Gang —
hun slængte sig på Jorden
i sælsom Offertrang.

Duggen gav vist Feber.
Det krøb koldt ned ad Ryggen.
Hun flyttede med Vilje
lidt længer ind i Skyggen:

Så blev hun syg og døde —
Hvem græd ved hendes Grav?
Det Hjærtes tavse Lidelser
vidste ingen af.

Hun drømte sig i Kisten,
snart visner Blomsterdækket,
Folk tramper hen derover — —
Hun rejste sig forskrækket
og så Gudrun stanse
på Trappen, stirre ned —
og gribe fat i Rækværket
som i Svimmelhed —

Gå videre, vaklende
med Stansninger, til Stenten —
den krøb hun over, gav sig
til at løbe ned ad Skrænten,
men usikkert, famlende,
som en, hvis Kraft er brudt —
Brevet holdt hun i Hånden,
med flænget Konvolut.

Så hvid hun var i Ansigtet.
„Gudrun!“ skreg Musen,
„hvor går du hen?“ Der hørtes
kun Løvets lette Susen.
„Far, Far!“ råbte hun,
sprang op, kunde næppe stå,
men styrted ind, rev Døren op,
glemte at banke på.

„Far! Jeg tror hun drukner sig!“
„Hvafaller? For Fanden,
hvordan er det du kommer, Tøs!
Er du fra Forstanden?“
tordnede Generalen.
„Hun drukner sig!“ „Skrub væk!
Hvem drukner sig?“ „Gudrun!“
Han blegnede af Skræk.

„Hvad mener du?" Han støtted sig
til Bordet, så det dirred.
„Forklar dig!" Hun fortalte,
halvt grædende forvirret.
„Vis mig i hvad Retning,
hold Mund så med det Vræl!
Den Sag kommer ingen ved,
forstår du, ikke en Sjæl!

Er Årerne i Jollen?"
„Ja, både Sejl og Årer."
„Kom så!" Hun fulgte skælvende
og tørte sine Tårer.
Så tungt som Far trådte,
og så dybt han trak sit Vær!
På Skrænten stod han stille
og viste: „Var det dær?"

„Ja, dær blev hun borte,
bag Buskene dernede."
Generalen var foran,
over Hegnet allerede.
Nu løb han næsten, Margit
såe kun hans hvide Hat,
hvert Øjeblik forsvandt den
i det sivgroede Krat.

Hun nåede ham ved Bådebroen
dær stod han stille.
Klart hørtes mellem Rørene
de lette Bølger spille.
Hun rystede af Spænding:
„Å Far, det var da godt!"
Jollen lå dær vuggende
og klukkende så småt.

„Far, skal jeg råbe?
af alle Livsens Kræfter!"
„For Guds Skyld, nej! Hvor tror du,
hun er?" Hun tænkte efter:

„Er hun her ved Søen,
så tror jeg nærmest, Far,
et Stykke længer henne,
en Badeplads, vi har.“

„Vis mig derhen! Gå foran!“
Han skjalv endnu i Røsten.
Så fulgte de den fodsmalle
Gangsti under Kysten
mellem Ulvsrøn og Hylde,
Stargræs og Baldrian —
da stansed han og pegte,
et Spor halvskjult af Vand.

„Det Spor er ikke dit? Nej?“
Og før hun kunde svare:
„Nej, det behøves ikke.
Videre, gå bare!“
Lidt efter var det hende,
der stansede og såe
opmærksomt ind i Buskene
og vendte sig: „Pas på!“

Han listede sig nærmere;
hans Fodtrin skreg i Gruset.
„Pas på dog!“ De lyttede.
Der lød igennem Suset
af Skovdybet, Søen
og Strandens høje Rør
en Klagelyd, en Hulken.
„Far, dær er hun, hør!“

To tre Skridt frem. Dær lå hun
med Hænderne for Brystet,
Ansigtet ned i Sandet,
og voldsomt gennemrystet
af Hulk efter Hulk,
hårdt knuget ned, som brød
hun i sin Kval tilbage
til Jordens Moderskød.

En sammenkrøllet Konvolut
lå vuggende på Vandet,
ved Albuen Brevet,
halvt presset ned i Sandet.
Rent uvilkårligt gjorde
den gamle Rauff et Skridt
fremad, som for at sikre sig
Papirets Sort på Hvidt.

Da foer hun op og såe dem.
De forfærdedes ved Synet:
forvildet, fjærnsynt, Sand
i Håret og i Brynet,
røde svulne Øjenlåg
og Læber som et Lig,
det stumme hvide Ansigt
et stivnet Klageskrig.

Brevet greb hun, rejste
sig langsomt over Ende
og såe på dem, som om hun
ingen af dem kunde kende;
genkendte så, sprang lynsnart op
og rettede sig stolt:
„Generalen spionerer!“
sa hun og smilte koldt.

Den gamle Mand brast i Gråd,
men tvang det vredt tilbage,
foer sig nervøst med Hånden
over Pande, Kind og Hage.
„Jeg ser, De lider,“ sa han
og bukkede militært.
„Ifald jeg kunde hjælpe Dem,
veed De det var mig kært.“

Musen græd lydløst,
hvor hun stod ved Farens Side,
men just ved denne Bøjning
såe hun en Tåre glide

ned ad hans store Næse
og hænge ved dens Tip
og tindre, når han rørte sig,
bestemt som Bertels Drip.

Hun stred imod, forfærdet,
og væbnede sit Hjærte
med Øjeblikkets Uhygge,
med dets Angst og Smerte,
men brast i Latter, flygtede —
først langt bag Hejre Bro
slængte hun sig i Græsset
og hulkede og lo.

Men Gudrun glattede sit Hår
og rystede sin Kjole,
skjult kæmpende med Gråden,
til hun helt kunde stole
på Herredømmet over
sin Stemmes Lyd igen.
„Tak!“ sa hun. „Tilgiv mig!
Måske De kom som Ven.

I så Fald ber jeg Dem
la Deres Vogn befordre
mig til Aftentoget nordpå.“
„De har kun at gi Ordre.“
De fulgtes hen ad Stien.
„Undskyld — De rejser bort?“
„Til København.“ Og kommer hjem?“
„Imorgen.“ „Det var kort.“

Hun tav. Enhver Forklaring
var over hendes Kræfter.
Kun oprejst hjem — så Rejsen —
hos ham — og sidenefter?“
Hun hørte Generalen stønne,
stansed et Sekund:
„Hjort er syg.“ Han blinkede:
„Ja så. Det gør mig ondt.“

Så videre. Hun udtænkte
tusend snilde Løgne, —
men fornam Generalens
harmfulde Elsker-Øjne
tæt bag sig, vagtsomt forskende,
og måtte hvert Minut
kue Gråden i sit Hjærte;
den svulmed uafbrudt.

Rauff såe det godt, han såe
hendes fine Skuldre skælve,
hendes usikre Gang,
og vidste, var det selve
Majestæten der voldte
den Pige sådan Sorg,
han havde gærne myrdet
ham på Amalienborg!

Da Hejrelund blev synligt,
kunde han ikke styre
sin Uro mer, men udbrød:
„Det veed De, Gudrun Dyre,
jeg står til Deres Rådighed,
hvad så end der sker,
med Liv og Blod, som Adelsmand
og gammel Officer."

„Særdeles venligt," sa hun,
og hendes smertefulde
grå Blik udstrålte netop
i Smerten dobbelt Kulde,
„men ganske unødvendigt,
da, som De vistnok veed,
een Mand med Liv og Blod
står til min Rådighed."

Den gamle bukkede så dybt
som for Ruslands Kejserinde:
„Jeg bøjer mig; De er
en beundringsværdig Kvinde!"

„De sørger nok for Vognen,"
sa hun, „det har vist Hast."
Så gik hun op mod Huset,
og hendes Gang var fast.

To Timer efter raslede
hun nordpå; fra Kupeen
såe hun Vognen rulle bort
ad Søbygårds Alleen,
og tænkte på de Dyr den Gang,
hun kom så tæt ind på,
og Stens Ord hin Aften:
„Jo, Sten, du kunde spå.

Kærlighed har ramt mig,
og den har ikke skånet,
den tvang mig til at gøre
hvad jeg har hårdest hånet,
en anden Mand betaler
nu din Vanæres Gæld,
Forbandelsen er opfyldt,
jeg elsker, og er Træl.

Magter ikke mere
selv for mig selv at råde,
rejser ud for at trygle
om Medlidenhed, om Nåde,
holder fast ved en Elsker,
som bad mig om sit Ord, —
sært er Gudrun Dyre
forvandlet fra ifjor."

Og dog — hun sad i Skumringen
og stirrede på Brevet —
trods alt det frygtelige
som Sigurd havde skrevet,
trods de skærende grusomme
Afskedsord, trods alt —
hun syntes, at han aldrig
så bønligt havde kaldt.

Vist var det, at han aldrig
havde trængt nogensinde
til Hjælp mer end nu,
da han kæmpede iblinde.
Hans Bud: „Gå bort!“ hvad var det?
Et Slag i Mørket kun.
Hjalp ikke den, som elsked ham,
hvem hjalp ham så mon?

Hvad var vel ung Elskov,
som ikke turde nævne
sit Navn for Dommerskranken
i gammel Brødes Stævne?
Troskab, som når dens Herre
stod for det store Råd,
gik udenfor og græd kun,
var det end blodig Gråd?

Nej, nej, hun slap ham ikke.
I Kærlighed var Kraften,
det skulde Sigurd mærke;
hun gik derop iaften,
om så Alverden såe det,
og Rygtet stod på Spil —
han skulde nu ses mildt på
og tales kærligt til.

I Roskilde tændtes der;
det gjorde ondt i Øjet,
så træt og så forgrædt hun var;
dog sad hun fremadbøjet
mod Lampens svage Lysning
i den raslende Kupé
med Brevet op foran sig
og prøvede at se.

Men måtte rejse sig og stå
med Papiret under Kuplen,
og læste, græd og læste,
afbrudt af Ryk og Snublen.

og nye Tårer plettede
det tæt beskrevne Blad;
hun kunde det snart Linje
for Linje udenad.

„Gudrun, min elskede,
nu bringer jeg dig Smerte.
Jeg brændte mig vel bedst
med en Løgn ud af dit Hjærte,
den Løgn for Exempel,
at jeg ikke var dig tro,
men Sandhed har altid
passet bedst for os to.

Du har lidt ondt for min Skyld,
og mer ondt må du lide;
den Ting vil jeg dog
du skal med Vished vide,
at var end Præget udslidt,
og var Metallet tyndt,
jeg betalte dig ærlig
mit Hjærtes ægte Mønt.

Det er min Synd imod dig,
at jeg, endskønt jeg vidste
hvor dyb en Gæld jeg stod i
til Skæbnen, lod mig friste,
greb dig, greb min tabte Ret,
min Sjæls spildte Kald —
Nu sønderrives du
ved mit selvskyldte Fald.

Du veed jeg talte til dig
i Pinsen allerede
om det med Luja Ring;
og den Augustdag nede
i Tinggårdsholtet skriftede
jeg alting, da du kom
og mødte mig ved Leddet
og spurgte mig derom.

Da jeg tav, og du gik fra mig —
Jeg hører din Klage,
jeg ser dit stakkels Ansigt
dengang du kom tilbage,
dine Kys og dine Tårer
brænder min Hånd endnu —
Den beske Drik jeg skænkede,
den greb og tømte du.

Ikke sådan at jeg selv just
den Gang var ligegyldig.
Helt fra først af havde
jeg følt og dømt mig skyldig,
og strængest siden dit Lys
var faldet på min Sti —
Dog dømte jeg det hele
som Ting der var forbi.

Dær går man og begraver
sin døde Synd i Sjælen
og slår en Pæl igennem.
En skøn Dag rokkes Pælen,
lyslevende står Synden
og klager Tørst og Sult,
Ens Hjærteblod kræver den,
og vil ha Bægret fuldt.

Idag en Uge siden
sad jeg alene hjemme,
holdt Mørkning med min Længsel,
med Lyden af din Stemme,
der sang sig ud af Mørket
som hundred Gange før —
Da ringer det, Fru Grå går ud,
det banker på min Dør.

En Dame træder ind;
det er mørkt, men i det samme
veed jeg hvem; det svider
mit Legem som en Flamme.

„Kender du mig, Sigurd?“
Ja, Lujas mørke Røst.
Jeg rejste mig, og Hjærtet
stod stille i mit Bryst.

Sløvt rakte hun mig Hånden:
„Jeg kommer for at tigge.“
Jeg vilde tænde Lampen;
hun sa, jeg måtte ikke.
„Mit Tøj er pænt nok,“ sa hun,
„bedre kan ikke fås,
men ellers er jeg afrakket
slemt siden sidst vi sås.“

Hun satte sig i Sofaen.
„Sæt dig ved min Side,“
sa hun, „kys mig kun!
eller tror du jeg vil bide?“
Hun lo, en dødtræt Latter,
hendes Ansigt lyste mat,
i Lygteskæret vippede
den sorte Strudsfjerhat.

Jeg tav. Hvad andet var der?
Også hun tav længe.
Så smilte hun: „Du tror måske
jeg kommer efter Penge? —
Så svar da!“ næsten skreg hun.
„Du står dær og glor
og spiller stum! Før fandt du
så nemt de rette Ord.“

Og lidt efter, hånligt:
„Ja ja, foragt mig bare!
Jeg veed godt, det er derfor
du slet ikke vil svare.
Du skulde dog betænke...“
Lidt efter lidt
var hendes Tone mildnet,
nu brød hun af med Et,

og tvang som en Hulken.
Jeg hørte hende ånde
dybt ud, og brast i Gråd selv
i Angrens bitre Vånde.
„Nej, du må ikke græde
sådan!“ sa Luja blidt.
„Jeg havde Skyld såvel som du,
det har jeg tænkt så tit.

Og — ja, var ikke dette sket,
så var vel noget andet;
fra Vuggen, ja, fra Fødslen
var mit Liv jo forbandet;
du veed jo... Nå, Synd var det —
for os begge to, vel — men...
Jeg husker kun den Sigurd,
som var min Bardoms Ven.

Det var du, Sigurd, ikke?
Ialtfald det var ægte.
Du veed, den Gang i Lunden.
Og du vil ikke nægte
den Bøn, hun nu kommer med,
den stakkels Luja Ring,
som aldrig før har bedt dig
om nogen Verdens Ting!

Du lover mig det forud,
det veed jeg, gør du ikke?
Sig Ja nu strax! Jeg duer
så dårlig til at tigge.
Det hele er en Bagatel,
en Ting som jeg vil ha
at du skal købe for mig;
men lov det nu! Sig Ja!“

Jeg gav mit Ord — af tusende
gode og onde Grunde
måtte jeg lyde hende,
såsandt jeg ellers kunde,

forstår du; uden Vilkår.
Og vist er det, jeg tror
jeg havde adlydt indtil
falsk Vidnesbyrd og Mord.

Ak ja, stort mindre blev det
nok ikke til, i Grunden.
Henrykt snapped hun
mig Løftet ud af Munden,
tog noget i sin Muffe,
snakkende uafbrudt,
og stak mig det i Hånden:
en lille Konvolut.

„Å Tak!“ udbrød hun, „Tak!
Jeg vidste nok, du vilde.
Jeg kunde selv ha gjort det,
men befinder mig saa ilde
ved den Lugt i Apotheket,
og så stirrer de, som om
det var efter Konjak
eller Brændevin jeg kom!

Min Mand? Hvad bryder han sig, tror du,
om, hvor ondt jeg har det!
Han har forbudt mig det,
vil ikke ha, jeg tar det,
og tænk dig, han har slået
mig på min bare Krop!
Og Pigerne tør ikke,
så siger han dem op.

Og det er dog det eneste,
som hjælper, når det brænder.“
Her greb hun hårdt og knugede
min Hånd i sine Hænder:
„Det brænder altid i mig,
bag Øjnene især,
og her ved Hjærtet — husker du
Madonnas syv Sværd?

Men så, som Dug og Majregn
på mine Øjenlåge!
Jeg er så træt af altid
at ligge dær og våge.
Det er godt, jeg ingen Børn har;
du veed, til fjerde Led —
Men jeg selv er også træt nu,
jeg *må* engang ha Fred!"

Så bad hun mig skynde mig
derhen, og gav mig Penge;
hun selv vilde vente
i Gårdens Port så længe;
„men du må ikke se mig,"
bad hun, „for — som du veed..."
og derfor blev hun oppe,
til jeg var kommet ned.

Jeg stansede lidt henne
ad Vejen, undersøgte
Recepten nøjagtig
ved Lyset af en Lygte:
Revet ud af en Receptbog,
deraf den lille Rift,
trykt Løbenummer, trykt Navn,
kendt Læges Underskrift.

Og ovenfor i Hjørnet
en mystisk Krusedulle,
ulæselig henkastet.
Jo, alt var som det skulde.
Måske det dog var sikrest,
om den Recept blev brændt —
for — sæt nu Lægens Håndskrift
var Provisoren bekendt?

Men Luja? Stakkels Luja —
som ventede derhenne!
Hun havde jo mit Ord —
og jeg kunde ikke nænne,

nej, turde ikke nægte
hendes dyrtkøbte Krav.
Og gik det galt — jeg havde
selv gravet mig den Grav.

De store Glasfløjdøre
faldt i som Fængselsporte,
Provisoren mønstrede
Recepten lidt og spurgte,
om jeg var Hr. von Linde?
Ja. Dermed var det gjort.
Snart stod jeg foran Luja
i den halvmørke Port.

Hun gemte hurtig Flasken
og Receptkonvolutten,
sa flygtig Tak, og spurgte
om ikke Sporvognsruten
gik tæt forbi, ved Hjørnet
af den ny Bulevard?
Jo, sa jeg. Godt, så kom hun
da hjemad i en Fart.

Om hun ønskede mit Følgeskab
hen til Ventesalen?
Nej Tak, hun gik alene,
„for hvis vi traf Gemalen."
Så rakte hun mig Hånden
og sa mig Tak igen,
halvt ironisk, halvt bedrøvet:
„Farvel – og Tak, min Ven!

Tak for alt godt på Hjortlund
og mest i Søndersore! —
Det var nu Synd. For veed du, Sigurd,
veed du, hvad du gjorde?
Vingården var lagt øde,
du tog det sidste Lam —
Men jeg tilgir dig, Kong David,
for din Sorg og din Skam.

Og så fordi du hjalp mig
idag, du Juda Løve!
Sørg ikke mer for min Skyld.
Hærskarers Hersker øve
Barmhjærtighed imod dig!"
Her vendte hun sig brat:
„Men vær nu god imod hende,
hører du! — Godnat."

Hun slog sin Regnskærm op;
jeg tænker for at skjule
sit Ansigt under Lygten;
ja, det stænkede en Smule.
Så gik hun. Fjærnt for Enden
af den fliselagte Sti
gled en elektrisk Sporvogn
blåt funklende forbi.

„Men vær nu god imod hende!"
Altså, Luja vidste...
Så gik jeg op. Jeg syntes
mit Hjærte måtte briste
af Sorg over Luja;
så tænkte jeg på dig,
hvor ondt det var for dig
at elske en som mig! —

Nu, næste Dag stod det
med Småt i „Politiken",
at den for sindrig Forskning
af Elektrodynamiken
bekendte Oberstløjtnant
v. Linde sidste Nat
havde haft den Sorg at miste
sin unge Hustru brat.

Fru Linde havde kørt
med en Sporvogn Bulevarden
Østbanegården nordpå,
og siddet under Farten

som om hun småsov, rolig,
med Hænderne i sit Skød,
til Vognen holdt ved Tuborg;
dær såe man hun var død.

Og jeg fik Brev fra Obersten;
han bad mig overvære
Jordfæstelsen; han havde
jo ikke haft den Ære
at kende mig personlig,
skrev han, desværre, men
som hans begrædte Hustrus
tit nævnte Barndomsven.

Igår blev hun begravet,
min Krans på hendes Kiste;
fuldt af Folk og Blomster,
en Præstemand, der priste
„en elsket Hustrus lykkelige
jordiske Lod
og endnu bedre Bortgang —
thi, Død, hvor er din Brod?

Hvor Husbond og Hustru
i Fællig søgte Virke
som ydmyge Lemmer
af Jesu Kristi Kirke,
dær trøstes den forladte
ved Herrens Ånd og Ord
i fast Håb om Gensyn
ved det store Nadverbord.“

Oberstløjtnanten ventede
i Porten til Kapellet
og trykkede hver enkelt
i Hånden, overvældet
af inderlig Bevægelse;
jeg måtte også frem
og række Hånd og ta mod Tak.
Så tumlede jeg hjem.

Min Krans på hendes Kiste,
og ham en Brodernæve
tværs over Graven: Mer
kan vel Anstand ikke kræve!
Jeg vasker mig og gnider,
min Hånd er endnu klam
af hans. Nu, det slides vel;
min er den værste Skam.

Ikke at jeg dengang
vilde drikke af en Kilde,
hvis Urenhed jeg kendte,
men at jeg ikke vilde
og gjorde det alligevel,
det gir den Dag idag
så bærmebesk et Opstød,
så ram en Eftersmag.

Jeg kvæles af Kvalme,
jeg væmmes ved at leve —
og dær har du gået
og sendt mig dine Breve,
din Ømhed, din Ængstelse,
din Ungdoms Blomsterdrøm,
din Elskovs varme Solskin,
din Viljes friske Strøm!

Å Gudrun, jeg har skammet mig,
hvergang jeg tog imod dem
og åbnede og læste dem.
Jo bedre jeg forstod dem,
des bedre forstod jeg,
hvor skammeligt det var —
som Blomster, der slængtes
i et tilsølet Kar!

Og jeg har ikke svaret,
har ikke kunnet skrive,
hvor bønligt du end bad mig,
for det gør ondt at rive

sit Hjærte op med Rode,
især når det er sygt,
men det skal jo dog gøres,
dette er for stygt!

Var ikke det med mig sket,
så var vel noget andet,
hun var bestemt til Undergang,
var allerede strandet,
Sandsynlighedsbeviset
kan føres Punkt for Punkt,
tungt vejer hendes Ansvar,
og Farens dobbelt tungt.

Men selv om ingen Engel
fra Himlen kunde hindre
den Undergang: Er derfor
mit Ansvar mindre?
Hvad andre havde syndet,
var blevet andres Dom.
Min Synd, min Dom — det slipper
jeg aldrig udenom.

Desuden — hvem i Verden
var Mester for at øve
just denne Synd mod hende?
Hvem anden kunde røve
just disse Minder, denne Tro
og dette sidste Håb,
kvæle just det Hjærtes
sidste angstfulde Råb?

Et menneskeligt Hjærte,
som kunde længes, lide
og løfte sig mod Lyset —
det er frygteligt at vide
sig skyldig mod en Sjæl,
ha fornedret, trådt ned
et menneskeligt Hjærte,
som længtes og som led.

Min Skyld er min alene,
og mig bør Straffen ramme,
og rammer mig; men Gengælds
umættelige Flamme
svider selv den skyldfri,
det gælder også her:
Den er dømt til Døden,
som har en døsdømt kær.

Nu, Død? Hvem dør? Hun døde –
Jeg lever, så elendigt
som muligt vel, og finder
det ganske unødvendigt
at fler end jeg skal lide
for hvad kun jeg forbrød:
Slet mit Navn, Gudrun,
og regn mig som død!

Min Sorg svulmer i mig,
den er et Hav som runger
og råber op imod dig
med sine tusend Tunger.
Du er Lyset, du er Livet,
hvortil min Sjæl blev skabt —
Forbandet den Dag jeg såe Dig!
Nu veed jeg, hvad jeg har tabt.

Jeg magter ikke Byrden
at bære dobbelt Anger;
det fik jeg, hvis du fulgte mig:
Jeg ber dig, jeg forlanger
mit Ord tilbage, Gudrun.
Du er stolt; når jeg ber
dig om min Frihed, veed jeg,
jeg ser dig ikke mer.“

— — — — — — — — —
— — — — — — — — — — —

Hun sammenfoldede Brevet
og tumlede i Sæde,
for træt til mer at tænke,
for træt til mer at græde.

Forude skimtedes
det brede Kuppelhvalv
af Lyset over Staden,
og hendes Hjærte skjalv.

Der dunkede, der hamrede
en Takt igennem Toget,
det truede, det jamrede,
hun kendte ikke Sproget,
men ventede som bundet
i hypnotisk Døs
den Rædsel de jog frem imod,
den Stund da det brød løs.

Og Mørket bruste om dem.
Nu kun en sidste Slængning —
og endnu en — og endnu en —
og så den store Sprængning!
Hun vilde skrige — kunde ikke —
måtte så vel dø — —
Da peb Lokomotivet,
hun såe Sankt Jørgens Sø.

Spejlblank med spredte Lygter.
Hun rejste sig benovet
og følte sig forfrisket
og såe hun havde sovet —
og Sortedammen gled forbi
med Luers Søjlerad
om marmorsorte Vande,
en Fefyrstindes Bad!

En Lygte blot, en Mudderpøl:
Strax løfter og befrier
Lys og Mørkes evige
kampfødte Harmonier
den fangne Sjæl; den lynkløver
Støvets tunge Sky
og har på syv Sekunder
skabt sig Verden af ny!

Og Gudrun såe forundret
sin Smertes Kaos kløvet
ved dette Glimt af Skønhed:
Hvorfor var hun bedrøvet?
Hun elskede jo Sigurd,
han hende. I så Fald . . .
Lys — Dampsus — Larm — De holdt
i den glastagte Hal.

Et hastigt Blik i Spejlet:
Forskrålet og forpjusket;
en grundig Vask nødvendig;
når nu blot hun havde husket
sit Kølnervand; hun søgte
i Tasken: Nej! — Jo, Held!
Så gjaldt det kun om Drosjen
og rask til et Hotel!

Rapt Hovslag over Stenbro,
en lang Allé af Lygter — —
Vi elsker jo hinanden;
hvad er det da han frygter? —
Hun læned sig tilbage,
Asfaltens Trylleri,
klap, klap, Butiker, Mennesker
kom rutsjende forbi.

Så iskoldt Bad — som genfødt —
den gamle Gudrun Dyre,
parat til Kamp for Livet
mod Alverdens Uhyrer
af Mismod, Frygt og Fejghed,
hun havde mødt dem før.
Så stod hun i Alleen —
og dær var Sigurds Dør.

Der var Lys i et Vindu;
bladløse Lindetoppe
stak op foran Ruderne;
dær sad han ensom oppe,

måske hvor på Gipsloftet
Lampens Lysplet stod
og sitrede — som Genskin
af Sorg og bange Mod.

Det var som hendes Hjærte
blev lønligt gennemsitret
af denne hvide Sitren;
hun stod ved Havegitret
og greb i svimmel Angst
omkring det kolde Spyd:
Denne dødssvangre Stilhed
mod Stadens fjærne Lyd!

Hvis der var sket — en Ulykke!
Lampen kunde brænde
svagt surrende, hvidt sitrende
den lange Nat til Ende,
og Folk, som gik hernede
på Vejen vilde tro
dens Lys var Fred og Forskning,
et frugtbart Arbejds Ro.

Hun stod forstenet stirrende
på denne lille dirrende
Lysplet på Loftets Flade.
Et visnet Blad kom svirrende.
Da såe hun op: For Enden
af den fliselagte Sti
kimed Elektrikken
lynblånende forbi.

Og virkelige Sorgers
koghede Smertestrømme
bortskyllede rensende
de små nervøse Drømme.
Melodien varieret
i Skæbnens tunge Takt!
„Men vær nu god imod hende,"
havde Luja sagt.

Lynsnart genleved Gudrun
hvad alt hun havde levet
fra det Minut før Middag,
da Musen kom med Brevet,
Skinsygens vrede Hvirvelstorm
og Smertens Bølgesvulm —
til samme Gry brød trøstig
det samme Mismods Mulm.

„Jeg veed jo, han elsker mig!
Hvorfor er jeg da bange?
Mon Fuglen fik Vinger
for fejgt at la sig fange?
At kæmpe for Livet
må jeg vel dog forstå!“
Så gik hun ind ad Porten,
sprang op og ringed på.

Sigurd vendte sig forfærdet.
Det var jo Gudruns Stemme!
Hvad kom hun for? Hvad vilde hun?
„Værsgo, Hr. Hjort er hjemme.“
Var Brevet gået fejl mon?
Hans Vilje var i Bånd.
Dær stod hun. Ak, hun smilte,
hun rakte ham sin Hånd!

Han tog den ikke, turde ikke,
vendte sig og hvilte
sit Ansigt imod Bordet,
og græd, fordi hun smilte.
Da mærked han mod Haanden
en tårevædet Kind,
og en varm lille Pigehånd
puttede sig ind.

„Min stakkels Dreng!“ sa hun.
„Stille! Ikke græde!
Græder en lille Dreng,
når hans Mor er tilstede?

Vist var det slemt altsammen —
men veed han, hvad jeg tror
er det værste af det hele:
At han har glemt sin Mor!

Hvad mener du om sådan en,
som kommer og forlanger
at hans Mor skal gå fra ham,
og kalder det for Anger,
siger, hun gør det værre,
og han har ikke Plads —
Ja, Sigurd, hvordan tror du,
den Mor så er tilpas?

Og siger han: „Jeg bærer
alene helst min Brøde;
skær mit Navn ud af dit Hjerte,
og regn mig til de døde —“
Jeg tror der findes ikke
så skarp en Bøddelkniv —
men kunde hun, hvad tror du så
hun selv brød sig om Liv?

Og siger han: „Jeg volder
dig bare Skam og Smerte,“
så svarer hun: „Jeg bar dig
under mit varme Hjærte,
jeg fødte dig med Glæde
til en Fyrste blandt Mænd.
Min Kærlighed genføder
din Kraft. Så stærk er den.“

„Men lad mig se dit Ansigt,“ sa hun,
„se, hvad Sprog det taler!
Dit slemme Brev har voldt mig
så mange bitre Kvaler. —
Å Gud ske Lov, det taler
det Sprog det før har talt.
Ellers var lille Gudrun
nok også gået galt.

For veed du, hvad hun kom for?
Din sultne Synd vil drikke
varmt Hjærteblod, ha Bægret fyldt
hos dig: Det må den ikke.
Men du kan gi Halvdelen,
Resten blir af mit,
jeg tror at det er lisă rødt
og lisă varmt som dit.

To Hjærter, som har blødt sammen,
blomstrer bagefter
des rigere; de blander
jo lisom to Slags Kræfter,
og renser sig til Sundhed
igennem deres Sår —
og dit og mit skal blomstre
endnu i mange År.

Hvor tør du se så sorgfuld,
når den du elsker smiler?
Husk, det er mod et kærligt
kækt Bryst dit Hoved hviler!
Du tænker på det Gældsbrev,
Skæbnen har fra dig?
Alt det Krav, den havde,
har den overdraget mig.

Her staar jeg som din Skyldherre.
Nægter du, så pukker
jeg på din egen Håndskrift
og Underskrift. Du sukker?
Den Skyldherre, tænker du,
bliver ikke blid.
Nej, du har Ret, jeg kræver
min Ret til sidste Hvid.

Hvor før du gav et halvt Sind,
fordrer jeg det hele —
før enten Legem eller Sjæl,
mig skylder du begge Dele —

hvor før du gav en Uge,
dær kræver jeg et År —
hvor før et År, dær Livet,
ifald så det forslår.

Hvad du har sveget andre,
og hvad du selv har svigtet,
betales mig med Troskab;
med Dåd, hvad du har digtet.
Slet Lujas Tvivl med min Tro,
trøst mig, hvad hun led,
og bær mig, til Gengæld
for den du trådte ned!

Sådan er Livets Regnskab,
at ingen Brøk må reste,
men Fejlen på det første Blad
skal rettes på det næste,
og gav du hende tvefold Død,
min elskede, så giv
til Gengæld mig det tvefold
vidunderlige Liv.

Det kan kun du." — Dær stod hun
rank i sin rene Vilje
og lysende af Livsmod,
en Livets Flammelilje,
og dybt i Sigurds Øjne
skød Angeren Ham,
ny ildfuld Vilje tændtes
i denne Nat af Skam:

„Du overtager altsaa
min Post i Skæbnens Bøger,
og jeg betaler Afdrag?
Godt!" sa han, „jeg forsøger.
Når du vil ta mig gyldig,
når du kan ha mig kær,
trods alt, så må jeg tro, trods alt,
at jeg er Livet værd.

Syg er det jeg har været
i disse mange Dage,
dødssyg af dårlig Anger,
af Selvfortærelsens Plage.
Men du er stærk som Solen,
du lyser og gør sund,
jeg ser mig selv og kender
mit Væsens faste Bund.

Jeg går med Sjæl og Legem
selv for min Skyld i Borgen,
men vader gennem Skammen
og slår mig gennem Sorgen.
Din Kærlighed har rejst mig
på Stedet, hvor jeg faldt,
så går jeg frem på ny da,
med Håb og Tro — trods alt!“

SIGURD

Bred er min Boligs Forgård:
„Træd ind! Porten er åben
for Vismænd, for Filistre,
for Vagabond og Tyv, Tøjten og Tåben.

Min Latters Springvand plasker
som bedst det kan sig falde,
forfriskende; min Medynk
er ren af Væld og rig nok for Jer alle!“ —

Færre er de, for hvem jeg
har åbnet mine Stuer,
de blomstersmykte, høje.
Dog søgtes jeg af Mænd og ædle Fruer.

„Gør Jer tilgode, Gæster,
med Frugterne, med Vinen!“ —
Så drak vi, og vi dansed,
de to og to, og jeg med Violinen.

De glade Strænge strøg jeg;
de overdøved Sukket,
de kvalte Klageskriget.
Lønkamrets Dør var længe låst og lukket.

Hvem tænker midt i Larmen
på den, der skamfuld gemmer
sin Sorg og sidder stille,
fjærnt, med sig selv, og lytter efter Stemmer?

Hvem skimter vel i Skyggen
den Dør med rustent Hængsel,
hvor bagved Sjælen sidder,
syg af sin Synd og sønderslidt af Længsel?

Så drak vi, og vi dansed,
så længe som vi sansed.
Vinkåd og rosenkranset
stod Gæst hos Gæst og smilte, når vi stansed.

Men altid, når så Festen
var endt, forlod de atter
mit Hus, og en og anden
gik som min Fjende, fjærned sig med Latter.

Fornam de mon, når stundom
Musikens Larm forstummed,
et dæmpet Suk bag Muren,
et Åndepust af Rædsel gennem Rummet?

Måske. Og — nu de fleste
har nok i egen Klage.
Jeg fulgte dem til Døren,
tog høfligt Afsked, holdt dem ej tilbage. —

Der var vel andre, kære,
mod hvem mit Hjærte svulmed,
når de holdt Mørkning med mig.
Men — ingen blev hos mig i Nattemulmet.

Fornam de af mit Blik mon,
af mine Hænders Kulde,
uhyggeligt, at ikke
alting hos mig var rigtig som det skulde?

Måske. Og — nu, selv Venners,
de kæreste, de bedstes
Opofrelse har Grænser:
Hvem vil til Vennens Lidelse korsfæstes?

Kun du: Der var så sangglad
en Styrke i din Stemme;
ulig de andres var den,
og, een Gang hørt, umulig at forglemme.

Kun du: Der var så dugmild
en Dag i dine Blikke.
så lysende et Livsmod.
Frivillig skilles mægtede jeg ikke.

Jeg bad dig om at blive,
bønfaldt dig om at turde
vise dig alt, hvad ingen
i Verden ellers så bag mine Porte.

Du smilte, da jeg bad dig.
Men siden græd du — søde!
dær hvor min Sjæl dig mødte
med Panden brændemærket af sin Brøde.

Dog skræmte det dig ikke.
Din Hånd gengældte mines
frygtsomme Tryk med Ømhed,
thi du forstod hvor ondt jeg måtte pines.

Hvor hårdt det havde tynget
at bære Byrden ene,
og nu, hvor tungt det faldt mig
at kendes, som jeg var, af dig, den rene.

Alt viste jeg dig åbent,
i alting du forstod mig,
kun i min Svaghed ikke.
Elskede Ven, hvor du var god imod mig.

Min Sjæl, den fyrstebårne,
nu kun en fattig Fange,
halvblind af Snavs og Mørke,
rejste sig for dig, skamfuld, næsten bange.

Du tog den tæt ind til dig,
du lytted til dens Vånde,
du trøsted den; dens Blindhed
helbredte du med dine Læbers Ånde.

Ej forsked du, om selvskyldt,
om uforskyldt så ilde
fornedret du nu fandt den.
Selv skrifted jeg, og dine Svar var milde.

For dine klare Øjne,
de uforknytte kloge,
sprang op hver Slå, som låste
krumt snoede Gange og de skjulte Kroge.

Min Boligs Ligrum såe du,
dens Lønrum, på hvis Alter
en enlig Kærte brændte
blandt visnet Blomsterløv og skidne Pjalter.

Alt viste jeg dig åbent,
i alting du forstod mig,
kun Urenheden ikke.
Min elskede, hvor du var god imod mig.

Du delte Nattevagten
trofast med mig, imedens
jeg hjemsøgtes af Ånder,
det klamme Mismods Ånd og Bitterhedens.

Og da de onde Minders
Vampyrer uformodet
lydløst i Nattemørket
anfaldt mit Hjærte for at suge Blodet,

da var det dig, der hjalp mig
med Kærlighedens store
Udholdenhed i Kampen
og deres Anfald kækt tilintetgjorde.

Og da jeg efter Kampen,
udmattet, gennemrystet,
sank sammen, sad du hos mig,
tog mig i Favn og vugged mig ved Brystet.

Jeg lytted til dit Hjærtes
Taktslag, hvordan det troligt
arbejdede derinde —
indtil mit eget med blev stærkt og roligt.

Nu er alt ondt besejret,
og Nattevagten omme,
Lønkammeret står åbent,
renset og smykt for Dagen, som skal komme.

Så kom da du, som delte
Natten med mig, og Nøden,
du eneste: Nu deler
vi Dagen sammen, trofast indtil Døden.

XI

I SØNDERMARKEN

En Løvfaldsmorgen gik de
igennem Søndermarken.
De stod ved Jærnstakittet
og stirrede på Parken,
hvis glasklare Vand
over Bundens brune Blade
blødt buedes af Bølger
fra den plaskende Kaskade.

Fra Granitpaddehattens
grønt mosgroede Rande
sølvkupledes de glidende
ustandselige Vande.
Det skvulpede mod Dammens
grå Kvaderstenssider
lig Suk og dæmpet Hulken
fra løvfaldne Tider.

Som ægyptiske Tempelmure
stod de mørke Linde
højt op mod Himlen rundt om
og lukkede dem inde.
Hver Lyd af Verden ude
var blegnet og forstummet,
kun Vandfaldets Brusen
opfyldte Tempelrummet.

Uendeligt, med Rædsel.
De stod i vågne Drømme
og hørte Evighedens
ensomme Vandfald strømme —

to Liv, to lette Blade,
sank ned mod Bølgegjaldet
og sitrede raadvildt
i Luften under Faldet.

O dette frygtelige
med Tidens stærke Kilde,
som aldrig lod sig stanse,
hvor gærne man end vilde!
Alt En har let og sejret,
alt En har lidt og syndet —
det Væld bortskyller Blomsterne,
det sprudler gennem Dyndet.

Nu skulde Sigurd rejse,
til Jylland, nu iaften,
de mødtes kun til Afsked,
og det var småt med Kraften.
Gudrun længtes allerede,
som om Hjærtet skulde briste,
og så Havet lagt imellem,
og Liv og Død! Hvem vidste . . .

Hun kæmpede med Gråden
og turde ikke vende
sit Blik fra dette blanke
Sølvhvælv af Vand derhenne —
Men med Et foer hun sammen
og greb sin Ven i Skuldren,
angst ved sine Syner,
den Plasken, den Buldren.

„Hvad er der?“ „Å, jeg står nok
og drømmer — eller sover:
Vi var to små grå Larver,
og Vandet højt op over,
Alleerne rundt om os
var Dammens mørke Mure,
i Sølvboblen dær
såe jeg et stygt Dyr lure,

tykbuget, buleøjet,
jeg kendte det på Kroppen,
så mæsket og så lodden,
det var Vandedderkoppen!
Jeg såe den klippe grisk
med de kloskarpe lange
Kindbakker, mens den gloede
på os — og jeg blev bange —"

Han såe i hendes Øjne
den blinde Skræmsels Skygge.
„Ja," sa han, „det forstår jeg.
Kom, vi flygter for den stygge
grå Edderkop: Vi kryber
op ad Strået. Larvehammen
brister. Bort blæser vi
let som to Skovmyg sammen!"

Hun svajed for hans faste Tag
som i Blæsten en Silje,
hun førtes frem, hun løb, hun fløj,
halvt med, halvt mod sin Vilje,
i tykke Lag af tigret Løv,
imellem Søjlestammer,
Luft suste, Løv rasled,
og hendes Kind skød Flammer.

„Puh!" pusted hun og stritted,
vred sig ud af hans Arme
og slængte sig i Græsset
ved en Trærod: „Det gir Varme!
Jeg tror da, du er tumbet!"
Hun såe op med sit ømme
og glade Smil: „Jo, du forstår
at vække En af Drømme!"

Han svarede med Smil kun,
langt mødtes deres Blikke,
til hans blev mørkt, og hendes med.
„Nej, det forstår du ikke,"

sa Gudrun, „— mindre selv end jeg,
at løbe bort fra Sorgen.
Du skygger altid Dagen
idag med den imorgen.“

„Du ofrer Øjeblikket
på Evighedens Alter
og bytter Livets Purpur
mod Håbets Tiggerpjalter!“
„Ja,“ svarede hun smilende,
„jeg kender nok den Vise.
Sæt dig nu heller hos mig
i Fred og lad os spise!“

Så sad de dær i Græsset
med Ryggen op mod Linden,
og Sol og Sky gik over dem,
og Efterårsvinden
småsuste svalt omkring dem,
imens de bed af Brødet
og de brune Koteletter
og knipsede Salt af Skødet.

„Har noget nogensinde
smagt som de Koteletter,
det Salt, det Smør, den Pilsner?
Minsandten, Herreretter!“ —
Hun kigged op til Himlen
over Lindens sorte Grene:
„Du veed vel, det er første Gang
vi to har spist alene?“

Lynsnart, med Brød i een Hånd
og Kød i den anden,
la han sig frem, og hun blev ramt
af Kys på Kys i Panden,
på Næsen og på Kinderne,
ja, ganske overdrysset,
til han traf hendes Læber,
og hun gengældte Kysset.

Og Måltidets Stemning
blev kælen og forfløjen.
Men siden, da de sad kun
og såe hvor langsomt Røgen
af deres Cigaretter
drev lavt hen over Plænen,
kom Angsten atter over dem
som før ved Fontænen.

„Nu er det snart iaften."
„Iaften skal vi skilles."
„Å hvor vi dog vil længes!"
„Men når tør Længslen stilles?"
„Når Lykken vil." „Hør Granerne,
de suser tyst om tusend
henfarne Slægters Løvfald."
„Uh ja, den stygge Susen!"

„Tit når jeg gik herude
og længtes bedrøvet,
hørte jeg et *Aldrig,*
der hviskedes i Løvet."
„Tal ikke sådan!" „Gudrun —
din Sag er det at svare.
Svar Nu! — så dør det Aldrig.
Sig det, nej, hvisk det bare!"

„A, bed mig ikke tiere!
Kun hvad jeg trygt tør gøre . . .
Mit stakkels Hjærte flakker
som Lys i åbne Døre,
og burde dog vel brænde
i klar og rolig Lue,
når jeg bar det til Altret.
Ellers måtte jeg grue."

„Prøv, Gudrun! Giv dit Hjærte
i mine faste Hænder,
så skal du se, hvor trygt det blir,
hvor roligt det brænder."

„Det veed jeg det kunde,
i den kongeligste Flamme —
men slap så du og rejste,
var det slukt med det samme.“

„Mindet vilde lyse
til næste Jubelmøde.“
„Nej, Savnet vilde dræbe mig.
Jeg tror, at jeg døde. —
Ak ja, du ser, du har mig,
men — ja, er du vel heller
sådan, at det er bare
Erobringen det gælder?

Hvis en Kvinde vil elskes
alvorligt, må hun dølge
sin egen Elskovs Alvor
og kun som tvungen følge,
siger de. Jeg synes,
den Mand elsker elendigt,
som ikke tåler Sejren.
Men er det vel nødvendigt?

Skal jeg lade, at jeg elsker
dig kun med lunken Varme
og nødig vilde favnes
af dine stærke Arme?
Er det dumt, at jeg viser
hvor våbenløs du har mig?
Keder det dig, Sigurd?
Er jeg for åben? Svar mig!“

Han lod, som om han undveg
Pigens forskende Blikke.
„Keder?“ sa han langsomt
„det keder mig just ikke.“
Hun blegnede. Da greb han
om hendes Arm, og bøjet
hen over hende sa han:
„Hør, se mig ind i Øjet!“

Det gjorde hun — så længe
til hendes Læber dirred
og Øjnene blev våde.
Hun smilte lidt forvirret.
Han knuged hendes Håndled:
„Nå, hold så op at vrøvle!
Vil du ha Tegn, så kysser jeg
din lysebrune Støvle —

Se her — og kysser Sømmen
af denne stakkels Kjole,
som nødtvungen skiller os.
Og tør du ikke stole
på disse Tegn, så kysser
jeg Knæet — Hånden — Munden —
og den igen — og den igen —
til du er overvunden,

og tilstår din Brøde:
Du veed, og du vidste,
at ikke for Alverdens
Magt og Morskab vil jeg miste
et Gran af din Kærlighed.
Helt vil jeg ha den
og ikke narres for
det mindste Lysglimt af den!"

„Er det sandt? — Jo, jeg tror dig,
og jeg kan ikke sige,
hvor lykkelig det gør mig.
For sådan er din Pige,
tilnøds kan Tungen tøjles,
men disse dumme Øjne —"
„Dær bader hendes Tanker;
de smukke Børn er nøgne."

„Ja du gør Nar. Men havde
du vel i Forvejen
tænkt dig, jeg var sådan?"
„Hvordan?" „Sådan!" „Forlegen?"

„Nej — som jeg er.“ „Du mener,
jeg kendte nok den friske
fri Vind, men vidste ikke
hvor ømt den kunde hviske?“

„Dær ser du, jeg er ikke
den Gudrun, som du troede.“
„Jeg tilstår, jeg tænkte,
hun har Hjærte, hun har Hode
til at hjælpe mig at blæse
Frygt og Dårskab et Stykke,
men havde ikke tænkt mig
så rig, så varm en Lykke.“

Hun løftede sit Hoved
påskrå, som om hans Stemme
gjorde Luften til et Kærtegn,
lyksaligt at fornemme.
„Selv er jeg mest forandret,
som jeg tænker nu, og handler,
sådan er det at elske,
det forandrer, forvandler.

Jeg kender ikke længer
mine Tanker, mine Domme.
Al Livets Jubel bølger
i Ord, som før var tomme:
„Dyrebar“, „Højtelsket“,
det lød svulstigt, var til Latter —
nu veed jeg ikke andre Ord
at ty til atter og atter.

Og det „at hvile ved Ens Bryst“ —
hvor Duften dog var gammel,
og gammeldags, som Ambra;
og Rückert var mig vammel
i Digtet, jeg sang, du veed,
om hvem der måtte smelte —
I Skyggen kan Snemænd
jo sagtens lege Helte.“

Hun sukkede: „Hvis nogen
var smeltet nogensinde,
så er det nok mig Stakkel.
Mit Hjærte vil rinde
i røde Strømme over
til Jylland gennem Vandet
og skylle for din Fod
som et Rosenskum på Sandet.“ —

Han favned heftigt Gudruns Knæ
og knugede sin Pande
mod hendes Bryst og Skødet:
„Hvorfor så langt af Lande?
Når dog dit Hjærte søger mit
med sine stærke Strømme —
Her er jeg. Må jeg blive?
Hvad skal vi mer med Drømme!“

Blidt tog hun om hans Hoved
med begge sine Hænder:
„Jo, Drømmedug forfrisker
den Knop, som Dagen brænder.
Men mon det ene Savn, min egen,
virkelig opvejer
alt det Liv, al den Lykke,
vi to dog ellers ejer?

De jublende Timer,
vi to har levet sammen —
de Timer, hvor vi deltes
om Lidelsen og Skammen —
at vore Tanker følges,
at vore Viljer favnes —
er alt nu kun Drømme,
fordi hint ene savnes?“

„Nej,“ sa han, „men så længe
en Knop er uudsprungen,
er al dens Rigdom ufri,
hver Bladfold føles tvungen.

Hvor blot een Dør er stænget,
føles det som Fængsel –
og Gudrun, det du stænger for
er mer end Blodets Længsel."

Han havde sænket Stemmen.
Nu tav han. Hornklang hørtes
fra Slotskasernen — et Signal;
det klare Malmgjald førtes
i Genlyd gennem Dalen.
Stilfærdigt hvisked Vinden.
Ubevægelig sad Gudrun
med Hånden under Kinden.

„Jeg kan jo ikke," sa hun.
„Du veed, hvad der kræves.
Nu rejser du jo. Hvorfor
vil du pine mig forgæves?
Blev du inat — du måtte
jo dog afsted imorgen,
og dær sad jeg på Hejrelund,
og du på Ratskovgården.

Desuden har jeg sagt dig
det klart nok mange Gange:
Det nytter dig ikke.
Hvordan tør du forlange
af mig, at jeg skal hengi
mig lovløst? Ja, du blidner
det jo så smukt med Navnet
„Et Bryllup uden Vidner"!"

— „De Vidner, som vi havde
ved Søen, og forleden
i Tinggårdsholt, og her hos mig:
Tilliden, Kærligheden!
Dem har du godt nok godkendt,
hvergang det gjaldt at skænke
din Sjæl — men Kroppen kræver
dem bedre, kan jeg tænke?

Den godtar ingen ringere —
end hvem? Per Degn og Præsten!
Ja, Ære den, som Ære bør.
Jeg troede nu for Resten,
at du af Sjæl og Legem
holdt Sjælen for den første
og fornemste og regnede
dens Gave for den største?“

Hun sænkede en Smule
de hvalte Øjenlåge,
et lille skælmisk Smil brød frem
som Sol igennem Tåge:
„Det får man ikke Børn af!“
„Det er da ikke givet
strax ved det andet heller.“
„Å nej — men nær på Livet.“

„Du tar lidt håndfast på det.“
„Og du en Smule luftigt.“
„Du øver dig i Regning?
Umådelig fornuftigt!“
„Det er man nødt til. *Regula
de tri* er stunddom gavnlig.“
„Indrømmet.“ „Når en Regnefejl
var lig Fallit.“ „Ja navnlig!“

Hun såe bedrøvet på ham:
„Hvordan er det du taler?“
„Vi taler ikke — regner kun,
fint, med Decimaler.
Men altså, du føler dig
dog ikke så stærkt bunden
af Loven — mest af Frygten
for Følgerne i Grunden?“

„Jeg tilstår det.“ „Du tilstår.
Og var kun ikke dette . . .“
„Nej Sigurd, jeg synes
man altid helst må rette

sin lille Lovbog efter
det store Samfunds Love —
kun hvor det gælder alting
sætte alting i Vove."

„Ja du kan sagtens præke!"
Han rejste sig og tændte,
og glemte det, og tændte
påny og stod og vendte
og drejede Cigaren
og pustede til Røgen —
Så gik han over Grønsværet
op mod Lindehøjen.

Der lød igen fra Slottet
Hornklang og Trommers Bulder.
Gudrun gik efter ham,
la Hånden på hans Skulder
og spurgte meget stille:
„Hør nu — du Lovforagtens
utålsomme Apostel —
hvem har sagt, at jeg kan sagtens?"

Han vendte hurtig Blikket
om imod hende. Blodet
steg hende stærkt til Kinderne;
kækt holdt hun Hodet
og mødte Sigurds Blik,
men begge hendes bløde
små runde Øreflipper
var bloddråberøde.

„Ja," sa hun, „nu har du så tit
fortalt hvad du må lide
af Savn, så jeg syntes
engang det var på Tide
at jeg tog fat, for ser du,
skønt jeg ingenting fortæller,
er det nu ikke altid
så let for mig heller.

Jeg mærkede det ikke
i Førstningen; jeg tænkte
det var kun Mænd, der havde
det sådan; Kvinder trængte
slet ikke selv til andet
end Kys og kærlig Tale —
de som var anderledes
var simple eller gale.

Men nu — ja, lille Sigurd,
du tog mig jo i Lære.
Nu veed jeg godt hvor lykkeligt
og sødt det vilde være.
Tit falder det mig hårdt nok
at sige Nej. Den Lænke
du bærer, tynger også mig,
men — ja, man må dog tænke.

Du stormer tit så voldsomt på,
og tit er mine Kræfter,
som nu idag, kun svage.
Sæt nu, at jeg gav efter,
blev nu iaften hos dig,
og gjorde som du vilde,
og så at det fik Følger,
jeg skulde ha en Lille —

Og du (tit går det jo sådan)
blev syg så eller døde,
og jeg gik dær fortvivlet
og håbløs, — skulde føde
et Barn, som ingen Far havde,
et, som bare mødte
Uvilje allevegne,
med kun sin Mor til Støtte —

En Mor, som ringeagtedes,
hvis Navn blev trådt i Skarnet —
Ja sig mig, om du synes
at det var Ret mod Barnet?

Når det blev stort og spurgte selv,
hvad skulde jeg så svare?
Jeg, som havde født det
til Fattigdom og Fare!

Og selv om i den elvte Time
Lykken vilde skifte,
så vi, før Barnet kom,
måske blev rigtig gifte —
den Sorg, den Angst og Spænding,
før alt kom på det rene,
tænk på, hvor strængt det var for mig
at gå sådan alene!

Du veed hvor dårligt mange Kvinder
har det, mens de bærer
det første Barn til Verden.
Det ængster, det besværer,
de kaster op hver Morgen
og bliver altid trætte
og kommer ud fra Spisekamret
røde og forgrædte.

Og mange væmmes ved sig selv
og går omkring og hænger
og tror at Manden ikke
rigtig kan li dem længer,
fordi de er forandrede
og sære, og desuden
er tit så grimme gule
og skjoldede i Huden.

Det blir nu jeg vist ikke!“
Hun lo. „Vi Dyrer bære
Strabaserne med Anstand
som fødte militære,
men —“ strax igen alvorlig —
„jeg veed, jeg kunde ikke
undvære dine Håndtryk,
min Ven, og dine Blikke.

Og gå imellem Fremmede,
set skævt til eller ynket —
og være Luft for Far kun —
og jammerlig beklynket
af Mor og mine Søstre
for Sorgen og for Skammen —
Nej, det var rent umuligt,
når ikke vi var sammen!

Alt det, som ellers var så sødt
at tale om og drømme
med dig, min egen Husbond,
og at skrifte for din ømme
Forståelse, mens mine Hænder
gemte sig i dine —
det blev til modløs Længsel
og Rådvildhed og Pine.

Og det, som ellers var så stolt
en Lykke og en Ære,
at bære nyt Liv frem til Lys,
og, allermest, at bære
dit Barn — hvor mon den Stolthed
blev af så, når jeg måtte
gå dær forladt og skamfuld,
Tvivl for hvert Trin jeg trådte?"

Hun såe ham ind i Øjnene,
kærligt og alvorligt:
„Jeg måtte dog vist kende
min egen Kærest dårligt,
ifald han kunde nænne det
mod en, som holder af ham
og næsten helst vil dø, fordi
hun snart skal skilles fra ham."

Nu var det Sigurds Kinder,
der brændte — ham, hvem Blodet
skød hæftigt op i Panden.
Så sænkede han Hodet:

„Tilgiv mig!“ Han knælte,
greb en af hendes smalle
små Fingre, kyssede den blidt —
og kyssede dem alle.

Og næste Dag ved samme Tid
gik han i Ratskovs Graner
og vyrdede og målte
og tumlede med Planer:
Skovmosen skulde drænes,
ny Hedeplantning trængtes —
Men Gudrun sad på Højen
i Hejrelund og længtes.

SIGURD

Imorges, ved det første
frygtsomme Glimt af Dagen,
som fra det åbne Vindu
var smuttet ind på Kanten af mit Lagen,

oplukkede min Sjæl sig
forfrisket og fornyet,
dugget af søde Drømme,
som Blomsten langsomt åbner sig for Gryet.

Du var dens Morgenrøde,
dig, du min Ildhu, skyldtes
det Sollys og den Varme,
hvoraf dens dybe Kalk sitrende fyldtes.

Du veed den Dis, man stundom
ved Daggry hviler under,
lysvågen i sit Hjærte,
mens Ens Bevidsthed om det ydre blunder.

Så levende fornam jeg
vort Viljesamfunds Varme,
at længselsfuld jeg åbned
min Mund til Kys, til Favntag mine Arme . . .

Ak — Var det Vindens Hvislen
igennem Poppelløvet? —
på Lejet lå jeg ensom,
ensom som altid, skuffet og bedrøvet.

Der suste som en Latter
i Poplerne derude,
og før jeg vidste af det,
græd jeg, med Ansigtet imod min Pude.

Da mindedes jeg Pakken
med Et — og Brevet — Brevet!
Jeg greb det — ak, et Brev kun,
men et, som min, min Gudrun havde skrevet!

Jeg flængte Konvolutten,
jeg skjalv hver Gang jeg vendte
de tætbeskrevne Blade —
Hænderne skjalv, og Hjærtet skjalv og brændte.

Hvert Ord, hvert lille Skrifttegn
i denne ydmygt stolte
kærlighedsfulde Hilsen —
ak, hvilken hæftig Glæde det dog voldte!

Et Brev kun: Men i Brevet
dit Hjærteslag, det stærke
fuldtsvulmende trofaste —
Min egen Ven, hvor var det sødt at mærke.

Et Brev kun: Men i Brevet
din Hu, den uforknytte, —
din kostelige Medgift,
som ej for Slot og Land jeg vilde bytte.

„Tusend til Lykke,“ skrev du,
„du lever og du elsker!“ —
Ja, tusendfoldig Lykke:
Jeg lever, og jeg elskes, og jeg elsker.

Jeg elskes med en fuldgod
fri og fribåren Kvindes
uforbeholdne Elskov,
og veed med Stolthed min jævnbyrdig hendes.

„Ja, min jævnbyrdig hendes!"
så klang det mig i Sjælen,
endnu da jeg stod påklædt,
varm, frisk og ren fra Nakken og til Hælen.

Jeg trådte hen til Vindvet
og stod og stirred længe
op i en højblå Himmel,
ud over Fjorden og de brede Enge,

imens jeg gennemtænkte
mit Liv, dets Lyst og Plage,
de knejsende, de knuste,
de blodigt blussende, de blide Dage.

Ved mangt et Minde råbte
mit Hjærte højt af Kvide,
klaged på Jord og Himmel
for Overmål af ondt det måtte lide.

Men strængt Samvittigheden
tvang det til Ro i Brystet
med dette faste Domsord:
„Selv har du sået, og du selv har høstet!"

Sandt: Var min Udsæd Solskin,
da høstede jeg Sommer,
Blæst bragte Hvirvelvinde.
Hvad endnu ej kom op — vent kun, det kommer.

Iår var altid Høsten
af det Ifjor jeg såede.
Alt var retfærdig Gengæld —
kun dette ny, med dig og mig, er Nåde.

Det er et gavmildt Forskud
som Livet nu har givet
ved dig — og gennem dig skal
jeg selv betale det igen til Livet.

SIGURD

Brusende Stormkast, plaskende Byger,
Somren er ude,
Bladene fyger,
smældende slår de min Rude.

Ruskvær og Gråvær; dryppende Tåger
driver i Skoven,
Råger og Måger
skriger på Marken om Ploven.

Solsorten, skjult mellem gulnede Hasler,
fløjter bedrøvet;
vissent det rasler,
dær hvor den smutter i Løvet.

Lyser der end undertiden medlidende
Solskinsdage, —
Sol kan ej kalde den glidende
Sommer tilbage.

Veninde, Elskerinde,
ej heller vi kan drage
den Sommertid tilbage,
den Soltid nogensinde,
ikke med Smil og heller ej med Klage.

Vi magter ej at hindre,
det nytter ej at lokke
de Trækfugleflokke,
der fjærnt til overvintre —
og Tidens Svinghjul kan vi ikke rokke.

Men Somren som er ledet,
den har med Smertens Hammer
i hede Hjærters Flammer
Skæbne til Skæbne smedet:
det som nu rammer en, os begge rammer.

Vi to har i Forening
den Tid som nu er svundet
til vor Forundring fundet
at Livet dog har Mening —
og Sjæl i Sjæl er glødende udrundet.

Falmer da end med alle
små Blomster Løv i Lunde,
og vilde vi, hvis vi kunde,
forhindre dem i at falde —
Vor Sommer ej med denne går tilgrunde.

Var end du den blomstrende Jord, Veninde,
jeg det Hav, der sødt ved dens Bryster frydes,
een Gang skulde dog vore Kræfter svinde,
Favntaget brydes.

Vil du derfor nægte din Bejler Kravet?
Hør, hvor Elskov sukkes og Elskov synges,
se, hvor Jorden, omslynget fast af Havet,
favnende gynges!

Dø, det skal vi. Stolt dog og rolig skulde
jeg gå frem, når Dommeren nævnte Navnet,
fik jeg een Gang kun af min Viljes fulde
Vælde dig favnet.

Ak, een Lod var værre end de fortabtes:
Sæt at en af os nu iaften døde,
vi, som fuldt og kun for hinanden skabtes,
hvem der end døde,

den blev, ak, jeg fryser til Is ved Tanken,
Druen lig, der afrives halvvejs moden,
og den andens Modenhed, som når Ranken
visner ved Roden.

Klyng dig til mig da, du min ædle Drue,
fyld dig med min Styrke, og slip mig ikke!
Vintræ, bær din Drue, og lad din Lue
lifligt mig drikke!

Kys mig, kys mig, mens vore Læber gløder!
Elsk mig, elsk mig nu, i vor Blomstrings Sommer!
Veed vel du, veed jeg, når os Vintren møder?
Kun — at den kommer.

Favn mig, favn mig nu, i vor Styrkes Alder!
Elsk mig, elsk mig, mens vore Hjærter flammer!
Veed vel vi den Time, da Øxen falder?
Kun — at den rammer.

Lyt til Blæstens Lyd og til Granens Susen!
Grusom er du, hvis du min Bøn mig nægter:
Alt imorgen er vi måske hos tusend
henfarne Slægter . . .

SIGURD

Sidst af alt ønsker jeg du skal bryde
den Lov dit Væsen uvilkårlig kårer.
Nej, det er netop den, den du skal lyde,
og hverken mine Smil eller mine Tårer.

Hvis kun fordi du var smeltet af min Smerte . . .
Ja, heller vilde død for din Fod jeg ligge!
Giv mig hvad du kan af hele dit Hjærte,
med stolt Samvittighed, og andet ikke.

Jeg ønsker Et kun: At dit Spørgsmål gælder
ej den Samvittighed „Hvad Folk vil mene,“
din Skik-og-Brug-Samvittighed ikke heller —
din Menneskesjæls Ja eller Nej alene.

SIGURD

Ensom sidder jeg her i et halvmørkt Kammer,
Birkebrændet i Ovnen knitrer og buldrer,
blusser op i urolige røde Flammer.
Tungt har Savnet lagt sig paa mine Skuldre,
Mindets mægtige Klokker tog til at kime:
Elskede, mindes du hin Mørkningstime?

Alle de andre gik til Ro. Alene
du og jeg sad oppe. Vi hørte Suset,
Sommernattens Sus i løvtunge Grene,
ellers intet. Alting var tyst i Huset.
I den hyggeligt gamle Dagligstue
lyste Lampens rolige hvide Lue.

Det var første Gang at mit Hoved hvilte
i dit Skød, og du holdt med dine søde
Hænder omkring min Nakke, og du smilte,
bøjet over mig, rød som en Morgenrøde.
Mellem to hvide Arme såe jeg lige
op i dit Åsyn, ind i Himmerige.

Dejlig var dine Kinders dybe Rødme
mod de slanke Armes lysende Hvidhed —
o, men det skælvende Smils lønlige Sødme,
Dybden i dit Blik, og dets stolte Blidhed!
Henrykt lod min nøgne Sjæl af din ømme
Viljes Væld som af Ild sig overstrømme.

Ingen af os vidste nok stort om Tiden;
først da Bornholmeruret slog sit tunge
Etslag, mindedes vi, at for længe siden
havde vi halvbevidst hørt Midnat runge.
Du stod op og tændte dit Lys; jeg sukkede;
Lampen greb du, skruede ned og slukkede.

Og — så skiltes vi, ved din Dør på Gangen.
Elskede, hvis vi endnu skal ret længe
altid tage vor Elskovs Attrå fangen
under Forstandens Lydighed og Stænge,
nøjes med nu og da kun en halvt urolig
Aftentime sammen i Fremmedes Bolig —

Å så tror jeg, nej, jeg veed, at vi begge
visner i vore Hjærter, glemmer at håbe.
Ingen Sorg kan så frygteligt ødelægge
som et mismodigt Savn: Dråbe for Dråbe
siver Ungdommens Vin gennem Bægerbunden,
inden vi når at løfte det til Munden.

Ikke blot Ferieliv, de sorgfri Dages
Luftigheder og Strygen ad grønne Stier
var det vi vilde. Nej, vi vilde drages
dristig med Hverdagslivets Bryderier,
føre Dagens Byrde ved fælles Kræfter,
dele den søde Hvile sidenefter.

Lykken er for os to den tillidsfulde
Selvhengivelse, Hjærte til trofast Hjærte,
Sindets Sejr over egen Sløvhed og Kulde.
Meget vil vel endda tynge og smerte:
Eris følger Eros, og sjælden savnes
Torneranken om to, hvor ømt de end favnes.

Dog, når uskjult Vilje med Vilje mødes,
— ikke blot rosensmykt til et Samlivs Fester, —
slås der åbne Vunder, og de kan bødes.
Hvad end dig og hvad end mig der rester, —
Elskede, sammen er vi to dog stærke,
våbenføre til Strid for Adelsmærke.

Klagede jeg nys, at den klare Kildes
Udspring alt er fyldt af de sammenskrumpne
visnede Blade — at vor Ungdom spildes
ynkeligt bort i Savn — at Fattigdoms lumpne
Næver adskiller to, der søger sammen
Legem og Sjæl, som Luften søger Flammen?

Tungt i Sandhed er det for to, der hører
levende sammen — hvis inderste Trang kun stilles,
når de med Sind og Sans hinanden rører —
tungt for sådanne to er det at skilles,
indtil Blodet er mat og Blikket fordunklet:
Gavnløst har alligevel Stjærnen ej funklet.

Du er dog ved mig i dig selv befriet,
udløst er din Sjæl og dens bundne Styrke.
Du har i mig, du stolte, vakt og viet
Manddoms Ånd, som veed hvad Gud den vil dyrke.
Lænkebundne i vore Trængslers Lejre
strider vi med os selv og vil — vil sejre!

GUDRUN

Hvis Du var hos mig kun, du altfor kære!
Det er det svære,
at hver for sig vi Byrderne må bære.
Langt fra hinanden
går vi med hver sin Tornekrans om Panden.

Det veed jeg vel, at Tornene vil blive,
stikke og rive
os al den Tid vi begge er i Live.
Trods Smil, trods Tårer,
vi skal nok mærke dem, hvor dybt de sårer.

Men hvad er blomsterrigt som Tjørnestammen?
Bar vi kun sammen
hvert Savn, hver Sorg, og Angeren og Skammen,
da skulde briste
med Blomst ved Blomst de tornesnoede Kviste.

Som Dug og Sol tyst i en Morgenrødes
Festtime mødes,
og af det Favntag tusend Roser fødes —
Ak, Drømme, Drømme —
således skulde Sjæl i Sjæl udstrømme.

Men se, jeg sidder ensom på mit Kammer.
Tildøde krammer
de hårde Skrifttegn Hjærtet og dets Flammer.
Hver blødt fremspiret
Blomst af mit Væsen visner i Papiret.

Blæst, Midnat, Måneskin — og Isen klager.
Forrevne Flager
af hvide Skyer over Skoven jager.
Vestpå de driver!
Dær sidder du måske, som jeg, og — skriver!

XII

ET BREV

Og Mikkel Post kom humpende
i Ratskovgårds Allé,
kom raslende i vissent Løv,
kom sjaskende i Regnen,
kom listende en Morgen
i den nyfaldne Sne,
der lydløst havde lagt sig
om Natten over Egnen.
Et hastigt Tag i Gangdøren,
Kæppen sat i Krog,
en Raslen med Aviser,
et Klask i Vinduskarmen —
Det hørtes til et Kammer,
et Hjærte kom i Kog:
Stod Mikkel nu dernede
med Kasketten under Armen?
Hans Æblekind rynkedes
af et fortroligt Grin,
hvergang han kunde melde:
„Et Brev til Kandidaten!“
Og hans Pærenæse, farvet
af Frost og Brændevin,
var Hjort den allerprægtigste
Næse i Etaten.

„Lusangler er de fleste,“
sa gamle Mikkel Post.
„Hjort veed, det tar på Varmen
med Sølevær og Frost.“

Og Øxen klang i Dalen,
og Saven hvinte travl,
det knitrede, det knaldede
ved Styrt af tunge Stammer,
og Stormene kom buldrende
mod Gårdens røde Gavl,
og Aften efter Aften
stod Ruderne i Flammer.
Tagrendere var Alfarvej
for Kryb, der søgte Hus,
det trippede på Lofterne,
det peb i alle Kroge,
det smuttede i Smøgerne
med Rotter, Mår og Mus,
og på Høstænget smældede
den leddeløse Låge,
mens Blæsten i Bælgmørke
svøbte over Jorden,
og kun i Hjørnestuen
en enlig Lampe brændte,
synlig som et roligt Fyr
langt ud over Fjorden,
og brugt som Fyr af Fiskerne
ved Holmen, hvor de vendte.

„Dær sidder Kandidaten
og skriver Brev igen,"
sa Gårdens Piger. „Havde Jen
da såen en bitte Ven!"

„— — Så slap jeg da Forvalteren
og ønsker ikke fler.
Jeg sidder her og læser
i dine gamle Breve.
Hvor går de mig til Hjærtet,
jeg græder, jeg ler —
Hvem skulde tro de døde Tegn
så mægtigt kunde leve?
Ak, de er altfor levende.
Jeg hører din Røst
næsten smertelig tydeligt
tit og mange Gange —

thi kun forgæves søger
min Kind dit varme Bryst,
min Hånd de slanke Fingre,
der sødt gir sig tilfange.

Jeg savner dig, Gudrun,
hvergang mit Arbejd lykkes,
du skulde se og vide
hvordan jeg bær mig ad;
og går det dårligt, savner
jeg dobbelt, for jeg trykkes
af Mismod da og trænger
tit til et dygtigt Bad
i ubekymret Latter.
Ja blot jeg sad her stille
et Øjeblik og hørte
dig synge eller spille
i Stuen nedenunder,
så tror jeg, jeg blev glad.

Jeg savner dig, du vågne,
hvergang på Himlens Hvælv
Sol skinner, Skyer skifter
med Genskin i mig selv —
hvergang jeg under Isen
hører Lyd af dulgte Kilder —
hvergang jeg hører Skovskaden
skræppe i Alleen —
hvergang jeg ser de arme
små Agerhøns, der triller
langt borte over Markerne
som Kugler henad Sneen —
ved alle disse Småting,
der medens Dagen rinder
gir Livet Skift og Farve:
Jeg veed jo, du forstod.
Jeg sørger over alle
de Ting der fæster Rod
i Hjærtet ubemærket
og blir kun mine Minder.

Jeg savner dig, du varme,
hvergang mit Hjærte fryser
ved Tanken om den Time
da alting er forbi, —
ved Synet af den strålende
Stjærnehær, der lyser,
men aldrig over Åndens
ensomme Afgrundssti.
Når Mørket er omkring mig
og Rummets kolde Vinde,
da savner jeg din Kind mod min,
kærlige Veninde!

Hvad hjalp de Bud, som Brevene
så langt og langsomt bar?
Ængstelige Spørgsmål,
urolige Tanker
vågner i Sekundet
og kræver hastigt Svar
af Øjet, om det lyser,
af Hjærtet, om det banker.

Nej, dette Liv i Længsel
er ikke til at leve!
Og dog — ifald jeg tænker
mig uden Længsel nu —
eller tænker mig en Uge
foruden dine Breve —
Skriv tit, skriv langt, skriv alting!
Jeg længes jo — som du —

Hvorlænge? Ja, forleden
var Manden jo herovre,
selvsikker, bred som Dovre
og hård som Filefjæld,
helt Pengemand og Købmand,
en ægte Dollarstærsker,
men Pengenes Behersker
og ikke deres Træl.
Her har han købt og tørlagt
Almind og Ratting Sø,
ved Hjælp af sine Penge
forvandlet dem til Enge,

hvor Præmiehingste sparker
i fodhøjt Kløverhø,
og Mosen har han opdyrket,
gjort til Mønstermarker.

Han kom en tidlig Morgen
og fik, imens vi sov,
set alting grundigt efter.
Det er hans Plan at brede
de tusend Tønder Skov
ud over Ratting Hede,
en hel Kvadratmil næsten,
til Klitterne ved Hou.
Der bliver Arbejd, ser du.
Mit Regnskab blev jo synet,
nøjagtigt, og i Tavshed.
Barsk rynkede han Brynet
og mønstrede og målte
hver Linje på de Kort,
som jeg har tegnet til ham —
men førend han tog bort,
tilkendegav han, alting
var gjort til hans Tilfredshed,
og bad mig om at blive.
Såvidt alt vel. Jeg kan
vist vente mig hans Tilbud
med nogenlunde Vished
og vilde gerne tjene
den Gærning og den Mand.

Men da han sad på Vognen
og svøbte sig i Kappen,
henkastede han flygtigt
det Ord: „De er vel fri,
ugift og uforlovet?“
„Nej!“ råbte jeg fra Trappen,
„Forlovet!“ „Tag et Råd,“ sa han,
„og gør det forbi!“ —
Så vinked han til Kusken.
Jeg stod som himmelfalden,
forbitret og bedrøvet
gik jeg ind gennem Hallen.

Hvad er det for et Samfund,
som tvinger til at vælge
mellem menneskelig Værdighed
og Værdighed som Mand?
Jeg skabtes til at elske —
men vil jeg, må jeg sælge
min Frihed, mine Evner,
mit Fremtidsmål, min Stand.
Og vælger jeg mit Arbejd
og mine Evners Krav
at bruge, som jeg kan det bedst,
hvad Kraft der blev mig givet, —
da må jeg trampe på den Trang,
som samme Giver gav,
da tvinges jeg at stryge
mit Hjærtes Blomster af,
for så måske, når siden
jeg selv er træt af Livet,
at plantes, kun til Latter,
som en fortørret Stav!

— — — — — — — — — —

— — — — — — — — — —

Men tilgiv mig, Gudrun!
Her sidder jeg og skriver
den halve Nat, kun efter
min egen skæve Næse,
og glemmer rent, at alt hvad
jeg sad inat og skrev,
skal du iovermorgen
ha Umag med at læse:
Økonomi, Filosofi,
et fjorten Siders Brev!

Straf mig, hvor jeg syndede:
skriv selv et på halvtreds!
Had ikke min Etatsråd!
Hans Råd gir jeg Fanden,
men hænger i med dobbelt Kraft,
Hvor barsk han rynker Panden,

min Flid og min Dygtighed
skal stille ham tilfreds.

Og husk så på, at vi to
er skabte for hinanden
og hører lovfast sammen,
og hvad der end kan friste,
dig vil jeg aldrig svigte,
dig tør jeg ikke miste.

XIII

KAMP

„Græd ikke sådan, hører du!
Din Ven er ikke vred.
Men du kan nok begribe,
det her går ikke længer.
Det bliver stygt, forstår du,
Halvhed og Usundhed.
Det må vi ud af. Luft og Lys
er det, hvortil vi trænger:

Enten må vi skilles,
måske for lange Tider,
og grundigt, ikke ses,
ikke skrive, før jeg nåer
en god og sikker Stilling
og kan hente dig omsider —
eller også bliver
du min endnu iår
på simpel Husmandskones
som jeg på Husmands Kår.

Det bliver ikke Skovfoged.
Husker du dengang
du lovede saa kækt
at skure Gulv og skrubbe Gryder?
Kun Skovløber bliver jeg,
den ringeste i Rang,
den fattigste. Så tænk dig om,
forstå hvad det betyder:

Hans Hjærte og en Hytte —
med kneben Plads til to,
to Kamre og et Køkken
og — ja, du kender Visen,
mens Manden går på Arbejd
må Konen passe Grisen,
hun malker, og hun trækker
tilskovs med deres Ko.
Hun moger Svinestien,
hun luger deres Have
og hypper Kartoflerne,
og Maden skal hun lave
og holde Huset renligt
og Strømperne med Stop:
Det bliver sildig Sengetid,
min Tøs, og tidlig op!
Det bliver Hvergarns Kjole,
det bliver Træskotrav,
krum Ryg og barket Næve
og Hodet lagt på Skæve —
Du kender nok det rigtig gamle
Husmandskonelav?

Ja ja, jeg skæmter med det,
men der er Alvor i'et.
Du husker hvad jeg sa dig,
Etatsråd Bjerges Svar,
at der var langt fra friet
til gift og ægteviet —:
„Betænk Dem, til jeg kommer
igen i Februar,
men den, som her skal styre,
må være fri, min Far!
Han må sgu —“ og han bandte, —
„kun tænke på at plante.
En dygtig Mand og hele Manden
har jeg Brug for her;
det Arbejd og den Stilling
er nok et Offer værd.

Tre Tusend blankt om Året,
fri Bolig, Brændsel frit,

god gammel Have, Jord
til fem Køer og et Par Heste,
og så, hvad De velsagtens
vil regne for det bedste,
fri Fuldmagt til at ordne
alting *par conduite,*
naturlig, at De står mig
til Regnskab, Hvid og Skilling —
og så, som jeg har sagt Dem
både tydelig og tit:
Skovrideren på Ratskov
ingen Ægteskabsbevilling!

Hvis De, når Tiden kommer,
imod Forventning vrager
mit Tilbud og dog ønsker,
som De sa, „at være med
i dette store Arbejde,“
kan De få det Sted,
Skovløber Wendrich havde,
hvad Time De behager,
mod samme Pligt og samme Løn,
som han har oppebåret,
fri Bolig, Have, Græsning,
fem Hundred fast om Året.“

Det sa han, og jeg kender
ham nok til at forstå,
det er hans faste Vilje,
han viger ikke fra det. —
Huset ligger i Skoven
med Kig til Ratting Å.
Man kan bo i det, hvis man vil.
Nå, Gudrun, skal jeg ta det?

Der kunde jo vel tænkes
den Mulighed engang —
Dog nej, det nytter ikke
at bygge Luftkasteller
Det sikre, det er Husmandshuset.
Vejen bliver trang.

Mens Græsset gror, dør Horsemor.
Du veed hvad Valget gælder.

Men vælger du at vente, Gudrun —
ja, jeg kan forstå det,
men så må du til Gengæld
se at begribe mig,
at jeg vil bort, vil prøve
at bane mig en Vej
i andre Lande. Målet
er fjærnt, men jeg skal nå det.

Min Fætter, Skovtaxatoren,
har skrevet han vil borge
mig for en Plads hos Førsteren
i Vardø, hvis jeg vil.
Så ser jeg Midnatssolen —
og jeg har Lyst nok til
at se hvordan de driver
Forretningen i Norge.

Altså — hvad vil du, Gudrun?
Skal jeg gå ned og skrive
til Vardø til min Fætter
og be ham om et Ord?" —
Hun bøjede sig hulkende
frem over ham: „Jeg tror —
nej, Sigurd, nej, jeg veed det, —
jeg veed det, du skal blive!"

„Å, det var godt!" Han hviskede
med hendes Kind mod sin:
„Iår vil den jeg elsker,
den jeg elsker, være min,
Ildrosen, Flammeliljen
vil springe ud iår,
men Året er en Evighed —
thi spørger jeg dig: „Når?"

Hun smilte gennem Tårer:
„Måske — måske til Sommer."
„Hvad mener du med Sommer?"
„Når Rugen sætter Ax."

„Ja og Nattergalen klukker,
og Frøen siger Kvax,
og Storken gaar med Hænderne
i sine Frakkelommer!
Så tar jeg før Expressen
til Sulitjelma strax.“ —

Hun kneb ham i Øret
og kyssede hans Mund:
„Men Huset må dog ordnes,
tapetseres vel og males?“
„Javel, men det bestilles,
udføres og betales
i Løbet af en Måned
fra Dato. Næste Grund!“

„Og Far og Mor skal forberedes,
Sigurd. Der skal lyses,
og der skal bydes Gæster,
og der skal købes Møbler,
og Sengeklær og Køkkentøj
og tusend andre Ting.“ —
„Og for Vinens Temperering
og for Sovsen skal der gyses,
Brud og Brudgom løbe Spidsrod
mellem Snerper og Snøbler
til Degnens Svalehale
og Præstens Kasseking!“

„Fy, du er styg!“ Hun slap ham
og satte sig tilbage
med sammenlagte Hænder.
Han rejste sig, gik hen
til Vinduet og nynnede:
„O Ve, o Ve og Plage,“
men tav så med det samme
og kom derhen igen
og satte sig, krøb sammen
i Sofaen, i Hjørnet
længst fra og spurgte bønligt:
„Er Dronningen fortørnet?“

Hun svarede ham ikke.
Han flyttede forsigtigt
et lille Stykke nærmere,
fik fat i hendes Hånd
og kælede og spurgte:
„Er det så voldsomt vigtigt
med Præst og Brudepiger
og Slør og Silkebånd?“

Hun tav og slog med Nakken.
Så flyttede han varligt
endnu et Stykke nærmere
og tog om hendes Arm:
„Ifald vi skulde undvære
den forgyldte Karm,
de syv Slags Vin, de otte
Retter Mad — var det så farligt?“

„Slip mig!“ sa hun. „Sigurd
— jeg tror dog du forstår,
Du veed selv, hvor håbløs
min stakkels Længsel ledte,
men jeg har sagt og syntes
fra jeg var sejsten År,
at dersom det utrolige,
vidunderlige skete,
som nu er sket, at jeg blev smeltet,
jeg, der var så hård,
fandt En, fuldt værd at elske
på gode og onde Kår —

Da skulde for Alverden
min Jubel synges ud:
Her ser I den jeg elsker,
sødt er det at besejres!
Slægt og Venner skulde samles
og se mig glad stå Brud,
med fuld Musik og mange Blomster
skulde Festen fejres.

For Livets Friskhed vilde
jeg bære Myrtekransen

og for min Lykkes Løndom
det lange hvide Slør,
og længselsfulde Unge
skulde følge os i Dansen
og titte efter Kransen
og Brudens hvide Slør.“ —

„Og blinke til hinanden
ved dine røde Kinder
og nysgærrigt mønstre
min Holdning og mit Smil,
imens de gamle flyder
omkring i deres „Minder“,
som Slikaspars i rørt Smør
og nyder vores „Stil“!

Vi er i dannet Selskab,
og Flovser siges ikke,
men dog, når vi skal rejse,
de Håndtryk og de Blikke!
Ugifte Tanters Medynk,
Fru Oberstindens Jammer
og moderlige Trækken dig
tilside til sit Kammer!

Ilfærdig Skiften Klæder,
Bekymringer for Tøjet,
Vognrummel, Drikkepenge
og Konduktørens Grin —
og så *enfin seuls* trætte
af Rejsen og Halløjet,
forspiste efter Festen,
og hede — mest af Vin!“ —

„Du maler det så hæsligt.
Men jeg har været bedt
til Bryllup selv, og alting
var ganske anderledes!“
„Jeg var også Bryllupsgæst;
og jeg har hørt og set —
og ikke vidst, om mest jeg
skulde væmmes eller vredes!“

„Forstår du da slet ikke,
hvor gærne jeg vil være
netop den Dag sammen
med Far og lille Mor
og alle mine Søskende —
med dem, som er mig kære
og længe var mig kærest
af Mennesker på Jord?

De elsker mig så trofast,
har vogtet mig så længe
med Kærlighed og Omhu
det bedste de forstod —
og lille Karen Lise,
og de to kære Drenge —
vi følte os nu altid
så stærkt af samme Blod.

Jeg synes, at den Dag
da jeg skiller mig fra Hjemmet,
ikke bare bliver
en Tid et andet Sted,
men følger som min Husbond
dig, der nylig var fremmed,
har de jeg svigter gyldigt Krav
på lidt at være med.“

„Ja, lille kære Gudrun,
hvis det var dem, der gav!
Men er det dem? Jeg spurgte
kun dig; kun du gav Svaret —
på Trods af deres Ønsker,
så vidt jeg har erfaret!
Jeg tilstår derfor gærne,
at du har gyldigt Krav
på rettidig kærlig
Indbydelse til Festen —
Men er vi ikke nok så,
vi to? Jeg synes næsten.

Hvorfor skal andre vide
om Dag og gætte Time?

Det synes dog minsandten
en så personlig Sag!
Kun to kan høre Himmeriges
Guldklokker kime --
to Sprog og to Apostle
til Elskovs Pinsedag!"

Han kyssede i Mørket
hendes Kind og hendes Øre:
„Læg Hodet på min Skulder —
nej, sådan er det bedst —
og kom så med din lille Hånd,
sådan, nu skal du høre,
hvordan din Ven har tænkt sig
en rigtig Bryllupsfest:

Når nu du har betænkt dig
og så en Morgen mærker
ind ad dit åbne Vindu
Hyazinters søde Duft,
og Solskin ind i Ansigtet,
og ser en blå blå Luft,
og hører Stæren fløjte
og Himlen fuld af Lærker —
så står du op, går hen til Bordet,
og så skriver du:
Hr. Sigurd Hjort i Jylland
på Ratskovgård — Kom nu!

Så kommer jeg. Vi mødes.
Måske der er en Færge,
måske en rigtig Sejlbåd,
på den går vi ombord
og sejler over Havet
til Rygens hvide Bjærge,
eller Island, eller Spanjeland,
dog helst et Sted i Nord,
hvor Rugen står og grønnes,
og Bølgerne går blå,
og vi er to små Spurve
som ingen agter på.

Så tar vi smukt hinanden
i Hænderne og følges
ad Veje som vi aldrig
har set og vandret før,
og Poppelløvet hvisler,
og Grøftegræsset bølges,
en gammel Kone sidder
og strikker i sin Dør,
og smiler mildt forundret,
idet vi går forbi,
og hilser på et fremmed Sprog
af fremmed Melodi.

Men dær hvor Åen strømmer
dybt under Bakkekammen,
eller ude langsmed Havet,
hvor Dønning plasker ind,
sidder vi to mod Aften
og taler kærligt sammen
om alt det underlige,
som fylder vores Sind.

Så går vi op i Kroen
og får lidt Mælk at drikke,
Smør, Hvedebrød og Honning
er vores Aftensmad.
Værten kommer og viser os
det Rum, hvor vi skal ligge,
friske på Sjæl og Legem
følges vi roligt ad.

Stuepigen samler Tæpperne
af to små hvide Senge,
jeg vasker mig, du hænger
din Kåbe og din Hat,
hun ønsker os at sove godt
og går. Så kan vi stænge,
ingen i Verden aner,
vi to har Bryllupsnat.

I Løn sover sammen
vi lykkelige to,

og så, når Solen skinner
ind i vort Bryllupskammer,
hvor smukt da at vågne
til ensom festlig Ro —
ingen Brevbjærg på Bordet,
ingen dumme Telegrammer,
der klaprer på Stationerne
og fritter hvor vi bor
med næsvis Lykønskning
til Hjærtets tavse Lykke.
End ikke Tanker, veed vi,
kan spejde vore Spor,
hvor vidt de så vil vejre,
hvor dybt de så vil dykke.

Se sådan synes jeg nu
at den bør fejres, Festen,
den Del, som er vi tos kun
og kommer ingen ved.
Først er jeg dog Menneske,
dernæst et Samfundsled,
først ofrer jeg til Livet,
bagefter kommer Præsten.

Jeg ser på Skattens Mønt kun:
Til hvem skal her skattes
Står Cæsars Præg i Malmet,
gir jeg, fordi han gav.
Så vidt som jeg værnes
af det Samfund, hvor jeg sattes,
bøjer jeg mig villig
som Borger for dets Krav.

Og da vi to nu ikke blot
i lønlig Fryd vil favnes,
men kræver Lovens Borgmur
om Hjemmets fælles Liv,
har Loven Lov at kræve
til Gengæld vore Navnes
Indtegning under Ansvar
som Husbond og Viv.

Gav vi da først i Løndom
for hver sit Liv, sin Gud,
hvad du er mig som Elsker,
jeg dig som Elsket skyldig,
lad så vort Forbund stadfæstes
efter Lovens Bud!
Vælg Præsten, vælg Borgmestren,
begges Underskrift er gyldig.

Og du må samle Gæster,
så mange som du vil,
og du må holde Fester,
så længe som du lyster.
Med din Broder skal jeg klinke
og danse med din Søster,
og lad din Fætter blinke,
hvem han så blinker til!

Hvad mener du om den Plan?
Er den så dårlig mon?"
„Du snakker godt!" „Kun snakker?"
„Å nej der er jo meget
jeg finder smukt og rigtigt, men —
jeg må ha overvejet —"
„Ja det skal du få Lov til."
„Sigurd, jeg synes kun —"

„Hvad synes du?" „Jeg synes,
det var lisom ikke rigtigt
altsammen, hvis vi ikke
var viede. Du veed . . ."
„Jeg veed at det med Kærligheden
ikke er så vigtigt,
når kun Attesten er der.
Jo Tak, jeg veed Besked!"

„Det var dog som at stille
sig udenfor de Love,
Samfundet — For en Kvinde
er denslags ikke let."
„Ja, Gudrun, du har Ret,"
sa han, „det var at vove —"

Han rejste sig og gjorde
sine Hænder løs fra hendes:
„og det er netop dette
jeg ber dig om at mindes.

Når Vielsen er fuldbyrdet,
har en Kvinde Dom
for Rang, for Ret til Underhold,
til Føde, Klæer og Bolig.
Hun er i sikker Stilling,
hun kan hengi sig rolig,
ja skal det. Hendes Grunde?
Dem spørger ingen om.
Og Himlen veed, og du veed,
der gives mange Slags.
Men mangler hun Attesten,
er alt forandret strax.

Ingen Lov forbyder
en Mand idag at svige
den Pige, som iaftes
altfor tillidsfuldt har hørt
hans Bønner. Han kan spørge:
„Hvem er den stakkels Pige?
Hun går så sørgmodig,
som om hun var forført.“

Og hvem kan bevise,
at de har ligget sammen?
Ja somme vil vel sige
han har handlet som et Skarn,
men Krav har hun bare
på Foragten og Skammen —
og så de lumpne Kroner,
ifald hun får et Barn!

Så sandelig, den Pige
som veed lidt hvad det gælder,
hvor dyrt der tit bødes
for Jomfruærens Tab, —
som ikke overrumples
og ikke tvinges heller,

men hengir sig selvbevidst
                    inden Ægteskab
som den der vil og vælger
                    og veed hvad hun vil,
hun må elske, må tro på
                    den Mand hun gir sig til.

Og derfor er det netop
                    jeg ønsker og forlanger
din Elskov netop sådan."
                    „Og ellers ikke." „Nej.
Jeg henter ikke Hustru
                    ad Hobens brede Vej,
det blev mig kun et åbent Sår
                    af Tvivl og Angst og Anger.
Hver Gang jeg red tilbage
                    over Mindets Buebro,
vilde min Ganger snuble
                    i sine gyldne Sko."

Han tav, gik hen til Vinduet.
                    I Lygtens matte Skær
lyste Sneen under Gangstiens
                    sorte Elmetræer.

Og der var længe stille
                    derinde. Sigurd hørte
kun Gudruns dybe Åndedrag.
                    Tungt gik hans eget Bryst.

Da raslede en Kjole,
                    en kølig Kind berørte
hans hede Kind. Han hørte
                    en kærlig alvorlig Røst:

„Og vil din Ganger snuble
                    over den stride Strøm —
før slår jeg i dens Guldsko
                    det sejstende Guldsøm.

Om også andre plejer
at tænke anderledes —
på to som trofast elsker
vil Gud vist ikke vredes.

Og hvem i Verden elsker
mer trofast end vi to?
Den stakkels vantro Thomas!
Han skal få Lov at tro."

Han spurgte: „Må jeg tænde?
Jeg vilde gærne se
dit Ansigt, om det siger
det samme som din Stemme.
Kan din Mund ikke smile,
dine Øjne ikke le,
så vil jeg helst gå bort strax
og prøve på at glemme."

Så tændte han, og løftede
Lyset op og såe,
at hendes Læber sitrede,
og Øjnene var våde, —
men under Læbens Sitren
og Øjets Tårer lå
et kærligt Smil, et Solsmil,
og lyste overmåde.

SIGURD

Luk op, du kære! Luk min Længsels Due
ind i din Stue!
Den hilser dig at Buret står i Lue,
kan ikke stænges.
Jeg længes efter dig, — jeg længes — længes —

Og glæder mig — til dig, du elskovsfulde,
mer end jeg skulde,
har hverken Plads til Frygt nu eller Kulde,
ikke til Tanker,
til Glæden kun, som i hvert Pulsslag banker.

Så stærk en Jubel volder næsten Klage.
Kun disse Dage,
nej, kun de Timer er endnu tilbage:
Da skal vi mødes,
og fra mit Halvliv jeg til Liv genfødes.

Se, Ordets Pileskud og Blikkets Lanser
i Luften stanser
for Glædens Guldbånd, der min Pande kranser.
Mit Arbejd hviler,
og min Bekymring, og ad alt jeg smiler.

Ja, selv ved Fjorden under Mørkningsvagten
på Andejagten
kan Smilet bryde frem og tage Magten.
Nu, mens jeg skriver,
nu er det der igen, det Smil — og bliver.

Thi Hjærtet jubler i mig som en Lærke:
Snart skal jeg mærke
din Solkraft om mig, du min viljestærke
stolte Veninde,
du glade, modige, fribårne Kvinde!

Min varme Brud — min kloge Søsterlille —
frisk som en Kilde —
så let en Hånd — og Øjnene så milde —
Munden, den rige,
den løndomsfulde, den besynderlige —

Tæt ind til mig skal hun sig trøstig gemme —
jeg skal fornemme
et Åndepust i Øret — og en Stemme, —
og hendes søde
Kys på min Mund, svulmende mit imøde.

Og hendes Væsens Ild skal mig omhylle,
styrke, fortrylle,
og jeg skal fylde mig med hendes Fylde:
Min er jo hendes,
og vi to lever kun, når vi forbindes.

Så tænd for mig da, du min Lyst, min Smerte,
Lys i dit Hjærte,
den hellige Forventnings Alterkærte.
Min står i Lue:
Snart skal jeg Lys i Lys dit Åsyn skue.

GUDRUN

Du veed vist ikke hvor dybt jeg længes,
hvor fuldt jeg daglig påny dig kårer.
Ak, stundom tror jeg mit Bryst vil sprænges
af Elskovskvide og Lykketårer,
og Blodet svulmer i mine Årer,
hvergang jeg tænker: Snart er det Maj!
Hvad Savn jeg lider, hvor sødt det dårer,
hvor dybt jeg længes, det veed du ej.

Men heller ikke hvor Angsten knuger
mit stakkels Hjærte, såsnart jeg mindes,
kun et Par Dage, kun et Par Uger
skal være dine og din Venindes,
vi udfris bare for straks at bindes
i dobbelt Længsel og dobbelt Savn.
Det var jo Livet, der skulde vindes!
Hvor kan jeg gå fra min Husbonds Favn?

Hvor kan vi skilles? Ak nej, jeg fatter
slet ikke Tanken, det gør jeg ikke:
Først helt hinandens og så — så atter
de lange Nætter i Længsel ligge
og vågne fjærnt fra den kæres Blikke
og slås med Dagen alligevel!
Langt heller stjæle, langt heller tigge,
jeg vilde sørge mig rent ihjel.

Nej — spotter Folk det, skal de ha Skammen —
behold mig hos dig og lad os lide
hvad Fattigfolk har at lide sammen,
og jeg skal arbejde, jeg skal slide,
for dygtig er jeg, det må du vide,
du selv er dygtig, du når nok frem,
og skiller Dagen: Ved Aftenstide
skal sødt vi mødes i vi tos Hjem.

SIGURD

Jeg tog dig helst under eget Tag:
Alt dette ejer vi to, Veninde! —
Og dog — dog skete det vel en Dag,
at en stod ensom igen derinde!
Hvad mægter Menneskehånd at binde,
som ikke brister i Dødens Hænder?
Koldt slukker evige Kræfters Vinde
hvert helligt Bål som vi Stakler tænder.

Livet og Døden! Et er de to,
Et i en Enhed, der aldrig brødes,
som det at visne med det at gro,
og det at skilles med det at mødes,
og først i Favntagets Jubel fødes
den bitre Ensomheds Pine siden.
Skal derfor Elskov og Liv forødes?
Nej, tag du Fryden, og trods du Kviden!

Når ikke Døden har skræmt din Hu
fra Elskovs Fare — hvor kan det mindre
da fylde dig med så mægtig Gru?
Lad ikke Fejghed vor Fest forhindre!
Idag skal flamme, inat skal tindre,
Elskovens Banner hejst over Borgen!
Og lad så Lynet vor Lykke splintre:
Kun Dåren lever sit Liv imorgen!

GUDRUN

Kære, jeg er lidt bange,
en lille bitte Smule —
Kunde jeg bare skjule
mit Hoved ved dit Bryst.

Ikke for dig, min egen,
men for — det ubekendte.
Kunde jeg bare vente
en lille Tid endnu —

Dog tror jeg, veed det næsten,
— det skal vel sagtens være —
når først jeg ser dig, kære,
så tror jeg nok, jeg tør.

XIV

UDEN VIDNER

Majnattens lune Dæmring
med Duft af Løv og Muld,
hvid Damp står over Engen,
Sølvglans på grønne Marker,
hos Moderfåret sover
små Lam med sølvhvid Uld,
på Toften står en Hest vågen,
hrimmer svagt og sparker,
og Tøjrets Ringlen høręs
langt ud i lydhør Nat,
mens Kukmanden kukker
og Nattergalen klukker
fra Dybet af det blomstrende
drivhvide Slåenkrat.

Da dønner det bag Bakkerne,
det buldrer gennem Skoven,
det braser igennem
de tætte Bøgetræer:
Dampdragens Hvirvelånde
med Gnisters Jag foroven,
Ildøjet lavt mod Jorden,
og nærmere og nær:
Expressen. Jorden ryster,
den blanke Stålvej skinner
i rolig Bue fremad
foran Lanterneflammen.
Vogn efter Vogn, tungt raslende.
Så smælder Luften sammen
i Rummet bag den sidste,
og Bulderet forsvinder.

Der hviles i Kupeen,
man snorker over Fyn.
Kun een har åbnet Vinduet
og står og ser lysvågen,
hvor stolt Fuldmånen løfter
sit Sølvskjold over Tågen
og slår af Hegnets Dugdråber
diamantblå Lyn,
imens den lange Vognrækkes
Lysstriber trækker
sig ilsomt henad Marken snart
og snart opad en Skrænt
og smutter ned i Dale
og løber hen ad Hække,
og hvide Længer lyser
forunderlig bekendt
i Dæmring mellem Haver,
hvor han har aldrig vandret,
og synes dog han husker
den lille grønne Sti
fra fordums lyse Nætter,
men nu er alt forandret,
og Toget larmer trodsigt
ustanseligt forbi.

Vildskab og Sår. Ak Ungdom!
Besynderlige Sødme! —
Han griber op til begge Sider
i det grå Gardin
og læner sig bagover
som i en Rus af Vin
og stirrer ud i Nordhimlens
blege Rosenrødme —

„— men snart er Natten omme,
den gyldne Morgen min,
fuldt Liv og dobbelt Styrke
med ikke mindre Sødme.
Hun venter mig, iskænker mig
sit Hjærtes unge Vin —“

Han holder højt ved begge Sider
i det grå Gardin
og ser sig ud. Nu gyldner,
nu blusser Luftens Rødme.
En Kæmpeguldsmed løfter
to røde Strålevinger
højt op mod Himlens Midtpunkt
fra Bakkerne i Nord,
brat vågner alle Lærkerne,
de sitrer, triller, klinger
vidt over våde Marker
så blidelig i Kor —

Imens Expressen stønner
og dønner gennem Landet,
og Sigurd i den raslende
og slingrende Kupé
står utålmodig oprejst
og kigger efter Vandet,
om ikke snart en Stribe
af Bæltet er at se,
og synger højt og fløjter,
i hæftig Takt med Toget,
den vildeste forelskede
Længselsmelodi,
og slingrer og hopper,
i hæftig Takt med Toget,
og jubler for til Aften,
hvergang en lille Sti
imellem grønne Marker
i Glimtet er forbi.

Ved Daggry vågner Gudrun
med Et, og Blodet strømmer
fra Hjærtet hæftigt ud igennem
hele hendes Krop
ved Tanken om iaften.
Og hun står hurtig op
og klær sig på og pakker ind, —
og veed hun bare drømmer.

Og hun går ind i Stuen
og drikker Morgente
og snakker højt med Musen
og hører hende le
og viser hende Sytøjet:
Sådan skal du sømme! —
og følger Generalen
til Stalden for at se,
om Bertel nu har husket
at ta den røde Tømme —
og ber om Lov at køre selv —
og veed, at alt er Drømme,
urimelige Drømme.
Det kan umuligt ske.

Så sidder hun på Bukken,
festklædt, i sin hvide
ny uldne Sommerkjole,
og snakker til de små
kulsorte Køreheste,
der går for hidsigt på:
„Så Mustafa, så Kora,
sådan, det kan I lide!"
Og Vejen strømmer under dem,
Hjul ruller, Hovslag smælder,
med Genlyd gennem Skoven.
Det tror hun ikke heller.

D svinger gennem Hulvejen
under Stavne Bakker
med Støvet op omkring sig,
så de kan knap få Været,
men Luften bliver friskere
på Farten over Kæret,
og Generalen knapper
de fire fem Lag Frakker
og peger på de nyudsprungne
unge Birketræer:
...den Rankhed – og den Ynde —
den Duft — det Morgenskær!
De minder ham... Hun undres:
Hvad er det dog han snakker? —

Å det er sandt, en Drøm kun,
og ingen Umag værd.

Det buldrer under Hjulene —
Åen — Bjærgby Bro —
det klaprer henad Kongevejen —
brede Marker bølger —
De røde Liner strammes
og slappes over to
blanksorte Hesterygge,
og hendes Hænder følger
med tilvant Varsomhed
hvert lille Op-og-Ned
af de to Sortes Hoveder
og slipper ikke Tømmen.
Men hele Tiden veed hun
så godt at det er Drømmen.

Og hører lisom langt fra
en sært bevæget Stemme,
som taler om derhjemme
på Hejrelund — hvor tungt
det er at blive gammel
og ensom og fornemme
sit Hjærte inderst inde
endnu helt længselsungt,
så tyveårig tørstigt —
og skulle gå dær værdig,
tykmavet, podagristisk
og Bedstefar og færdig.

Og ler og slår det hen i Skæmt,
om det nu er så slemt?
Elve Børn og treogtyve
Børnebørn! Hun veed
just ikke, om det rigtig
kan kaldes Ensomhed,
og smiler helt uskyldig
op i hans mørke Blikke —
men alting uvirkeligt
og fjærnt. Hun tror det ikke.

Så sidder hun (Gud veed, hvordan
hun kom der!) i Kupeen,
og Banevogterkonen
står ved den hvide Bom,
og Generalen kører bort
ad Søbygårdsalleen;
han sidder sammenfalden
og ser sig ikke om.

Og skyggeagtigt fremdukker
Minde efter Minde,
de vrider sig og danser,
de jamrer sig og ler,
men langt borte, lydløst.
Hvad vil de Skygger hende!
De løser sig i Tåge
og er der ikke mer.

Men noget andet mægtigt
usynligt er der inde
imellem disse Vægge,
og noget sælsomt sker:
Der spirer Frø, der skyder Kim
af hendes stille Hjærte,
de løftes mod en Lue —
Hvem spørger, hvad hun vil?
Halv Angst og halv Længsel,
halv Lyst og halv Smerte,
helt Under, helt Forundring:
Hvad bliver det mon til?

Blødt ruller Boggievognen
og næsten uden Støj,
og Træer og Buske rutsjer,
og Himmelranden drejer
sig langsomt bag om Tóget:
En lille Dam — en Høj —
Græsmarker — Gæslinger i Bur —
to hvide Lam, der leger —
en Grusgrav — højt på Brinken
en Eg med knudret Stamme:
Den plejer hun i Farten
at hilse som en Ven

og tænker nu forundret:
Når vi tò ses igen,
er så din Veninde
mon ikke mer den samme?
og rødmer i sin Ensomhed,
og både veed og ikke veed,
og tar sig op til Kinderne,
der brænder som i Flamme.

Roskilde — Glostrup — Frederiksberg —
Den sidste halve Vending
ved Vodrofsvej — Spornettet — —
Å Gud, hvad skal hun gøre!
Nu stanser de. Der smældes
med Togets tunge Døre.
Dær er han! Dær står Sigurd
og spejder, rød af Spænding.

Hvidklædt som hun, med Roser,
et mægtigt dugsprængt Bundt,
de sorte og de gyldne. —
Nu møder hun hans Blikke.
Så lykkelig han smiler
og kommer. Et Sekund,
så er han der. Og Gudrun?
hvor gør det hende ondt,
at han så dybt skal skuffes
men nej, hun kan jo ikke.

Idet hun ser ham for sig
så stor og stærk, så — Mand!
forfærdes hun og føler
ham som en altfor fremmed
sådan at overgi sig til,
alene langt fra Hjemmet,
på Nåde og Unåde,
som et erobret Land.

Han hilser skæmtende formelt
og trykker med sin spanske
Gran-Caballero-Bøjning
et Kys på hendes Handske,

griber hendes Rejsetaske,
spør til Generalen,
med Tungen kun, thi Blikket —!
Hun modtar sin Buket
og lugter skamfuld til den
igennem Ventesalen,
med nedslagne Øjne.
Det bliver ikke let.

Hun kigger stjålent til ham.
Når nu han får at vide —
De går en Stund i Tavshed
tæt ved hinandens Side
igennem Fortovsstimlen.
Igen som i en Drøm,
nedsunket i, henrevet
af Skæbnens dybe Strøm.

Hans Øjne kan hun mærke,
de stråler, de er stærke,
hun nødes til det søde
farlige Møde,
og mod sin Vilje fyldes hun
af Glæde ved at se
hvor lykkelig han længes.
En uretfærdig Glæde,
thi det han længtes efter,
det tør jo ikke ske?
Nej, nej. Hun skjuler Blikket,
på Nippet til at græde —

Hun bider sig i Læberne
og tvinger sig til Ro.
Han mærker endnu ingenting,
tavse går de sammen.
Først i Aborreparken
ved den lille Bro
over Grøften eller Bækken,
som løber ud i Dammen,
stanser han og fanger
hendes Øjne: „Tak for Brevet!“

Hun svarer ham, skælvende,
men tvinger sig dertil:
„Måske det dog var bedre,
om det ikke var skrevet."
„Hvad mener du?!" „Jeg veed
ikke rigtig, om — jeg vil."

Vantro ser han på hende.
Langsomt: „Veed du ikke?"
og hurtigt: „Gudrun, er det sandt!"
Han bøjer sig fremover
og forsker bange hendes Smil
og hendes tvungne Blikke:
Det er som Sjælen i dem
er bortvendt eller sover.

Men er den bortvendt, ser han dog
det er på ham den tænker,
og sover den, veed han
hvad Navn dens Drømme har,
at det er hans. Det gælder kun
at bryde drømte Lænker.
Dog, Spørgsmål, Blik og Bønner,
bestandig samme Svar,
og „Plag mig ikke, Sigurd!"
Det smerter ham, det krænker,
men det er Sandhed, ser han.
Hun har kun dette Svar.

I Øjeblikket. Nu, ja så —
De står på Bulevarden.
Han vinker ad en Drosje:
„Så kører vi en Tur
og taler sammen om det."
Han kigger på sit Ur:
„En extra Drikkeskilling
til Manden her for Farten,
så når vi endnu Båden
til Helsingborg?" „Nej, nej!"
Hun griber ham i Armen, angst.
„Nu ja, vælg du så Vejen."

Så slipper hun beroliget
og smiler lidt forlegen:
„Helst ud til Søndermarken."
„Godt. — Kusk! Den længste Vej!"

De kører. Da de kommer
til Frederiksberg Allé,
kan Gudrun ikke tåle
at se ham sorgfuld. Kraften
til Modstand smelter. Hviskende:
„Hør — jeg vil maaske."
Han lysner, og hun lover
med Blus på Kind: „Iaften."

De vender. „Til Stationen!"
Dær har hun sin Bagage.
Men ak, det er som hendes Mod
gled med Asfalten bort
bag Vognen. Da de ruller
over Vesterbros Passage,
begynder hun at synes
at Fristen er for kort.

Op foran Banegården.
„Nej, Sigurd!" Bøn og Klage.
„Hov, Kusk, til Søndermarken!"
Rask ruller de tilbage.
Hun sidder flov, men lettet,
han som en Tordensky
på Farten ud igennem
den foraarsglade By.

Som disse Roser dufter —
og Farverne så friske —
men hun har ingen Ret til
at glæde sig; hun veed,
hvad Tanker han har købt dem med,
og nu — nu er han vred.
Og når han vil så gærne —
Han hører hende hviske.
Et nyt Måske. — „Du skal ha Tak
for din Medlidenhed!"

„Ja, når du ikke bryder
dig om det —“ og hun hyller
sig luftigt i sin Krænkelse.
Gud veed, hvad hun har gjort!

Så holder de ved Målet,
den brede Valbyport
til Søndermarkens Midtallé.
En Nattergal tytyller
i Buskene bag Korups Have
ved den grønne Dal.
Fra Slotskasernen gjalder
et lystigt Hornsignal,
det gamle Springvand plasker,
og disse Lyde fylder
to urofyldte Hjærter
med Minder som fortryller.
De nærmer sig hinanden
i Længsel efter Fred,
men stanser: Ikke længer!
og viger — hver sin Led.

Thi det var Kamp de kom for.
Og mens de går dær sammen,
hen over brede Grønninger,
i viftende Alleer
— kun ikke Midtalleen,
kun ikke dem ved Dammen —
strider de den gamle Strid
påny med nye Veer.
Thi hvergang Sigurd kræver
klart Svar, et Enten Eller,
står Gudrun dær og slipper
det ene Valg og bæver
ved Synet af det andet.
Det tør hun ikke heller.

Den gamle Strid — som føres
med Smil og med Tårer,
med Tavshed og med Tale.
Den sejrende har Ret.

Men ingen af dem sejrer,
og hvert nyt Våben sårer
dem begge to, til hver især
til sidst er dødsens træt.

De hører stadig langt borte
Lyden af Fontænen.
Men Grantræets Skygge
har drejet sig på Plænen,
dengang de går tilbage
med Kampen uafgjort
og vækker Drosjekusken
ved Søndermarkens Valbyport. —

Hotellet. Nye Kampe.
Ny Træthed. Gudrun brister
i Hulken, helt fortvivlet.
Sigurd, som hidtil bar
tålmodig dette Bygevær
af Ja-og-Nejer, mister
nu endelig Tålmodigheden,
ser sig holdt for Nar
og siger det: „Jeg synes
du kunde nok ha sparet
mig denne Rejse, Gudrun.
Jeg har kun dårlig Råd.
Nu må jeg hjem til Ratskov
og ha mit Forhold klaret.
Så tar jeg strax til Vardø.“ —
Ny Hulken. Højlydt Gråd.

Han ringer på Hotelkarlen:
„Vær så god at bringe
mit Tøj til Jyllandstoget
syv femogtyve!“ „Vel.“
„Såsnart jeg nu får pakket
min Kuffert, skal jeg ringe.
Og hør, vil De bestille
min Regning strax?“ „Javel.“

Så gir han sig til Pakningen,
løfter først den lette
snehvide Brudgomsskjorte,
glatter en krøllet Flig
omhyggeligt og langsomt,
og lægger alt tilrette,
stille, som man klæder
i Jordelin et Lig.

Så lukker han og låser,
alt hårdnakket uden
et Blik hen efter Gudrun,
men skønt han intet ser,
veed han dog hun står nu
med Panden imod Ruden,
og hører at hun ånder dybt
og ikke græder mer.

Nu ja — så meget bedre,
så kan de skilles roligt.
Ønsker han at se hende
tiere? Med slap
Forundring over Tanken,
at det er næppe troligt,
rækker han op efter
den elektriske Knap.

Da står hun dær bag ved ham
og griber ham om Armen
og stanser den. Han ryster hende
ublidt af. Nu kom
hun vel for nye Kunster!
Og hæftigt vågner Harmen:
„Nej Tak, min Pige, den Tur
tar jeg dog nødig om!"

„Jeg ber dig om Forladelse,
Sigurd, du har Grund til
at være vred, det veed jeg.
Tilgiv alligevel
din egen lille Pige.

Det har du også Grund til.
Og hvis du ikke gør det,
vil jeg græde mig ihjel."

Han ser på hendes Øjne,
som atter løber fulde
af store blanke Tårer.
Han ser på hendes Mund,
der smiler så bedrøvet.
Han ser en Tåre rulle
ned i den ene Mundvig.
Og smeltet er hans Kulde,
bortviftet er hans Vrede,
han mindes een Ting kun:
Han elsker og tilgir,
med eller uden Grund.

Hun ser hans Udtryk skifte
og lysner straks en Smule:
„Du rejser ikke, Sigurd, vel?
Kan du vel tænke på
at rejse langt bort fra mig?
Hvor skulde jeg da skjule
mit lille stakkels Hoved?
det kan du nok forstå?"
Da stamper han i Gulvet
og svarer kort: „Jeg må."

„Nej," siger hun, „du må ikke —
for der er en Færge,
som venter for at føre
os over Havet ud
til Spanien eller Sverig
eller Rygens hvide Bjærge.
Når har du hørt en Brudgom,
som rejste fra sin Brud?"

Han smiler, og hun retter
sig op og ånder friere.
„Nej, ti nu, Gudrun!" ber han.
„Jeg tror dig ikke tiere."

„En ung Pige,“ siger hun
„husk på det min Ven,
skal virkelig ha Tid til
at vænne sig til Tanken.
I Mænd kan sagtens. Kommer
en Pige, mon igen
som den hun var? Jo pyt min Far!
En Smule Hjærtebanken,
er den mon utilgivelig,
hvor Livet står på Spil.
Men nu har jeg betænkt mig.
Jeg vil, min Ven, — jeg vil!“

Han løfter hendes Ansigt
tæt op til sit og ser,
at hendes Læber sitrer,
og Øjnene er våde,
men under Læbens Sitren
og Øjets Tårer ler
et kærligt Smil, et Solsmil,
og lyser overmåde.

Så ruller de igen i Drosje
ud igennem Byen,
men nu er alting anderledes
lykkeligt og frit,
og deres Hjærter friske,
thi alt, hvad de har lidt,
al Splid og Strid er borte,
sådan som Tordenskyen
går bort og efterlader
en liflig iltet Luft
og støvfri Vej og blankt Løv
og gylden Lindeduft.

De sidder med hinanden
i Hænderne og skælver
i deres Hjærter lønligt
for Kærlighedens Gåde,
mens Smil danser ud og ind
i Øjnene som Elver,

og Ord springer let
over Læberne som kåde
små Børn der leger Fange.
Men deres Hjærter skælver.

De titter fra Kalesjen
i den ny Taxameter.
Snart mener de, at Kusken
bestemt er Dukken Peter,
så stiv som han sidder
dær i sin Voxdugs Frakke,
og når man trykker på ham,
måske han så kan snakke —

Snart synes de, de sidder
i Skuret ved det lille
Skovhus i Æventyret
og venter grusom spændt
på Hexen, om hun kommer.
De veed, det går dem ilde,
hvis ikke de får Hexen
skubbet ind og stegt og brændt —

I København en Majdag
med tætte Fortovsstimer:
Der mødes og der mudres
og snakkes højt og sludres
til alle Sider om dem,
Hjul ruller, Tohjul kimer,
små Piger sælger Blomster
og Koner grønne Kranse,
Købmagergade dufter
af Bukkar og Viol,
og Højbro ligger badet
i Eftermiddagssol —

På Østergadehjørnet
ved Ranch må Drosjen stanse
et Øjeblik i Trængslen,
og uvilkårligt ser
de begge to til Uret —
og studser lidt — og ler:

Halvfem! Men Gud i Himlen,
er Klokken ikke mer!

Først Klokken syv går Damperen.
„Vi må minsandten prise
den gode Ranch. To Timer!
Så er der Tid endnu
at rulle ud til Tivoli
og få sig lidt at spise.
En lille Bryllupsmiddag?
Sig til, hvad mener du?“

De ruller ad Asfalten
igennem Vimmelskaftet,
skrupsultne, bryllupsglade,
og synes hver især,
de har det så dejligt,
som de aldrig har haft 'et,
i Drosjen, hvor de sidder
hinanden ganske nær
og glider blødt igennem
det forårsmilde Vær.

Han ser til hendes Blomster,
hvor stakkels de er blevne,
tilstøvede, forrevne —
og springer hurtigt ud
og henter i en Blomsterbod
tæt ved i samme Gade
to svulmende la Francer
med kraftigt kruste Blade,
blegrøde, rosarøde,
til Brudgom og til Brud,
og de indånder Duften,
der strømmer frisk og sødt.
Mod begges hvide Klædning
ler Roserne så rødt.

Så deler de en Kylling
på Frøken Nimbs Veranda
og ser sig helt festligt
forvirrede omkring.

Han løfter Rüdesheimeren.
„Men Sigurd, går det an da?“
Hun nipper til Pokalen
og spiser ingenting.

Og han har glemt at drikke.
Nu hæver han sit tykke
vinløvomvundne Bæger
højt i den klare Luft
og viser hende Vinens
opalgrøngyldne Skygge
og drømmer to Sekunder
i Drueblodets Duft
Så ser han ned og fylder
langsomt sin Sjæl med hendes,
som Morgenluften langsomt
af Lyset gennemskinnes.

Hidtil var alting ligefrem.
Alverden måtte se
dem køre sammen, tale sammen,
købe Blomster, spise —
De var jo to Forloveder,
den gode gamle Vise.
Men hørte man dens Omkvæd —
ak, Odin, Vil og Ve!

Sæt nu, at Fætter Løjtnant
og Onkel Kammerherre
og Farbror Konferensråd
og Morbror endnu værre,
Kusine Sladdertaske
og Tante Huspostil
tilfældigvis går Aftentur
ad Kvæsthusbroen til
og ser dem sammen gå ombord
med Kufferter og dampe
ud over Sommersøen
mod en udlændisk Kyst!

Ak hvilken Bedemandighed,
og hvilken dydig Krampe,
og hvilken Kværn af Galde
til Styrkelse og Trøst!

Der ymtedes unægtelig
i Dyreslægten om
at Kammerherrinden,
den nådige Fru Thora,
i sin Tid, dengang Dyre
var Volontør kun, kom
i sælsom Hast for Altret —
periculum in mora —
Men Et er en Forglemmelse,
et Andet planlagt Synd.
Nu præker hun som Moder
til fjorten smukke Poder
Askesens Evangelium
med Værdighed og Fynd.

Og gamle Konferensråd
Antonius A. Hjorth?
Kendt i mindre Gader
som Mand af milde Lader —
dog hvem vil derfor dømme
en gammel Ungkarl hårdt?

Men to så ganske unge,
bevare Gud min Tunge,
og to, som snart skal giftes:
Den Frækhed, ud af Landet!
Enhver vil strax forstå det
som noget ganske andet —

Alvorlig talt: De bryder
sig Pokker om, hvad Mening
den eller den kan hævde
om det som de nu gør.
Selv har de tænkt og talt derom,
selv veed de, vil og tør.
Men dog må ingen vide
den lønlige Forening,

thi det er netop dette
„i Løn“, der gør det smukt.
Og derfor slår de Glasset ned
foran sig, da de kører,
thi Ruderne har Øjne,
og Portene har Øre,
og Landet Uset, Uhørt
er Mål for deres Flugt.

Så holder de ved Bolværket,
dær hvor *Sassnitz* ligger,
og Gudrun stiger opad
den smalle Landgang strax,
udvendig uangribelig,
så let, så damesikker,
som gjaldt det kun en Rejse
af ganske daglig Slags —
men i sit Hjærte Kylling-Kluk,
der tror Alverden falder.

Hun undres for hvert uskadt Skridt
og lytter angst omkring
og venter Katastrofen,
hvergang Kranen gør Rabalder —
men ellers hverken hører
eller ser hun nogen Ting,
fornemmer kun, og alting
så underligt, så nyt,
imens hun som en Søvngænger
roligt går den lige
Vej hen over Dækket
og finder en Kahyt —
og finder i dens Mørke
sig selv: En lille Pige,
som veed hvad hun nu vover,
og fuldtud vil og tør,
men undres, ja undres:
Hvad er det dog jeg gør?

Imens har Sigurd slentret
langsomt og ligegyldigt

et op og ned ad Dækket
og mønstrer rejsevant
Selskabet. Kun en bleg ung Mand
i Følge med en fyldig
flot påklædt yngre Dame
af Arten mod Kontant —

Og så den uundgåelige
Herre fra Berlin,
betæppet og betasket,
lasket, dårlig vasket,
rødt Slips med Diamantnål
og bred Signetrubin,
men, som nok Sigurd vidste,
mer værd end blot et Grin:
Repræsentant på Rejsen
for *Geld, Blut und Eisen.*
Det gør i mer end Skjorter,
Maskiner, Malm og Vin,
det Firma — spekulerer
med pæn Procent tillige
som Hovedaktionærer
i Driften „Danmarks Rige."

Og så med Et, så buldrer
en Vognfuld messingslagne
uhyre Rejsekufferter
med grevelige Kroner
i Firspring op langs Bolværket.
Alle Broens Joner
samler sig omkring dem
højtideligt betagne,
men splittes af et Fuldblodsspand,
som danser frem og stanser
nøjagtigt ud for Landgangen,
kun på Kuskens Ord.
Og med en velkendt Gardeløjtnant
under Armen svanser
en pelsklædt lille halvgammel
Skind-og-Ben ombord,
mens Andagten drukner
i Grin: „Gud fri og frelse —"

„Hvor hun er skær i Kødet!“
„Den stakkels unge Brud!“
„Hov, Tjener, det er Brudgommen,
som har Brug for Pelse!“
„Var det Grev Væk-med-Særken?
Han såe sgu gnaven ud.“

Et Brøl, og Skibet skælver,
det syder under Skruen,
de klare Vande skilles
foran den skarpe Stavn.
Sigurd går nedenunder
og melder sig hos „Fruen“;
„Klart Skib, alt vel!“ — Så sejler
de ud fra København.

Kastelsvoldens Skrænter
løfter sig med hvide
blomsterfyldte Tjørne
under gamle Elmetræer,
og Kristianshavn og Sixtus
på Havnens søndre Side
med glatte grønne Volde
i roligt Aftenskær.

Og Tårnet med Kongekronen
over Flådens Leje
gror som en malmgrøn Lilje
op i den gyldne Luft:
Synker fra den, måske,
den søde Sommerduft,
som bølger blødt omkring dem
på Havnens blanke Veje?

Lystbåde driver langsomt
for store hvide Sejl.
En sort Kutter dobles
med Klyver, Fok og Jager
og Pappegøje sælsomt
i Dybets bleggrå Spejl
til en uhyre Sommerfugl.

Men Kystbåde drager
med lysklædte Damer
i Flokkevis ombord;
fra Malmøfærgen møder
et Hornorkesters Toner,
og fra et mindre Dampskib
et Sangforeningskor.
Så svinger *Sassnitz* ud i Drogden
østen om Trekroner.

De sejler ned langs Saltholm.
På flade grønne Næsser
går Hundreder af røde Kør
i Aftensol og græsser.
I Dragør flammer Ruderne,
skinner de hvide Mure.
En spiller på Harmonika;
det lyder hjemligt smukt
til Skibet, hvor det drager
sit Kølvands hvide Fure
med Bølgers blanke Kile
ud over Køge Bugt.

Men Damen i den udskårne
røde Silkekjole
har med sin Sekelvender
just udsøgt sig en Plads
og ladt en Steward hente
Bord derop op Stole;
nu fniser de og snakker højt
ved deres Whiskyglas.

Og udstrakt i en Flugtstol
på Agterdækket ligger
den lykkelige Brudgom,
Løjtnant Grev Stjerne, drukken.
Nu får han just den anden
Flaske Champagne stukken
på Is ved Siden af sig,
og skænker op og drikker.

Og Sigurd ser på Gudrun
og læser hendes Tanker

og fører hende forud;
dær, i den høje Stavn,
sætter de sig sammen
på Skibets tunge Anker,
han kysser hendes Hænder,
hun hvisker angst hans Navn.

„Min lille Pige“, siger han,
„jeg forstår du vredes
og væmmes ved den Tanke.
Nej, se nu på din Ven.
Og husk, det gælder ikke Hvad,
men Hvorfor og Hvorledes,
tænk på, hvem du og jeg er,
og bliv så glad igen!“

Så klynger hun sig til ham
og knuger hæftigt Kinden
ind til hans Bryst og sukker:
„Å, du må aldrig dø!“ —
De knuste Vande klinger,
halvvågen hvisker Vinden,
mens Skibets Jærnstavn kløver
den sommerhvide Sø.

SIGURD

Majsolskin, åbent Vindu,
let viftende Gardiner,
hvis Klarhed gennemstrømmes
af Duften af Jasminer.

Tæt op mod Ruden gynger
de grønne Humleranker,
og Solskinspletter sitrer
på Gulvets hvide Planker.

I Spejlet med den brede
forgyldte Snørkelramme
spejles Kastanjetræets
mosgroede brune Stamme.

Og Træets gyldentgrønne
Løvhvælving skygger inde
i æventyrlig Dybde
bag Glarets lette Hinde,

så Himmelsengen står just
her under Kroens lave
grå Bjælkeloft, som stod den
i Paradisets Have —

SIGURD

Så står jeg da her under Midnat,
forladt og i Længsel pany,
Lys funkler herop gennem Mulmet,
fjærnt summer den sovnende By.

Selv sover du sent nu iaften,
end brænder mit Kys din Mund,
din Hofte mindes min Krystning
i den ensomme Midnatsstund.

Du græder måske. Græd ikke,
ryst Tårernes Regn af din Kind!
Løft Blikket: Min luende Elskov
med Stjærnerne lyser derind.

Jeg mindes dit Kys og dit Favntag.
Se Stjærnerne, se hvor de ler:
Snart, snart skal vi kysses og favnes,
så aldrig vi glemmer det mer.

Sålænge vi lever, vil altid
med Legem og Sjæl vi ty
tæt sammen og stoltelig skænke
Sjæl, Legem, alt altid pany.

Så stolt og så frit og så fuldtud,
at vi, som os dødsdømte veed,
får følt i de fattige Timer
Al-Livets Udødelighed.

SIGURD

Her i Stuen, her ved Stolen,
stod du kun for et Par Timer
siden hos mig, og i Luften
blandes end i bløde Strimer

Duft af Blomsterne, jeg gav dig,
Lidenskab af Liljers Ånde,
vårlig Friskhed af Violer,
Elskovsfryd og Afskedsvånde.

Her i Kamret, her ved Karmen,
kom du kun for et Par Timer
siden til mig, og det suser
for mit Øre, synger, kimer

sælsomt end, som i det sidste
tungt hengivne, sorgfuldt søde
Kys, hvori vor Smerte lod sig
langsomt uden Ord forbløde.

Her, her har din Ånde bølget,
her, her har dit Pulsslag skælvet,
her, her har dit Bryst i Vemod
mægtigt imod mit sig hvælvet.

Og hvad blev der så: En Duft kun,
kun et Åndepust i Luften,
kun en Susen for mit Øre,
kun en Svimlen af Fornuften?

Nej, langt mer dog, langt langt mere:
Dig, dit Åndedrag jeg ånder,
du, dit Pulsslag skælver i mig,
din Sjæl dybt i min sig vånder —

Dybt i min din Sjæl sig fryder:
Vel har Mødets Blomst bedrøvet
fældet sine fine Blade,
men dog bliver Blomsterstøvet,

fanget ind til skjult Befrugtning,
sammensmeltende med spæde
Livskim til den næste Blomstrings
duft- og farverige Glæde:

Sjæl har Sjæl i Løn bestøvet,
Tanke sig i Tanke slynget,
Vilje gydt sig ud i Vilje,
styrket, klaret og forynget.

Og, skønt Elsket nu af Elsker
ikke ses mer, ikke høres,
ved hinanden, i hinanden
er vi, lever vi og røres.

Og når næste Gang vi ses, du,
når jeg danser dig imøde,
råber til dig, griber, favner,
hvisker dig mit Sind, du søde,

Da skal dit og mit Livs Blomster,
sødt sambårne, sammen hæves
ildfuldt duftende, thi aldrig,
aldrig mødtes vi forgæves.

SIGURD

Tre Nætter og Dage som vore tre
er et Liv i Lidelse værd:
Den Lykke, den Lykke at vågne
og finde sin Ven så nær!
Jeg vågnede først en Morgen,
men holdt min Længsel i Tømme
og lod dig blunde; du lå så smukt
og smilte svagt i Drømme.

GUDRUN

Og jeg var bange, det var kun en Drøm,
dengang du vakte mig blidt;
du kyssede mig på Munden,
jeg drømte den Drøm så tit,
og vovede endnu ikke —
(hvis Kysset nu havde løjet!)
men såe lige op i dit leende Blik,
dengang jeg åbnede Øjet.

SIGURD

Så Morgenbadet. Jeg pisked og slog
min Krop med det kolde Vand,
stolt af de stærke Muskler,
og stolt, fordi jeg var Mand.
Det luftede frisk fra Havet,
og Stære fløjted i Linden.
Du lå og tittede til mig og lo
med Håret løst ned om Kinden.

GUDRUN

Hvor var du dog morsom i din Triumf,
fordi jeg var — lidt træt.
Du dansede hen over Gulvet
med indianske Spjæt.
Og jeg lå dær så rolig
og såe dig nøgen. Kære,
jeg syntes slet ikke det var sært:
Hvordan kunde det dog være?

SIGURD

Såsandt En elsker af al sin Hu,
vil En kende sin Elskedes Sjæl
og kende sin Elskedes Legem
fra Isse til Hæl
og selv ses utilhyllet,
så stolt En er skabt og så usel:
Jeg veed ikke dybere Menneskefryd,
den smiler ad Frygt og Blusel.

GUDRUN

O ja, den lyksalige Morgenstund!
Dær gik vi og klædte os på
og talte fortroligt sammen
og lo ad alt hvad vi såe,
og ingen i Verden anede,
at du havde delt mit Leje —
Dog var det, som om vi tusende År
havde vandret de samme Veje.

SIGURD

Intet var fremmed, skønt alt var nyt.
Hvor var du dog yndig at se:
Du sad dær i Særk og Skørt kun
og drak din Te.
Ned over den runde Skulder
gled Særkens kniplede Linning;
jeg brændte min Munds røde Tegn i din Skulder
og svalte det mod min Tinding,

GUDRUN

Og endnu Dagen derefter såes
dit Elskovstegn på min Hud.
Jeg husker du stod lidt fra mig
og såe så lykkelig ud.
Du gjorde din lille Pige
så glad med din Glæde —
din Hustru, skønt hverken Far eller Mor
ved Bryllupet var tilstede.

SIGURD

Vi to hører sammen i Liv og Død,
helligt viede uden Ord.
Kun Hjærte talte til Hjærte:
Jeg elsker, jeg tror.
Mig valgte du fremfor alle,
fremfor dine kære hjemme.
Du gav dig tillidsfuldt i min Hånd,
det skal jeg aldrig glemme.

GUDRUN

Jeg gav mig tillidsfuld i din Hånd,
opfyldte din stærke Bøn.
Vi holdt vores eget lille
Bryllup i Løn.
Du er min Husbond og Herre,
jeg veed, du vil ikke svige,
men være trofast og god imod
din Hustru, din lille Pige.

SIGURD

Her ligger jeg lysvågen
den tvelyse Tid,
mens Træerne står sorte
og Himmelbuen hvid:
Der tindrer kun en tågesløret Stjærne.
Jeg ånder dybt og roligt
den dugmilde Vind,
Natsommerfugle flyver
lydløst ud og ind,
og Vagtelkongen skræpper i det fjærne.

Dog ej de Lys og Lyde,
mens Nattens Timer led,
et andet holdt mig vågen,
et Syn jeg ene veed.
Jeg ligger her og mindes kun — og mindes.
Jeg ser det, som jeg såe det
med disse Øjne her,
Lyset af dit Legem,
din Huds gyldne Skær:
Min Sjæls grå Nat af Guldglans gennemskinnes.

Det var vor første Morgen,
jeg bad dig den Bøn:
Vis mig al din Skønhed,
jeg veed at du er skøn,
Bud bragte mig min Hånd og mine Læber.
Da flammed dine Kinder:
Du veed, jeg er din —
Du løsned og lod falde
det sidste lette Lin.
Hint Ord forstod jeg nu, at Skønhed dræber.

Ikke Blomst, ikke Stjærne —
nej Lue, Lyn og Lyn,
og Helligdom og Angest,
og tåreblændet Syn —
og Himmeriges Klokker til at kime.
Jeg skjalv før for Skønhed,
det høje Svejtserlands,
Urirothstock ved Midnat
i Dis og Måneglans —
men dybere dog nu i denne Time.

Så magtfuld en Ynde,
så rig Harmoni,
så guddomstryg, så livsfyldt
en Hvile var deri,
i Andedraget, Skikkelsen og Løden,
at som jeg stod stirrende,
syntes jeg at nå,
hvad før jeg kun aned,
fuldkommen at forstå
hver lønlig Lov for Livet og for Døden.

Da lo mit Mands-Hjærte,
jeg dristede mig til
at følge disse Farvers
og Formers Sammenspil
(som end jeg med min Tanke dem følger)
fra Fodens Brobue,
den stærke smalle Vrist,
ad Benets hvide Bjærgsti
over Knæets Klippekvist,
og så (Triumf!) Hofternes Højlandsbølger!

Hvor svulmer de pragtfuldt,
hvor sænker de sig blidt!
Ned mod den åbne Slette
vandrer mit Blik tit
langs Årerne, de stride blå Floder.
Men blødt i Nord bølger
to Høje værd at se,
på deres Toppe knejser
i nyfalden Sne
Brystvorternes små brune Pagoder.

Dær er det sødt at hvile
og spejde længer ud,
over de runde Skuldre,
hvis glat spændte Hud
lig månelyse Rimvange glitrer —
sødt, men uroligt,
thi under den bløde Barm
lyder Floders eller Flammers
underjordiske Larm:
De små Pagoder løfter sig og sitrer.

Om Hagens stejle Kridtklint —
din Kind — og din Mund,
den blodrødt blomsterfyldte
duftende Rosenlund —
det solblå dybe Hav i dine Øjne —
var tusend Ting at sige
og tusend Timers Sang
at synge for den salige,
der såe alt hin Gang,
før tusende Sekunder var fløjne.

Og så de vidt adskilte
tre Krat kulblankt Hår,
hvis dunkle Vellystlunde
på Hudens Guldgrund står —
og så din Arm, den myge Elskovsslynge —
men hvis jeg skulde synge
hver Sang som du gav,
kom jeg til at træde
med Sang ned i min Grav
og ligge dær i tusind År og synge!

SIGURD

Og glemte jeg end min Barndoms Hus,
og Legene dær, og min Fars grå Hår,
og det sidste Kys lille Mor mig gav,
og den Dag de grov hendes Grav:
Den Nat, den glemmer jeg aldrig,
da nøgen jeg lå i din nøgne Favn,
i et fremmed Hus, i et fremmed Land:
Den Nat, da jeg blev din Mand.

Og glemte jeg Bruset af Hav mod Strand,
og Stormvindens Larm i en Løvfaldsskov,
og min Vens vilde Gråd ved sin Hustrus Lig,
og den sårede Regnspoves Skrig:
Din Klage glemmer jeg aldrig,
da favnende dig, fast favnet af dig,
for første Gang jeg som Elsker brød
dit frygtsomme Jomfruskød.

Hvor skjalv da mit Hjærte af Ynk og Skam,
min Vilje forvirredes af din Ve —
men så glemmer jeg aldrig den søde Stund,
da du løftede mod mig din Mund.
Og atter drog du mig til dig —
min Hånd om din Skulder, din Arm om min Hals,
min Kind på dit Bryst, og dit Hjærtes Lyd:
O dybe Fortroligheds Fryd!

Og siden (vi lå nu i hver sin Seng)
Jeg fandt over Lagnet frem din Hånd,
og vi kom til at le, snakked så småt —
å Gud, hvor vi havde det godt!
Hvad talte vi om den Nat mon?
Jeg husker dit Åsyn, vendt imod mit,
og din sagte Røst, og det at vi lo:
I Verden var kun vi to.

Endnu var det Nat, ja den samme Nat,
med Vinduet åbent stod vi og såe
et folketomt Torv i en fremmed By —
Det var Nat, men nær under Gry.
                Du sænkede Panden og smilte,
et næsten umærkeligt Gådesmil,
et Regnbuesmil: Over Buen red
                hver Længsel, mit Hjærte veed.

SIGURD

Nu hvisker jeg til dig. Læg dit Øre
tæt til min Mund, ifald du vil høre
din Elskers Røst:

Jeg længes efter, med Længsel jeg mindes
min Elskerindes
yndige Bryst —
begge de søde små frygtsomme Bryster,
der yndefuldt går hinanden imøde,
Søster der mødes med Søster.

Og sødere to vil aldrig findes.
Med Længsel jeg mindes.

Mine Hænder længes hver efter sit,
at føle dem svulme og falde blidt.

Mine Øjne længes efter at følge
hver Linjesænkning og Linjebølge,
de længes efter den blomsterbløde
Hvidhed rundt om det rosenrøde.

Og mine Læber har Længselsdrømme
om Kys der glider, som Måger glider
på dybe Strømme,
op og ned over Bølgesider.

Og mit Øre længes. Længe vilde
det undrende, højtidsfuldt betaget,
under Brystet lytte til Hjærteslaget,
Lyden af Livets Kilde.

Vidunderligst Lyd af alt jeg veed:
Lad Ånder frydes ved Sfærers Klang,
jeg lytter helst i al Evighed
til dit Hjærtes magtfulde Tryllesang.

SIGURD

Jeg går og tænker på ifjor, den Dag
jeg fulgte dig til Badet:
                    Uklar Frygt,
fjærnt Håb drog Ånde med dit Åndedrag.
Din Kjole flagred: Kom! den suste: Flygt!
Du bøjede min Skæbne med dit Knæ.

Så holdt jeg Vagt,
                    mens ved et styrtet Træ
langt borte på den gule Strand du stod
i Blæst og Sol og løsned med din Hånd
et efter et de lette Klædebon
og lod dem falde for din Fod.

Langt borte, som en Dukke, knap så høj
som Tommelise. Dukkesærken fløj
og blæste lystigt om din spæde Krop.
Så løftede du begge Arme op,
et Kast: helt nøgen på den åbne Kyst.
Jeg skimtede dit Skød, dit delte Bryst,
så løb du ned i Vandet.
                    Ak, det Bad!
Jeg søgte Solens Blik med Had,
fordi den såe dig; pisked med et Siv
det Hav, som favnede dit Liv. — —

Nu har jeg favnet dig mer bølgetæt
end Bølgen selv, og Solen tvang jeg til
at lyse for mig, mens jeg såe mig mæt
på Farvers og på Formers Sammenspil.

Som du først min, sådan har jeg en Dag
bøjet din Skæbne. Al din Lyst jeg nød,
og dagligdags blev mig dit Åndedrag —
så dagligdags som Liv og Død.

Og som du går her hos mig, sommerført,
suser og flagrer Kjolen ikke nu
med Løndom mer, thi jeg har set og rørt
og kender hver en Plet —
men, græder du?

O du, hvem glad jeg gav alt mit i Vold,
du, af hvis Liv jeg suger Liv og gror!
Lokked dit Legems Løndom mig ifjor:
Klædt eller nøgent er det hundredfold
så gådefuldt just nu, da Sløret faldt,
og jeg har set og kender alt.

Det er en Kornmark, Blæsten blæser i,
de lette Stemninger. Jeg såe det skjalv,
greb Stormens Tone, da den jog forbi.

Dit Legem er et Himmelhvalv,
fyldt med dit Væsens Lys fra Pol til Pol,
din Sjæls blå Stjærneskær, dens gyldne Sol.

Det er en Verden; du bevæger den.
Den vandrer i din Viljes Bånd.
Og jeg, kun jeg af Mænd!

O giv igen den Verden i min Hånd!
O Gåde nok at grunde på:
Først — den er til. Dernæst — den skal forgå.

SIGURD

Min Hu var en ensom og vildsom,
længselsfuldt flygtende Fugl,
dens Venner hed Stormvind og Stjærne,
en drivende Sky var dens Skjul.

For Menneskers Hænder skjalv den
halv mer end for Bur eller Bånd —
Da fløj den med fuld Godvilje
trygt ned på din udstrakte Hånd.

Den rysted sin Rovfuglevinge,
dens funklende Blik du forstod;
du gav den at æde — dit Hjærte!
du gav den at drikke — dit Blod!

Du gav mig dit kraftfulde Hjærte,
det løste den flygtendes Ban,
og se, for min Elskede står jeg,
helt Menneske — frigjort — Mand!

XV

EN FRISTELSE?

Vindstødet hvirvlede raslende
Aviser ned og vendte
med Smæld de tunge Sider
i en Regnskabsfoliant.
Han såe op. Over Havens Træer
og Engens Ungkvæg rendte
en Skys mørke Skygge
med skarpt afskåren Kant.
Det fløj med Papirer
på Bordet, hvor han skrev,
det ruskede i Vinduet.
Så lukkede han Bogen,
satte Tændstikstativet
på sit halvfuldendte Brev
og stod en Stund i Tanker
og holdt på Vindueskrogen,
imens han såe hvor Bygen
i bratte Hvirvelkast
gik videre på Fjorden.
Der lå en Fiskerjolle;
først blev Storsejlet strøget,
så tog han sin Mast.
Skumsprængte, bredt udhulede
stenblanke Bølgevolde
skred ilsomt frem i Solskinnet,
løftede sig stridt,
lyshvidnende, grønt væltende
som smeltende Nefrit.

Et festligt Syn, og festligt
at ligge nu derude,
men helst i en Jolle
som tålte sine Klude:
Medvindsfarten fryder,
når Blæsten lægger i,
og sorte Bølger syder
højt bærende forbi,
men ikke mindre lystigt
for mandigt Sejlersind
med Skumskvæt bredt fra Stævnen
at hugge bidevind.

Blot ikke dette Dødvand,
at intet kan ændres,
hvor kløgtigt eller kluntet
man end sætter Sejl,
så heller Storm og Stormfart,
sådan at Skuden kæntres,
i det Sekund, man sætter Skødet,
lægger Roret fejl!

Og Sigurd strakte Armene
kraftigt op mod Loftet
og hug dem så mod Låret
og rettede sig stolt:
Godt nok, at Bygeværet
en Smule havde hoftet,
nu var det Fuldsejlskuling,
den, vidste han, holdt.

Og Blæsten havde sagtnet,
nu steg de tunge Skyer,
lavt hen over Fjorden trak de
som et stribet Tæppe,
der skjulte Sønderstrandens
højt lagte Kirkebyer —
Så, dær var Regnen, plaskende,
en Nedbør, så han næppe
for lutter Vand og Vanddamp
såe Gartnerhuset længer,

kun Gravens Vandspejl, nubret
som til et Rivejærn;
tungt hang Humlerankerne
omkring de våde Stænger,
det durede mod Taget,
som om der gik en Kværn.

„Ja, Tanken om de Timer,
da du, du Gudrun, du
holdt mig, mig Mand, mig, Sigurd,
så ømt i dine Arme
er lige mild og mægtig
og underlig endnu,
ydmyger mig, og gør mig stolt,
og fylder mig med Varme.

Jeg lever i den frieste,
den lykkeligste Kraft,
indpodet dybt i Livets Træ
og fyldt med Stammens Saft.

Alt hvad jeg prøver lykkes,
fuldt våbenføre danser
ny Planer ud af Mørket
etsteds og stiller op
og rykker ud til Arbejd
i kraftig sluttet Trop.

Jeg har en Sol til Hjærte
og Sang i mine Sanser,
jeg mærker Duft omkring mig
bestandig hvor jeg går;
så sød som tusend Somre
var Duften af dit Hår.

Og går jeg ud af Vejen
op gennem Byen, stanser
selv Børnene i Legen
og smiler op, som om
det strax var Sol og Måne
og Æventyr der kom.

Mænd blegner, Kvinder blusser,
når de møder mine Blikke,
og når jeg går forbi dem,
så står de dær og stirrer;
jeg lyser vel af Lykke,
det Lys forstår de ikke,
det vækker Angst og Uro
og Længsel og forvirrer.

Jeg går som Gud gik fordum
og skilte Jord og Vand
i Verden som han skabte,
selv nyskabt, Gud og Mand.
Og alt fordi du gav mig
Husbonds og Elskers Navn,
fordi jeg tog dig nøgen
fast i min nøgne Favn!

Jeg selv forundres over
den mægtige Betydning,
som dette nøgne Møde,
Legem mod Legem har,
Min Elskov er fra Regnbuens
dunkle Strålebrydning
trådt ud i åben Himmel,
høj, solblå, sommerklar.

Der skete i mit Væsen
et Under, en Omvæltning,
jeg, som er Sjæl og Legem,
blev een for første Gang,
fuldt voxen, helt en Helhed,
et Liv i Sammensmeltning
med andet Liv, med dit Liv —
til alt Livs Undergang.

Dit Liv, mit Liv? — Jeg taler —
Hvad mener mine Ord?
Tænker — Hvad er Tanker?
Er — Hvad er at være?

Ak du, vi veed jo intet.
Vor Ensomhed er stor,
og vi er små, og Mørket
er tit så tungt at bære.

Hver går for sig og fryser
og leder efter en
at varme sig en Smule hos
og følges med og kalde:
„Du kære, Kød af mit Kød,
og Ben af mine Ben,
kom ind til mig i Mørket,
som er omkring os alle!“

Men sker det så, der mødes
engang to kolde Hænder
trods Mørket, i et angstfuldt Greb,
og holder kærligt fast,
så er det som om Mørkets
uhyre Kuppel brast.
Måske kun to små Hjærters
små Alterlys, der brænder —
de skimter eller tror dog
de skimter Livets Veje
ud imod Evigheden,
hvis Krone de skal eje.

Dær gik jeg nu og søgte,
så længe jeg kan mindes;
fra da jeg lå i Mors Arm
og drak af hendes Bryst,
var jeg en ensom Vandrer,
hjemløs fra Vest til Øst.
Thi strax da Klæder skilte
mit Barnebryst fra hendes,
gik Sjæl og Legem hver sin Vej
og søgte hver sin Trøst,
mens jeg troede, trøstesløs:
Min Trøst skal aldrig findes

Og spildt blindt hen, unyttig
var al min delte Søgen,
til du fik kaldt dem sammen
i Mørket med din Røst
og favnede dem sammen,
tog mig, Sjæl, Legem, nøgen
i nøgen Favn. Da fandt jeg
den samme søde Trøst,
som da jeg lå i Mors Arm
og drak af hendes Bryst.

Jeg famler med de Tanker,
jeg fusker med de Ord —
men du, som er Kvinde,
forstår nok at finde
mit Hjærte, hvor det banker,
min Vilje, hvor den gror.
Jeg elsker dig, det veed du,
min Hustru, min Veninde."

Hjort rejste sig og gemte
sit Brev i Skrivemappen:
Gangdøren gik dernede,
det knagede i Trappen.
Det bankede. „Kom ind!"
Jo minsandten, det var Manden!
Hjort hilste høfligt på ham.
Han tog imod en Stol
og satte sig og pustede
og tørte sig om Panden:
„Forstyrrer jeg?" „Slet ikke."
„De skinner som en Sol!"

Hjort bukkede. — „Det glæder mig.
Jeg tænkte nok: Det kommer!
Giv kun lidt Tid! — Men altså,
Forvandlingen er sket.
At De er anderledes fast
og rolig nu i Sommer
end før, det har jeg længe
med stor Tilfredshed set —

og tænker jeg har fundet
omtrentlig en Forklaring:
De var forelsket. Tilgiv,
Hr. Hjort, hvis jeg berører —"
„Jeg ber, Hr. Etatsråd."
„Tillader De?" „Jeg hører."
„Jeg taler som den ældre,
der har en vis Erfaring.

De var forelsket altså.
Vi veed hvad det betyder.
Det syder, det bryder
så Satans i Ens Krop,
men — når så Låget løftes
af disse Hexegryder,
og Dampen slippes — Hva'! Ja,
så hører det sgu op
så pø am pø og af sig selv
med Presset og Spektaklet.
Det kalder Fruentimmer
Kærlighedsmiraklet."

Her tav han og fæstede
sit kloge Købmandsblik
skarpt forskende på Sigurd:
„Hvad mener De?" „Det passer
utvivlsomt på de fleste."
„Det passer på en Prik.
Så sover man sin Rus ud.
Ungdommens Afskedsdrik
er tømt, og Skuden fragtet
til større Handelspladser.
En Mand står i Lukafet,
gør roligt sit Bestik.

Og hvis jeg ikke fejler,
står De, Hr. Hjort, nu dær.
Dampen er af Gryden,
De veed, hvad den var værd,
ikke sandt? De kan undvære
Ægteskabsbevilling
og modtar den Dem tilbudte
velfortjente Stilling?"

„Jeg takker Etatsråden,“
svarte Sigurd rolig,
„men er så fri at holde mig
nøjagtig til mit Svar
på nøjagtig samme Tilbud
sidstledne Februar.“
Den gamle gloede: „Hør nu,
De viser en utrolig
stiv Stædighed, min bedste!“
Undskyld, mit Navn er Hjort,
og jeg kan selv bedst dømme
de Ting,“ sa Sigurd kort.

„De er lidt studs — Hr. Hjort!
Men altså: Wendrichs Bolig,
hans Arbejd, Løn og Titel,
Skovløber, Grøftegraver?“ —
Jens Bjerge skød foragtelig
sin Underlæbe frem:
„Det er en snæver Fremtidsvej,
De dær går hen og laver.“
„Den gir mig de to Ting jeg vil,
et Arbejd og et Hjem.“

„Unægtelig. Jeg synes dog,
at det var værd at drøfte —“
Hjort afbrød ham uhøfligt:
„Står De ved Deres Løfte?“
„Man kalder mig Etatsråd.
Selvfølgelig, det gør jeg,
hvis De tør —“ „Hr. Etatsråd,
det både vil og tør jeg.“

Etatsråd Bjerge rejste sig:
„De angrer det en Dag.
Men som De selv har antydet,
det blir Deres Sag.“

Han smilte: „Jeg beundrer
sgu denne Viljestyrke —
ifald det da er Viljen,
som viser sig så stærk —

men må desmer beklage
at De gør det at dyrke
den ægteskabelige Mark
til Deres Manddomsværk."

Han smilte atter: „De, som
dog har så klart et Hode,
så skarp en Tænkeevne,
har De nu brugt den, mon?
Men altså det er afgjort.
Man tør jo nok formode,
at Pigen er fortryllende?"
Et Gran af Spydskhed kun,
men Sigurds Tinding svulmede.
Han udbrød stolt: „Behager
Etatsråden at nævne
Frøken Dyre med Respekt!
Og tør jeg be Dem huske
at i private Sager
er min private Mening
Den eneste af Vægt!"

Et Glimt af Lune lyste
i den barske gamle Herres
barske Blik, idet han
til Afsked målte Hjort:
„Det skal jeg. Og skal huske
de Ting, hvor ikke Deres,
men min Vilje afgør."
Så humpede han bort.

Og Sol og Skygge skifted,
som Himlens Skyer drev;
Hjort sad ved sit forskårne
gamle Skolebord og skrev:

„— — Nu længes jeg dog efter
den endelige Slutning
på denne Mellemtilstand,
vi begge lider ved.

Jeg fik min Krig igennem,
jeg skal uden Prutning
skænke Samfundet Skinnet
af den ærefulde Fred.

Lav du nu kun til Bryllup,
bed hvem du vil til Gæst,
de andre holder deres,
og vi vor egen Fest —
I Løndom for den Lykke,
som lyser når den dølges,
for det som vi kun vidste,
som altid vi kun veed,
og åbenlyst for Lykken
helt åbenlyst at følges,
mens Løvet gror og visner,
og Sol går op og ned —
og Styrken i os stiger,
og Styrken i os falder
som Bølger af et større Havs
Ebbe eller Flod,
og Livet gror som Løvet
og har sin Sommeralder,
til visnende vi falder,
lidt Muld om Askens Rod,

Alt dette, som er Hånd i Hånd
og ved hinandens Side
og borgerligt og hverdags,
det må Alverden vide,
men kun vi selv kan vide
den stille Melodi
af Længsel imod Længsel
og Liv i Liv deri —

Og netop derfor længes
jeg efter disse Ting,
tit mest det mest banale:
at se dig stå og hænge

vådt Vasketøj på Tørresnoren
eller gå omkring
om Aftnen og ta Tæpperne
af vores hvide Senge —

Og så, når Lyset slukkes,
se de samme Stjærner ude
i Nattens Dyb, som du ser
fra samme grove Pude,
mens Tanke favner Tanke
bag Millioner Mil —

Og så, når Daggry strejfer
Kamrets solbrændte Rude,
halvvågen se dig nær og kær
og hilses af dit Smil,
før jeg går ud på Arbejd
igennem Løvfaldssuset,
mens du står op og passer
Småkreturet og Huset.

Og så hver Søndag, ser du,
min Ven, så er jeg fri
og bliver hjemme hos dig
og hjælper med det grove,
hugger Ved, renser Hønsehus
og muger Svinesti —
og vi skal aldrig skændes
den Dag, det vil vi love,
men pynte os til Middag
og gå en Tur langs Stranden,
langt bort, og så i Mørkningen,
når vi kommer hjem,
rulle ned, tænde Lampen
og sidde hos hinanden,
og jeg skal læse højt for dig,
vi tar Goethe frem
eller Shakespeare eller Biblen
eller Sofokles, en Bog
af dem, der taler magtfuldt
som Ildtunger mægter,

og vi skal sammen lytte
til udødelige Sprog
og favnes af og stride
med henfarne Slægter,
for efter Strid og Favntag
og hellig Andagts Skælv
des stærkere og skønnere
at mødes med os selv.

Ja du, jeg elsker Rigdom,
som du, men ringe Kår
kan aldrig kue Viljer
som vore, når vi kæmper.
Ak, blot vi nu må leve,
og blot nu Verden står
til denne fjærne fjærne
fjortende September!

Du sa engang: Hør, svar mig,
når nu du rigtig har mig,
vil du så aldrig mere
sådan længes efter mig? —
Jeg vidste dengang ikke,
hvordan de Veje lægges;
nu veed jeg, at jeg altid
vil længes efter dig,
thi Længslen higer videre,
end Tankerne kan strækkes:

Jeg længes, mit Hjærte
jog Blod i dine Årer,
jeg længes, dit Åndedrag
løftede mit Bryst,
jeg længes, din Smerte
sprang ud i mine Tårer,
din Stemme sang min Glæde,
mit Øje lo din Lyst.

Jeg længes, du og jeg var Et,
som Flammen er med Flammen,
i Godt og Ondt, i Krop og Sjæl,
i Svaghed og i Glød

Hvor fast vi end favnes,
hvor nær vi end er sammen,
jeg længes altid nærmere,
helt ind, eet Liv, een Død —

Men nu må jeg nok slutte,
jeg skulde gærne ned
til Ratskov inden Aften,
og, hvis det lar sig gøre,
ha ordnet alt med Snekeren
og givet ham Besked
om Tapeter og om Maling
til Vinduer og Døre.

Det må helst gøres færdigt,
mens vi endnu har Sommer,
og nye Kakkelovne
skal sættes op dernede;
jeg har tænkt, der skal fyres
en Måned før du kommer.
Du veed nok, vi får kun
en lille fattig Rede,
men tør skal den være
og lun, og du kan tro,
der bliver ikke dårligt
for Folk som os at bo.

Der er jo lavt til Loftet,
men des lettere at varme,
og Sovekamret imod Syd
og Stuen imod Øst,
og hver har to Fag Vinduer;
vi sætter brede Karme,
så kan du dyrke Blomster,
min Ven, af Hjærtenslyst.

Forleden fik jeg nappet
en Stikling af den smukke
Skarlagenpelargonium
hos Gartneren i Brat,

og mine Roser trives,
men nu må du skam hugge
af hvad I har på Hejrelund
og se at få det sat.

Der var en Kuglekaktus
med store Blomster — hvide
som snefyldte Kløfter
i Skrænten af et Fjæld,
Støvtrådene som Flammerifter
gennem Fjældets Side:
Ifald du stjal et Blad af den
og satte det i Tide?
Jeg tror det vilde trives,
din Hånd har jo Held,
og vi skal ha de Blomster
vi begge bedst kan lide.

De klare stærke Farver,
Kaktus og Balsamine,
og som Baggrund de duftende
med mere dæmpet Skær,
Levkøj, Viol, Roseda,
Reseda vel især,
dem veed jeg du med Rette
har udvalgt dig som dine.

Men nu Farvel! Jeg glemmer Tiden,
som jeg gør så tit,
når vi er sammen. — Altså:
Til vores pæne Stue
det ægte varme rødbrune,
Sovekamret hvidt
og lysegult? I byder,
jeg lyder, ædle Frue!

Farvel, min Pige. — Skriv snart!
Tænk kærligt på din Dreng,
at han som du går ensom
omkring her hele Dagen.

Tænk på ham lidt hver Morgen,
og når du går iseng,
hvordan han har det, favnet
kun af det kolde Lagen.

Han længes efter Løvfald
og Storm og Regn iår.
Ak, blot vi nu må leve,
og blot nu Verden står!“

Med Brevet i sin Lomme
gik Hjort ud over Broen
og rask op igennem
den dryppende Allé,
mens Bjerge med sin Pointer stod
i Porten ind til Loen
og fulgte ham med Blikket,
så langt han var at se:

Hvor frit han bar sit Hoved,
hvor spændigt og hvor fast
han førte sig i Gangen.
Var der ved venstre Fod
et lille lidt for trodsigt,
lidt overmodigt Kast?
Måske. Den gamle smilte
helt venligt, som han stod,
og gned sig i Hænderne:
„Se se. Nå ser man det?“ —
Så fløjted han på Hunden:
„Her Ajax, her, allez!“

XVI

HUS OG HJEM

„Er du tilfreds nu, Sigurd?“
Hun vendte sig imod ham.
„Såmænd,“ — han såe på hende, —
„vi har ialtfald fat.“
Hun vedblev, vilde vise
sin Mand, at hun forstod ham:
„Det hjalp nok med det Mærgelspor,
I fik herud fra Brat?“

„Det hjalp,“ sa han. — „Når nu du får
det Lyngskjold brudt og blandet
med Rødjord og Mergel
og gennemluftet godt,
er det vel bedre ellers
end hvor der kun er sandet?“ —
„Ja vel, det er det,“ sa han
og smilte lidt så småt, —
„Kan dær så trives Bøg mon
og Lærk og Ædelgran
og den Slags Trær?“ — Han smilte:
„Det håber jeg der kan.“

„Du smiler liså spydigt,
som om du vilde sige:
Nu snakker Gaasen!“ sa hun.
„Ja ja, nu skal jeg gå.“ —
„Nej,“ sa han, „jeg undres
og beundrer dig, min Pige,
hvor godt du ser og husker
og lærer at forstå;
man skulde tro dit eget
gav nok at tænke på.“

„Det gør det jo,“ sa Gudrun,
„men du kan nok begribe,
at jeg vil se de Vilkår,
du her fra først har haft,
forstå hvordan du klarer dig,
når du er i Knibe,
og kende lidt den Gerning,
der tar din Tid og Kraft.
Og bare du vil svare
tålmodigt og forklare
de Ting jeg ikke kender
og ikke strax forstår,
skal jeg nok bruge Øjne
og Øren hvor jeg går.“

„Og kritisere dygtigt!“ —
„Nåh, det har ingen Fare!
det kan du tåle, tror jeg,
da min Kritik især.
Men det er dumt, min Herre,
når to så gode Venner
År ud, År ind går sammen
så nær, og ikke kender
hinandens Arbejd rigtig,
eller veed hvad det er værd.

Du selv har tit nok spurgt mig
og hjulpet mig med mit.“ —
„Ja,“ lo han, „jeg har ligget
dødtræt og skullet hvile,
men lyttet kun og lyttet
til dit Husmodertrit,
i Køkken og i Kælder,
ud, ind, så lette Skridt,
og dog fra Dag til Aften
Gud veed hvor mange Mile.“

„Det har du godt af,“ sa hun,
„Lig du kun dær og lyt!
Det var derfor du forstod mig
og var så god imod mig
de Gange“ — „Ikke mange!“ —

„Jo, jeg var tit forknyt.
Og hvis engang det hændte
du blev det lidt, min Ven,
vil jeg helst ha Forstand på
at trøste dig igen.“

Han drak og hilste hende:
„Det har du allerede.
Et møjsomt Arbejd er det,
det her at plante Hede,
et Fandens Mas med Folkene,
det skrider sent og sejgt,
men du har altid hindret mig
i at gi efter fejgt.“

„Ja,“ sa hun, „for jeg synes,
dit Arbejd er dig værd,
og du skal være det værd,
om ikke det skal glippe.
Og møder der lidt Modstrøm
på Vejen her og dær —“
„Så hugger jeg min Bådshage
fast i dig, du Klippe!
til Vinden atter frisker.
Ja Gudrun, du har Ret,
men de skal ikke heller
så let få gjort mig træt.

Det er så kort En lever,
det er så lidt En mægter,
kun fattig er den Skygge
vi skaber for os selv,
men planter vi med Troskab,
skal eengang andre Slægter
skærmes og skygges
af vore Skoves Hvælv.

Det tænker jeg mig gærne:
Den bitte Pind, dær står,
skal gro, når jeg begraves,
og skjule Himlens Fugle.

Hvem veed, måske den skygger
engang om hundred År
min Søns Søns Søn i Sorgen
og trøster ham en Smule.

Forstår du, derfor er det
jeg griber Skovl og Hakke
fra en eller anden
tværdriveragtig Knark;
de tror så, jeg vil vise
at jeg kan mer end snakke,
men det jeg vil, er røre
de unge Planters Bark
og smuldre Muld om Roden
med disse Fingre her.
Du veed, man rører gerne
ved den som er En kær —
og elsker altid mere
den kære, som man rører!"
Han lo og kneb sin Kone
i venstre lille Øre.

Hun lo og gav ham Hånden.
„Nå," sa han, „Tak for Mad!
I Eftermiddag bliver
jeg ganske rolig hjemme
og kigger lidt på Haven." —
„Vi kan vel følges ad?" —
„Det kan vi." — Han gik ud på Trappen,
tog et visnet Blad
og såe på det, som lyttede
han til en dæmpet Stemme,
der halvvejs gjorde sorgfuld,
men også halvvejs glad.

Så vendte han sig: „Kommer du?" —
„Strax!" lød den lyse Røst.
„Jeg skal kun ud i Køkkenet
og se til gamle Ane.
Idag skal hun ha Svesker,
så mange hun har Lyst,
og Mathilde kunde glemme,
du veed hun har den Vane."

„Ja, skynd dig så, min Pige!“
Skovrideren stod stille
ved Rosenbedet foran
det gamle hvide Hus
og løftede et nysat Skud
og gav sig til at pille;
hver Knop, hver Stilk var fuldt besat
med fede grønne Lus.
Dem maste han, forsigtigt,
bekymret for at skade
de brunrøde halvtudsprungne
fosterbløde Blade.

„Se!“ vendte han sig harmfuld
og strakte Hånden ud,
såsnart hun frueværdig
i sin folderige Kjole
kom ned ad Havetrappen:

„De svider Ens Hud,
og farver Ens Fingre,
men tror du man tør stole
på så at være færdig? Pyt!
Det lader til at Saften
selv avler, her kravler
nok hundrede til Aften!“

Hun strøg hans brune Tommel
med Pegefingrens hvide Spids
og gyste: „At du kan det!
Så hæsligt — se, det klæber!“
„Så rør mig ikke!“ „Tak Sigurd,
så var du tilfreds!“ —
og hun løftede hans Håndled
til sine varme Læber.

Han viste hen på Væggen:
„Se nu — du Solskins-Øje! —
nu kommer vores Pralbønner.
Har du set den dær
i hvide Stiveskørter
og højrød Flasketrøje?

En munter lille Bondepige!" —
„Ja, hvor er hun kær,
danser ved den hvide Mur
i klart Septembervær."

Han tog sin Hustru varligt
om hendes trinde Liv
og førte hende langsomt
hen til Bænken under Hylden.
Hun sukkede og smilte.
„Hvi sukker du, min Viv?
Er det for „Livets Byrde?" „Ja."
„Din Stakkel!" „Hvis er Skylden?"

„Nå," lo han, „tør du påstå,
at den er min alene?"
„Ja," sa hun strængt og stak ham
i Nakken med en Torn
fra Hybenhækken. — „Se!" sa hun
Mellem Hyldens Grene
stod på den højblå Himmel
Nymånens hvide Horn.
De brede Banker foran dem
var nylig høstet rene,
kun i en Sænkning stod der
endnu en Smule Korn,
som uredt Hår, blegt solbrændt,
og slået ned af Regnen,
der nu de sidste Nætter
havde gennemplasket Egnen.

Men Vejen ned mod Herregården
løb igennem Hylde
med fodsbrede Klaser
af de blanksorte Bær
og Rækker af den unge Røn
i druefrodig Fylde
af Frugtklynger, røde
som Roser aldrig er.

Og bag de gule Brinker
med Brombærkrat og over
Frugthavens mørke Kroner
og Tagets røde Tegl
knejste det tykke Borgtårn
med Bulehat af Kobber
imod de flade Enge
og Fjordens fjærne Sejl.

Det var imod de fjærne Sejl
Gudrun stod og såe
med Hænderne foldede
om Bugens lille Bue,
højbarmet, rank, hvidhalset,
rødkindet, i den blå
løst hængte Klædes Kjole —
en stolt og fager Frue,
med Alvor om sin røde Mund
og Smil i Øjets dunkle Grund,
som var der fjærnt på Fjorden
et Skæbnesejl at skue.

Men Sigurd sad ved Siden
og såe op på sin Frue.

Så satte hun sig hos ham.
„Ak ja, hvor Tiden ruller,“
sa han. „Forstår du, Gudrun,
hvor blev det År nu af?“
Hun tog hans Hånd og hvilte
sit Hoved til hans Skulder:
„Jeg gemmer i mit Hjærte
de Gaver som det gav.“

„Og sørger du slet ikke
ved Tanken om det tabte,
de Dage, de Nætter,
som altfor flygtigt foer
og aldrig kommer mere?“ —
„Å nej, hver kærligt Ord,
hvert kærligt Smil har sænket sig
i min Sjæl og skabte

nyt Blomsterfrø, ny Livskim;
nu ligger de og gror."

„Ja, sådan er det," sa han.
„Det, som forgår, består.
Selv hvis jeg skulde dø nu —
Jeg tror, nogenlunde —
Vi to har nu dog levet
så lykkeligt et År,
som jeg har aldrig tænkt mig,
at jeg skulde kunne."

„Jo," sa hun, „jeg har vidst det,
men ikke turdet tro,
det skulde ske mig sådan.
Det lå så dybt gemt inde
bag Stolthed og bag Kulde.
Du fik det til at gro.
Det havde ingen anden kunnet.
Du forstod at finde
Løndøren i mit Hjærte
og gøre mig til Kvinde."

„Ja," sa han, „det forstod jeg,
og det var godt." — Hun hvilte
sig fastere og knugede
hans Hånd imod sit Skød
og smilte. — „Hvorfor ler du?"
„Lo ikke!" „Jo, du smilte."
„Nej." „Jo. Og jeg vil vide
den Tanke det betød."

„Jeg tænkte på det Skovhus
med Kig til Ratting Å."
„To Kamre og et Køkken?"
„Ja hele Melodien."
„Det samme sad jeg nylig
her selv og tænkte på.
Du slap at fodre Grisen."
„Og du at moge Stien!"

„Ja husker du den Aften?“
„Å jo, jeg husker godt.“
„Jeg havde selv bestilt
Peter Avlskarl til at møde
med Arbejdsfjedervognen,
det var jo langtfra flot —“
Men vi var himmelglade
for Peter og de røde!“

„Og Peter sad dær stadig
med så'n et smørret Grin,
som undrede os begge —“
„Og da vi kom til Kroen,
forbød han os at bede
og afslog et Glas Vin!“
„Vi måtte om ad Ratskov, sa han,
der var Hul i Broen.“

„Jeg vilde ikke gærne
forbi ved Gården her
den første Aften netop.“
„Nej. Den Gang så vi kørte
herop imod og skimtede
et Hus bag høje Træer,
og jeg spurgte dig, da lod du,
som om du ikke hørte.

Men Peter Avlskarl sa det.
Og i det samme såe
vi Gavlen festlig oplyst
med Ampel i Karnappen,
og op langs hele Længen,
hvor skinnende hvid den lå
med Lys i alle Ruder
og Fakler foran Trappen.

Og Peter slog sit Herskabsskrald
og rulled nok så stolt
midt ind ad Porten med os.
Og vi to Husmandsstakler

med Arbejdsvogn og Kufferter
og Dyneposer holdt
i Hoveddørens Lyshav
af Lamper, Lys og Fakler.

Og Gården vrylede af Folk
som lettede på Luen,
og selveste Jens Bjerge
kom bred og værdig frem
og bød med blottet Hoved
Skovrideren og Fruen
velkommen og til Lykke
i deres eget Hjem.

„Men du blev vred; du skræmte
mig lille Stakkel rent
med dine barske Blikke,
indtil du fik Forklaring.
Den rare gamle Etatsråd,
det glemmer jeg ham sent,
hvor kønt han sa det til dig,
at efter hans Erfaring
var Troskab sjældnere end Guld,
men også mere værd,
og din havde prægtigt
udholdt Ildprøven her.

Han bad dig derfor blive her
som hans Hjælp og Støtte
— han vidste du var Mand for
at få det til at gå —
og tilgi ham den Prøve,
han havde sat dig på,
og — hvis det var dig muligt —
hans Næsvished, at flytte
dit Gods herop. Der var nu
for fugtig ved den Å.“

De tav og smilte begge
til lykkelige Minder.
En Rødkælk sad i Hækken
og pippede uafbrudt.

Da steg en Varmebølge
til Gudruns friske Kinder:
„Det første var det rigtige!“
„Ja, har du vel fortrudt?“
„Nej,“ sa hun, „Nej, det har jeg ikke,
aldrig et Minut.

For derved fik jeg lært dig
at kende rigtig,“ sa hun,
„hvad Mand du er, hvor trofast.“
Hun klappede hans Hår.
„De fleste Mænd foragter den,
der gir sig sådan,“ sa hun,
„— fordi de selv er simple
og ingenting forstår.“

Han svarede alvorligt:
„Ja Gudrun, og jeg vidste,
at hvis du havde nægtet
at følge mig den Dag,
måtte jeg ha foragtet dig,
og (havde jeg ladt mig friste
til tiere at se dig)
mig selv, som var så svag.

Hvad værd er vel en Elskov,
som vil og ikke vover?
Hvad værd er vel en Tillid,
som tvivler, når den tror?
De — Kvinder! er der nok af,
som leger, hvad de lover,
som kræver Guld for Gave,
og lar sig vie til Hor.

Nej, det var godt du gav dig.
Nu veed vi begge to,
at vi dog elsker ærligt,
og at vi trygt tør tro.
Nu snubler ikke min Ganger
i sine gyldne Sko,
hvor ofte jeg end rider
ud over Elverbro.“

„For jeg slog i dens Guldsko
det sejstende Guldsøm;
min Ven kan ride roligt
over den stride Strøm!“

Hun la sit Knæ op over hans
og sukkede af Lykke,
imens hun såe ud under
det grønne Grenehvælv:

„Å du, hvor er det dejligt,
hos dig med denne trygge
Bevidsthed, at jeg altid
tør være helt mig selv,
at jeg behøver aldrig
den allermindste Smule
at gøre Kunster med mig
og pynte og denslags
og aldrig at forsvinde
i Skallen mer og skjule
mit lille varme Hjærte,
for du forstår det strax!“

Hun lo: „Jeg tænkte ellers:
Hvis nu han ser jeg sætter
Ansigter op og snakker kælent,
hvad mon han så gør?
Han står vel tørt forundret
og skænder eller retter.
Men sådan er du ikke.
Nu tør jeg alting. Tør!“
Og hun skar Ansigt ad ham:
„Bin ich dein blaues Veilchen?“
Han lo. — „Og så Fru Norrie,
som „ziert sich und setzt Maülchen“.“

„Ja sæt du kun din Trutmund.
Den, der ler sidst, ler bedst.“
Og Sigurd nynned smilende:
„Har mig en Jomfru fæst.

En Jomfru har jeg fæstet.
hvor blev den Jomfru henne,
jeg søgte hende gavnløst
alt ud til Verdens Ende.

I Sengen ved min Side
såe jeg en Kvinde ligge,
hun lo, hun græd, hun spurgte:
Men kender du mig ikke?

Hun tog min Hånd og gemte
den stille ved sit Hjærte:
Her bærer jeg din Byrde,
hvor har du så min Smerte?

I hendes Øjne såe jeg
to Kvinder græd og lo,
den ene var hin Jomfru,
jeg skænkede min Tro."

Det første Vers han nynnede
blev Gudruns Kinder hvide,
det andet slap hun hurtig
hans Hånd og veg tilside,
det tredje greb hun Hånden
igen og blev lidt rød,
det fjerde sad hun hos ham
i Tårer, Smil og Glød.

„Ja," sa hun, „jeg vil håbe,
der er dog lidt endnu,
af Pigen, af den første;
det skal der altid være.
Men er der meget mindre
ved den anden, synes du,
ved Kvinden som har fået
et Barn af dig at bære?
Det synes jeg nu ikke,
men sig mig, er der vel?
For hvis der var det, Sigurd —"
„Så græd du dig ihjæl?"

Hun knugede hans Hænder:
„Det tror du! Nej, så tog jeg
mit gode Tøj og gik strax.
Ja blot et Blik forjog mig.
Gik, til ikke jeg kunde mer;
så døde jeg måske
af Sorg — men det fik ingen,
og du da sidst at se.“

„Lad du dit gode Tøj kun stå.
Det er så mange Slags
god Lykke du har bragt mig,“
sa han, „så for det første
har det vist ingen Fare.
Jeg synes altid strax
at den jeg netop nyder
i Grunden er den største.

Om Morgnen, når Mathilde
går ud og slår med Lågen
halvvågner jeg og skimter
igennem Drømmetågen.
I din Natkjole sidder du
på Kanten af min Seng,
først kysser du mine Øjne,
så kryster du mig vågen
med dine bare Arme.
Vi er som Mor og Dreng.

Du er min søde lille Mor,
som vækker mig til Dagen,
men sidder dær og pynter
og glatter på mit Lagen
for listigt at holde mig
i Sengen lidt endnu;
det er så sødt at sidde
og se mig, synes du —
Og så er det bedst at være
sådan en lille Dreng,
hvis Mor kommer og sidder
på Kanten af hans Seng.

Men husker du den Aften
i Vinter, da det blæste,
og Skorstenen tudede,
og Kakkelovnen hvæste
med lange røde Ildtunger
efter dig? Du sad
i Lænestolen inde
hos mig en Tid og læste
i Pauli Breve for mig
og gentog, som jeg bad,
første Korinthier tretten,
de Ord om Kærlighed
som Styrke, Vej og Visdom —
de dybeste jeg veed.

Da brændte vore Hjærter
af Længsel efter Renhed,
hver ihukom med Smerte:
Ak dette har jeg gjort,
og dette glemt. Vi følte
alt Livs dybt skjulte Enhed,
med Kraften — og med Kravet.
Det største kun var stort."

„Ja," sa hun kun, „jeg husker det.
Det var en dejlig Aften."
„Men så," så han, „så er det,
det veed du også, tit
i Elskovsleg og Favntag
vi vældigst mærker Kraften,
når Legem knuger Legem,
til mit er Et med dit.

Da bryder, da bruser
den Livets Stormsang ud,
hvis fjærne Sus vi fulgte
som Brudgom og Brud.
Da jubler vore Hjærter:
I Stormen, i Flammen
bor Jahve; han har stormet
og han har brændt os sammen!"

„Jeg hører dog i Suset,“ sa hun,
„mere klart hans Røst,
når stille du lægger dig
til Hvile ved mit Bryst.“

„Og jeg,“ sa han, „det veed du,
er lykkelig og bytter
med ingen, når jeg efter
en velbrugt Arbejdsdag
har strakt mig ved din Side
og ligger fromt og lytter
med Øret mod dit Hjærte
til Hjærtets stærke Slag.

Det taler til mig, mægtigt,
som intet andet kan,
ikke dit Ord og ikke dit Blik,
skønt Hjærtet slår iblinde.
Jeg glemmer at du er Kvinde,
jeg glemmer at jeg er Mand.

Thi Livet er eet, og Døden er een —
det glade Bud og Loven.
Dø skal vi, vi som lever
og ingenting forstår.
Hvorfra den Vind som løfter,
den Vægt som sænker Voven?
Ak Liv og Død er sammen
i hvert Slag Hjærtet slår.

Jeg føler, at vi lever —
og elsker dig. Jeg veed,
at vi skal dø, at du skal dø,
hvis Hjærtes Slag jeg lytter til —
og elsker dig i Dødsangst
med dobbelt Kærlighed,
og veed i alle Gåders Mulm
des bedre hvad jeg vil:
Elske dig, elske dig,
den Tid vi to er til.

Alt vil jeg være for dig,
som du for mig er alt:
Din Søn, som du er god imod,
gør god, og kærligt råder,
din Far, som varligt viser
dig Vej, hvor selv han faldt,
din Bror, med hvem du knæler
for alle de evige Gåder,
din Hjælp i dagligt Arbejd,
din Husbond, din Hyrde,
din Elsker, som favner dig
og frugtbargør dit Skød,
men mest af alting Mennesket,
din Bærer og din Byrde,
som er dig nær, som du kan nå
i alslags Angst og Nød,
og menneskeliggøres,
og røre og berøres,
og være mindre ensom
i Mørket Liv og Død."

Hun løftede sit Ansigt
og lo, og græd, og lo:
„Ja," sa hun, „alt det er du.
Men veed du, jeg er bange.
Den altfor store Lykke.
Hvordan tør vi dog tro,
at det skal være tilladt?
Er vi mer end de mange,
hvis Lykke brister for dem?
Og så de endnu fler,
hvem Livet gir kun Lidelser —
al Sorg, alt ondt som sker!

Se Stine Vang som sidder
halvgal af Sorg og Skræk
og skriger op om Barnets Lig,
som ingen må ta væk!
Se Karlsen, som har arvet
en syfilitisk Far!
Se Holting, som i femten År
har kæmpet for at glemme

sin døde Hustrus Utroskab,
men endnu aldrig har
haft Mod til nogen Aften
at sidde ene hjemme!

Og tænk på Sigrid, Sigurd,
hvem skal hun være hos,
Manden er dømt og alting solgt,
Gud veed hvordan det ender!
Og Fru de Laing, som tillidsfuldt
gav Sønnen Gård og Gods
og nu må tigge Husly
omkring hos Slægt og Venner!
Og dette fundet flygtigt
af Sorger kun, der ses
af alle, og i Kendingers
og Venners snævre Kres!

Tænk dem som fik det sidste
Budskab om deres kære
ved dette rædselsfulde
Telegram fra Martinique!
Og tænk den Vold og Vånde,
Armenierne må bære:
Børn ser Mødre skændede
til Tyrkernes Musik!

Ja tænk al Jorden over
og her i Danmark med
al Ensomhed og Fredløshed
og Ondskab og Fortræd,
Børn sulter, Kvinder sælger sig,
Kød pines, Ånd hånes,
og alt som lever lider:
Hvorfor skal vi da skånes?

Å du må tro, min egen,
tit skammer jeg mig over
hvor lykkelig jeg lever,
hvor lidt jeg er det værd,

Men tænk, hvis nu Gengældelsen
usynlig er mig nær!
Hvis Skæbnen kommer over mig
inat nu, mens jeg sover!“

Og hendes Arme løstes
omkring hans Hals; hun gled
med alle Muskler slappede
af Angsten langsomt ned
i Græsset foran Sigurd.
„Nej,“ sa hun, „lad mig ligge!“
tog kun med begge Hænder
op om hans stærke Knæ
og hvilte Panden mod det
og rørte sig længe ikke.
Gedehamsene surrede
i det gule Blommetræ.

„Ja —“ sa så Sigurd sagte,
„vi veed, at det kan komme.
Måske er dette Dagen,
da Lykkens Frist er omme.
Mennesker kan dog bære
det meste af hvad de skal,
når Byrden lægges på dem
igennem Skæbnedomme.
Det gælder om at vogte
sin Fod for selvskyldt Fald.
om ikke selv at smitte
sin Sjæl og slå sit Hjærte:
Vi selv kun volder os Kræftsår
og uudholdelig Smerte.“

Han bøjede sig over Gudrun
og kyssede hende på Panden:
„Men du og jeg skal hjælpes
og vogte på hinanden.

Alvorligt havde hun lyttet
med Blikket op i hans,
nu smilte hun og rejste sig,
beroliget, trøstet,

og hendes Øjne lyste
i store Tårers Glans,
hun greb hans Hånd og knugede
den hæftigt imod Brystet:

„Ja Sigurd, ja, det vil vi,
og vi skal hjælpes ad,
gi bort af vores Lykke
til alle dem der trænger,
til dem som vi kan nå da,
så tror jeg ikke længer
jeg sådan bliver bange,
fordi jeg selv er glad.“

Hun drog ham op imod sig.
De stod dær begge længe,
lange hvide Spindelvæv
kom sejlende fra Marken,
bag brombærklædte Brinker
stak Tårnet op af Parken,
langs Fjordens solblå Stribe
gik broget Kvæg i brede Enge.

Da vendte hun sig til ham
og lo ham ind i Øjet:
„Sigurd,“ sa hun sagte,
„hvad ondt der end kan ske,
så skal jeg altid tilstå
at mig har Lykken føjet,
for jeg fik lært at elske,
jeg fik min Sjæl at se.“

89092527019
b89092527019a

